

18
2018

**28. SEPT. – 3. OKT. DIVADELNÁ
MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL
INTERNATIONAL THEATRE FESTIVAL
NITRA 2018**

REpublika 100
REpublic 100

REFlexia
REflection

REgenerácia
REgeneration

REaktivizácia
REactivation

REtrospektíva
REtrospection

REkonštrukcia
REconstruction

REvolúcia
REvolution

REminiscencia
REminiscence

REštart
REstart

REcyklácia
REcycling

REprezentácia
REpresentation

Záštitu nad Medzinárodným festivalom Divadelná Nitra 2018 prevzal prezident Slovenskej republiky
Andrej Kiska,
predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica
a primátor Mesta Nitra Jozef Dvonč

The International Theatre Festival Divadelná Nitra 2018 is held under the auspices
of the President of the Slovak Republic Andrej Kiska,
the Chairman of the Nitra Self-Governing Region Milan Belica
and the Mayor of the City of Nitra Jozef Dvonč

FESTIVAL PRIPRAVILI / FESTIVAL ORGANISED BY

HLAVNÝ ORGANIZÁTOR / MAIN ORGANISER
Asociácia Divadelná Nitra / Association Divadelná Nitra

HLAVNÍ SPOLUORGANIZÁTOŘI / MAIN CO-ORGANISERS

Divadlo Andreja Bagara v Nitre / Andrej Bagar Theatre in Nitra
Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre / Karol Spišák Old Theatre in Nitra
Nitriansky samosprávny kraj / Nitra Self-Governing Region
Mesto Nitra / The City of Nitra
Divadelný ústav Bratislava / Theatre Institute Bratislava

SPOLUORGANIZÁTOŘI / CO-ORGANISERS

Amnesty International, EDUMA, Institut dokumentárního filmu, Praha, Kinoklub Tatra Nitra, Krajská knižnica Karola Kmeťka, Krajské osvetové stredisko, Living Memory, Mareena, Materské centrum Klokanček, Motolino, Nitrianska galéria, OZ Pokoj a dobro, Ponitrianske múzeum, Post Bellum SK, Súkromné konzervatórium v Nitre, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska – krajské stredisko Nitra, ZŠ kniežaťa Pribinu Nitra, ZŠI pre slabozrakých a nevidiacich Bratislava, ZUŠ J. Rosinského v Nitre

RIADITEĽKA FESTIVALU / FESTIVAL DIRECTOR
Darina Kárová

UMElecká rada: Selekcia zahraničnej časti hlavného programu /
ARTISTIC BOARD: SELECTION OF THE FOREIGN PART OF THE MAIN PROGRAMME
Dáša Čiripová, Martina Vannayová, Ján Šimko, Ján Balaj,
konzultantka / consultant: Romana Štorková Maliti

KURÁTORI SLOVENSKEJ Časti Hlavného programu /
CURATORS FOR THE SLOVAK PART OF THE MAIN PROGRAMME

členky kultúrneho spolku / members of MLOKi culture society, divadelné kritičky / theatre critics
Zuzana Andrejcová Ferusová, Katarína Cvečková, Lucia Lejková & Martina Mašíarová

Medzinárodný festival Divadelná Nitra je nositeľom značky /
International Theatre Festival Divadelná Nitra carries the label
EFFE – Europe for Festivals, Festivals for Europe 2017 – 2018

Možno to spôsobili tie naakumulované výročia – naše osudové osmičkové roky. Stretli sa v podivnom rade – ako memento. A siahajú ďaleko do minulosti. Mnohé také veľké, až z toho obyčajného smrteľníka mrazi: 1918, 1968. Ale aj 1848, 1938, 1948, 1989 a tiež 1998...

Nútia obzrieť sa späť, premýšľať o minulých dejoch, prehodnocovať ich interpretáciu i naše postejo k nim (**retrospektíva, reminiscencia, rekapitulácia, reflexia, revízia**). Zároveň provokujú ku kladeňiu otázok: ako chceme íst ďalej, čo všetko musíme urobiť, aby sme neopakovali omyly minulosti a vyhli sa novým nástrahám v oblasti spoločenskej, politickej, ekonomickej, ekologickej, skrátka, aby sme začali konáť inak – slobodnejšie, zodpovednejšie a priateľskejšie k sebe navzájom i k prostrediu, v ktorom žijeme (**reštart, revitalizácia, rekonštrukcia, recyklácia, renesancia**).

Tak vznikla téma RE. RE ako predpona pre znova, o päť, od poved' Ako pohľad späť i nový začiatok. Ako tematická nit, ktorou je prepojených 13 scénických diel hlavného programu, ale aj väčšina aktivít programu sprievodného.

- - -
Ponuka druhov a žánrov je rozmanitá. Stretáva sa tu klasická činohra i dráma s prvkami dokumentu, divadlo-prednáška, fyzické divadlo aj tanec, bábkové divadlo i nový cirkus, performance pre jediného diváka i predstavenie bez jediného herca. Viaceré predstavenia sa odohrávajú na dotyk obecenstva, dimenzie javiska rozširujú médiá a videoart.

Základom mnohých scénických diel sa stáva súčasná literatúra. Niet tu jedinej klasiky, všetko sú súčasné texty a väčšinou autorské divadlo. Festival prezentuje v hlavnom programe diela tvorcov z ôsmich krajín, niektorí z nich sa na Divadelnej Nitre predstavia po prvý raz – Rabih Mroué a Lina Saneh, Tania El Khoury, André Braga a Cláudia Figueiredo, Kristóf Kelemen a Bence György Pálinskás, Maksim Komaro, ale aj Júlia Rázusová.

Nové mená, nové témy, nové tendencie. Divadlo s presahom do iných umení a spoločenských oblastí. Prekvapujúce a často znepokojujúce. Odrážajúce dobu i životný pocit súčasníka. Divadlo, ktoré pozýva diváka opustiť svoje mentálne pohodlie a dať sa na cestu objavovania seba samého.

A v sprievodnom programe rôzne sekcie: **RE Agora Nitra 2018** ako súbor diskusií na spoločensko-politickej téme rôznych formátov – od veľkej verejnej debaty cez Verejnú obývačku, Živú knižnicu až po reláciu pod lampou, ale aj filmy a výstavy; **REpublika 100** ako prezentácia piatich scénických diel z Čech pre deti i dospelých a desiatich filmov českých i slovenských tvorcov z horúcej súčasnosti i prelomu 60. a 70. rokov.

Festival deťom, Nitrianska Biela noc, Mladé divadlo prinášajú rozmanité podujatia pre širokú verejnosť rôzneho veku. Užšie zamerané sú projekty umeleckej reflexie a neformálneho vzdelávania pre kritikov, študentov i hendikepované deti, ktoré sa s festivalom pretínajú v čase – **V4 Theatre Critics Residency, Ako na divadlo, Darujem ti tulipán**.

- - -
Hľadanie a doplnovanie RE sa stáva postupne hrou aj identifikátorom festivalu. Predovšetkým je to však spôsob, ako sa napojiť na prúd úvah mnohých osobností a hľadať si svoje presahy.

Keď sme minulú jeseň formulovali ideu tohto ročníka festivalu, naším východiskom boli úvahy o stave spoločnosti, ozvuky doby a prognózy, pocit života na hranici a potreba zmeny paradigmy vnímania sveta. Vtedy sme zdáleka netušili, že k našim historickým osmičkovým rokom sa pridá aj ten nadchádzajúci – 2018. Že sa navždy zapíše do radu.

Darina Kárová

It may be those piled-up anniversaries – our fateful Years of Eight. They came together in a strange succession – like a memento. And they reach far back into the past. Many so momentous that a regular mortal shivers in awe: 1918, 1968. But also 1848, 1938, 1948, 1989 and 1998...

They make us look back, urge us to revisit past events, to rethink our interpretations and our attitudes towards them (**retrospective, reminiscence, recapitulation, reflection, revision**). At the same time, they provoke questions about the way to go on, about the things we have to do in order not to repeat our past mistakes and to avoid new pitfalls in the social, political, economic, and ecological realms – in short, in order to start acting differently – friendlier to each other and to the environment we live in (**restart, revitalisation, reconstruction, recycling, renaissance**).

This is how RE was conceived. RE as the prefix for **a gain, a new, an answer**. As a look back and a new beginning. As the thematic thread that connects the 13 productions in the main programme as well as most of the activities in the accompanying programme.

The offer of styles and genres is diverse. This festival year has traditional theatre and drama with elements of documentary, a staged lecture, physical theatre and dance, puppet theatre and new circus, a performance for one audience member and a piece without actors altogether. Several performances play out within reach of the audience, the stage is expanded by media and video-art.

Many theatrical productions have come to be based on contemporary literature. There is not a single classic here, all of the texts are new and most are works of authorial theatre. In the main programme, the festival presents the work of creators coming from eight countries, of whom some appear at Divadelná Nitra for the first time – Rabih Mroué and Lina Saneh, Tania El Khoury, André Braga and Cláudia Figueiredo, Kristóf Kelemen and Bence György Pálinskás, Maksim Komaro, but also Júlia Rázusová.

New names, new themes, new tendencies. Theatre overlapping with other art forms and social spheres. Unexpected and often disturbing. Reflecting the age and the contemporary individual's sense of life. Theatre that invites the audience to give up their mental comfort and venture on a road of self-discovery.

And various sections in the accompanying programme: **RE Agora Nitra 2018** as a cycle of discussions in various formats, addressing socio-political topics – from a large public discussion through the Public Living Room, Living Library, the talk show .pod lampou, to film screenings and exhibitions; **REpublic 100** as a presentation of five theatre pieces from the Czech Republic for children and adults alike, as well as ten films by Czech and Slovak creators from the present time or the turn of the 1960s and 1970s.

The Festival for Children, the Nitra White Night, the Young Theatre section all offer the most diverse events for the wide public of all ages. Projects devoted to reflection on art and informal education that run parallel with the festival have a narrower focus on critics, students and handicapped children – **V4 Theatre Critics Residency, How To Understand Theatre, A Tulip For You**.

A search for and an unfolding of RE slowly becomes both game and identifying sign of the festival. Above all, it is a way to join the stream of reflection of many personalities and to look for one's own fields of interest.

When we formulated the theme of this festival year last autumn, our points of departure were reflections on the state of society, the echoes of the age and prognoses, a feeling of life on the verge and the need for a change of paradigm in perceiving the world around us. At the time, we had not even the faintest idea that our historical Years of Eight would also be joined by the coming one – 2018. That it will be forever part of the number.

Darina Kárová

ČASOVÝ PLÁN HLAVNÉHO PROGRAMU A VYBRANÝCH PODUJATÍ SCHEDULE OF THE MAIN PROGRAMME AND SELECTED EVENTS

Dátum Date	Druh podujatia Miesto Type of event Venue	Titul Title	Krajina Country	Čas / Time
SEPT 28 PI/FR	divadlo DAB - Veľká sála theatre DAB - Great Hall show foyer a DAB - Štúdio show Foyer and DAB - Studio	MÔJ BOJ otváracie predstavenie MY STRUGGLE Opening Performance PL		18.00 – 22.00 22.00 – 24.00
SEPT 29 SO SA	diskusia Meeting Point discussion Meeting Point	Festivalová tančiareň (vstup na pozvánky) The Festival Dance Hall (<i>for invited only</i>)		10.00 – 12.00
	divadlo SD - Štúdio Tatra theatre SD - Studio Tatra	Artists talk: Michal Borczuch, s hostami DN a účastníkmi projektov V4@THEATRE Critics Residency a Ako na divadlo Artists talk: Michal Borczuch, with guests of DN and participants of the projects: V4@THEATRE Critics Residency and How to Understand Theatre		10.00 – 12.00
	divadlo DAB - Štúdio theatre DAB - Studio	PIESOK V ĎCIACH SAND IN THE EYES LB+DE		16.00 – 21.00 17.05 – 22.05
	diskusia SD - Veľká sála discussion SD - Great Hall	AMERICKÝ CÍSÁR THE EMPEROR OF AMERICA SK		16.00 – 21.00 17.15 – 22.15
	diskusia Meeting Point discussion Meeting Point	Verejná debata: RE - pohľad späť / nový začiatok Public Debate: RE - <i>A Look Back / A New Beginning</i>		18.30 – 20.30
	divadlo SD - Štúdio Tatra theatre SD - Studio Tatra	Artists talk: Rabih Mroué Artists talk: Rabih Mroué		10.00 – 12.00
SEPT 30 NE SU	ČECHY LEŽIA PRI MORI BOHEMIA LIES BY THE SEA CZ	16.00 – 16.50	PT	18.00 – 19.40
	divadlo DAB - Veľká sála theatre DAB - Great Hall divadlo Kasárne theatre Barracks	NOC NIGHT STALKER STALKER		21.30 – 23.10
OKT 01	diskusia Meeting Point discussion Meeting Point	Artists talk: Tania El Khoury, André Braga Artists talk: Tania El Khoury, André Braga	SK	zraz divákov pri bráne od Dobšinského ul. o 21.00 audience meet by the entrance from Dobšinského st. at 21.00
				10.00 – 12.00

**PO
MO**

**OKT
02
UT
TU**

**OKT
01
ST
WE**

**SO/SA
→
UT/TU**

divadlo DAB - Štúdio Tatra theatre DAB - Studio Tatra	ČECHY LEŽIA PRI MORI (pre verejnosť aj školy) BOHEMIA LIES BY THE SEA (for public and schools)	CZ	09.00 – 09.50 11.00 – 11.50
divadlo DAB - Štúdio theatre DAB - Studio	33 OTÁČOK ZA MINÚTU A PÁR SEKÚND 33 RPM AND A FEW SECONDS	LB+DE	16.30 17.30 – 22.15 21.15
divadlo DAB - Veľká sála theatre DAB - Great Hall	LUDIA, MIESTA A VECI PEOPLE, PLACES AND THINGS	SK	18.00 – 20.50
diskusia Meeting Point discussion Meeting Point	Artists talk s tvorcami a kurátormi výberu slovenských inscenácií / Artists talk: Creators and curators of Slovak programme selection		10.00 – 12.00
divadlo DAB - Štúdio theatre DAB - Studio	ZNOVUZJEDNOTENIE KÓREJÍ THE REUNIFICATION OF THE TWO KOREAS	SK	17.30 20.10
divadlo SD - Štúdio Tatra theatre SD - Studio Tatra	MÁĎARSKÝ AGÁT HUNGARIAN ACACIA	HU	17.30 18.30 – 21.30 20.30 21.30
diskusia Synagóga diskusia Synagogue	.pod lampou: REaktivizácia občanov (po vražde) .pod lampou: Society REactivates (after the murder)		22.00 23.30
diskusia Meeting Point discussion Meeting Point	V4@Theatre Critics Residency talk prezentácia účastníkov a výstupov projektu / presentation of project participants and outputs'		10.00 – 12.30
divadlo DAB - Štúdio theatre DAB - Studio	WOW! WOW!	SK	17.30 – 18.30
divadlo DAB - Veľká sála theatre DAB - Great Hall	BATACCHIO BATACCHIO	CZ	19.30 – 20.40
divadlo / DAB - suterén theatre DAB - basement	TAK ĎALEKO, AKO MA POVEDÚ KONČEKY PRSTOV AS FAR AS MY FINGERTIPS TAKE ME	SO/SA NE/SU PO/MO	17.30 19.30 – 22.00 13.30 15.30 – 20.30 15.30 1.30 – 22.30
	predstavenie je pre 1 osobu a trvá 15 min. 15 min. performance for 1 person	UK+LB	UT/TU 13.00 15.00 15.30 17.30

DAB – Divadlo Andreja Bagara v Nitre / Andrey Bagar Theatre in Nitra, SD – Staré divadlo Karola Špišáka v Nitre / Karol Špišák Old Theatre in Nitra, LifeHouse stan na Svätoplukovom námestí / – LifeHouse tent on Svätopluk Square, Meeting Point – kaviareň DAB / DAB Café, • – po predstavení diskusia divákov s tvorcami / discussion with creators after the performance ● – všetky predstavenia sú s titulkami alebo simultánnym prekladom v slovenskom a anglickom jazyku. Diskusie a filmové predstavenia – vstup voľný. / All performances are subtitled or simultaneously translated into Slovak and English. Discussions and films – admissions free.

TR Warszawa, POŁSKO / POLAND
podľa série diel Karla Ove Knausgárda „Môj boj“/„Min kamp“
based on the series of novels “My Struggle”/“Min kamp” by Karl Ove Knausgård.

MÔJ BOJ / MY STRUGGLE

rézia / directed by Michał Borczuch

28. september 2018, 18.00 – 22.00, s prestávkou, Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Veľká sála /

28 September 2018, 18:00 – 22:00, with intermission, Andrej Bagar Theatre in Nitra – Great Hall

jazyk: poľský, slovenské a anglické titulky / language: Polish with Slovak and English subtitles

adaptácia / adaptation: Tomasz Śpiewak

scéna a kostýmy / set design, costumes: Dorota Nawrot

svetelný dizajn / light design: Jacqueline Sobiszewski

hudba / music: Bartosz Dziadosz

asistent rézie, video / assistant director, video: Wojciech Sobolewski

produkčná manažérka / production manager: Natalia Starowieyska

kurátorka projektu v Szamocinie / project curator in Szamocin: Agata Siwiak

umelecký riaditeľ divadla / artistic director of the theatre: Grzegorz Jarzyna

výkonná riaditeľka / managing director: Natalia Dzieduszycka

produkcia / production: TR Warszawa 2017

účinkujúci / cast: Jan Dravnel, Gaia Dravnel, Dobromir Dymecki, Magdalena Kuta, Lech Łotocki, Maria Maj, Sebastian Pawlak, Agnieszka Podsiadlik, Halina Rasiakówna, Paweł Smagała, Stefania Smagała, Justyna Wasilewska

Podpora prezentácie na Divadelnej Nitre: Inštitút Adama Mickiewicza, Poľský inštitút Bratislava, Nadácia SPP, CREATIVE PRO, V4Legal a Stredoeurópska nadácia

Presentation at Divadelná Nitra supported by Adam Mickiewicz Institute, Polish Institute Bratislava, SPP Foundation, CREATIVE PRO, V4Legal and Central European Foundation

Šestzväzkový autobiografický román *Môj boj* nórskeho spisovateľa Karla Ove Knausgárda je považovaný za literárnu senzáciu. Diskutuje sa o ňom medzi literátmi a rovnako sa oň zaujíma i bulvár. V rokoch 2006 – 7 začal úspešný, cenami ovenčený mladý spisovateľ Knausgård pocítovať nechuť k fikcii. „Bola to kríza. Už z predstavy vymyslenej postavy vo vymyslenej zápletke sa mi dvíhal žalúdok.“ Knausgård hľadal spôsob, ako čo najvernejšie a najpravdivejšie popísat skutočnosť. Ústrednou postavou jeho nového diela nemohol byť nik iný ako on sám, presnejšie, postava s jeho menom, a materiálom nič iné ako skutočnosti z jeho vlastného života. Táto sisyfovská a celkom antiliterárna snaha sa nevyhnutne musela skončiť groteskou – Knausgårdovo boje je vopred prehratý a autor to veľmi dobre vie. No napriek tomu sa pokúša. A čitateľ tento jeho fascinujúci boj sleduje na ploche viac ako 3 500 strán. Knausgårdove detailné mnohostranové popisy tých najbanálnejších úkonov, akými sú upratovanie, nakupovanie, kŕmenie detí či bežný telefonický rozhovor, čitateľ cíti až fyzicky a uprostred situácií, akou je narodeninová oslava, túži uniknúť spolu s autorom. Fyzické prežívanie čítaného je jednou z kvalít, ktoré tento text ro-

The six-volume autobiographical novel *My Struggle* written by Norwegian author Karl Ove Knausgård is often referred to as a literary sensation. The book is discussed among academics just as it is by the tabloid press. In 2006 – 7, the successful and award-winning young writer Knausgård began feeling a distaste for fiction. “It was a crisis. Just the idea of a made-up character in a made-up story made my stomach churn.” Knausgård looked for a method to describe reality as faithfully and truly as possible. The central character in his new work could be no one but himself, or more precisely, a character carrying his name, and the material could be nothing but his own life experiences. This Sisyphean and rather anti-literary effort could not but end in grotesque – Knausgård’s struggle is lost from the very outset and the author is very well aware of this. He tries nevertheless. And the reader observes this fascinating struggle on the space of more than 3 500 pages. Knausgård’s detailed many-paged descriptions of the most banal activities such as cleaning, shopping, feeding the children or an ordinary conversation over the phone, the reader feels almost physically present in situations such as birthday parties, he shares the author’s

bia jedinečným. A popri tom aj rekapitulácia, či presnejšie, re-inscenovanie toho najbanálnejšieho z vlastného života. Knausgård do verejného priestoru literatúry prináša najintímnejšie detaily svojho života. To konvenuje dnešným čitateľom, ktorí vo svojich životoch takisto hľadajú niečo zverejniteľné alebo dokonca za zverejniteľné považujú všetko. Možnosť vymeniť zažitý za záujem okolia o svoju osobu je pre generáciu producentov selfie veľkým lákadlom. Osobitý sociálny experiment robí z knihy najmä skutočnosť, že autor pomenoval všetky postavy skutočnými menami ľudí z jeho okolia. Ak si ich zadáte do vyhľadávača, nájdete ich fotografie. Sebzničujúce na tomto experimente je, že Knausgård literárnej sláve a kariére obetoval nielen rodinné vzťahy.

Neprekvapuje, že román *Môj boj* svojimi kvalitami zaujal novátorškého režiséra Michała Borczucha a divadlo TR Warszawa, systematicky pracujúce s inscenovaním súčasných divadelných textov, ktoré prekračujú hranice divadelných konvencí a nanovo definujú divadelnosť. So súborom hercov, zvyknutých stvárať na javisku nedramatické situácie spôsobom, ktorý je pre diváka strhujúci, vytvoril režisér a jeho tím fascinujúce javiskové dielo, svojou inovatívnosťou konkurujuče novátorstvu Knausgårdovho románu. Borczuch na javisko neprináša klasickú dramatizáciu, ale z prvkov a formálnych inovácií románu vytvára inscenáciu, v ktorej divadelnými prostriedkami kladie otázky, aké román už položiť nemohol. Čo z nášho prežívania je vo chvíli prerozprávania spomienok nové a čo vytiahnuté z pamäti? Ktoré chvíle svojho života inscenujeme a ktoré prežívame? Kedy sa správame ako divadelné postavy podľa vopred daných vzorov a kedy sme autentickí? Režisér Michał Borczuch podľa vlastných slov vnímal *Môj boj* ako rozsiahlu epickú meditáciu o realite: „Extrémná, až fanatická subjektivita, ktorá ma občas dohnala k nenávisti voči autorovi diela, odhaluje pravdu o dnešných časoch, v ktorých sa skúsenosť zo skúmania samého seba ako v selfie stáva bojom za existenciu vo svete prekypujúcim ľuďmi. Ostatní k nám môžu mať veľmi blízko, môžu byť súčasťou rodiny, ale keď sú konfrontovaní s naším egom, redukujú sa na postavy v románe. Knausgård na nás apeluje, aby sme z našich životov vyprodukovali literatúru. Ale tu je paradox: keď náš život nadobúda význam, akýkoľvek iný život – aj keď sa uchová v úplných detailoch – sa stáva anonymným. Preto sme pri vývoji projektu postavili vedľa seba Knausgårdov román a osobné skúsenosti vybraných čitateľov, ktorí budú dôležitou súčasťou inscenácie.“ Štvorhodinová inscenácia je premyslená do posledného detailu. O jej kvalite svedčí aj prestížne ocenenie Passport Polityki. V roku 2017 ho režisér Michał Borczuch dostal za *Môj boj*, originálne a úchvatné divadlo plné empatie, ktoré zároveň starostlivo

desire for escape. Physical involvement in the read text is one of the qualities that make this work stand out. Added to that – recapitulation, or rather a re-staging of these most banal of events from one's own life. Knausgård brings the most intimate details of his life into the public space of literature. That is convenient for the contemporary reader, who often also searches for something publishable in their lives or even has the sphere of the publishable cover everything. The possibility to barter experience for the recognition of one's peers is a powerful allure for the current generation of selfie-makers. The fact that the author named all of his characters after real people he knows makes the book into a unique social experiment. If you type those names in a search engine, you will find their pictures. The entirely self-destructive facet of this experiment is that Knausgård sacrificed, among other things, his family relationships to a literary career and fame.

It is no surprise that *My Struggle* caught the attention of innovative director Michał Borczuch and the TR Warszawa, who systematically work with contemporary dramatic texts that transgress the boundaries of dramatic conventions and provide new definitions of theatricality. With a company of actors who are used to staging undramatic situations in ways that captivate the audience, the director and his team have created a fascinating theatrical production that draws on dramatic devices to raise questions the novel could not. How much of our stories is created at the time of recollection and how much comes from memory? Which moments in our lives do we stage and which do we experience? When do we behave like characters in a drama following prearranged patterns and when are we authentic? In his own words, director Michał Borczuch saw *My Struggle* as an extensive epic meditation on reality: “The extreme, obsessive subjectivity, which at times makes me hate the writer, reveals the truth about our modern times, in which the experience of studying oneself as if in a selfie becomes a struggle for existence in a world brimming with people. Others can be very close to us, they can be part of our family, but when confronted with our egos, they are reduced to characters in a novel. Knausgård invites us to make our lives into literature. But there is a paradox here: when our life becomes important, any other life – even if preserved in the minutest detail – becomes anonymous. For this reason, when we developed the project, we juxtaposed Knausgård’s novel with the personal experiences of selected readers that will make a vital part of the production.” This four-hour long production is planned out to every little detail. Its quality is confirmed by the prestigious award Paszport Polityki 2017, which director Michał Borczuch received for *My Struggle*, an original and

a bez irónie analyzuje pohnútky nášho ega, mechanizmy pamäti a rolu umenia v našom živote.

Ján Šimko

„Je majstrom, pokiaľ ide o čas, napätie a jemné detaľy. Javisková verzia diela *Môj boj* je o našej túžbe po ‚normálnosti‘, ‚skutočnom živote‘, ktoré hľadáme vo viac či menej maskovaných fikciách. Borczuch inscenáciu zakladá na paradoxoch, predstavuje ‚realizmus‘ a ‚realitu‘ ako rafinovanosť, vytvorenú starostlivo skrývaným úsilím.“

(Witold Mrozek, Gazeta Wyborcza online – Culture)

„*Môj boj* v TR Warszawa je pripomienkou na maratóny Krystiana Lupa, ktorý uviedol divákov do zvláštneho stavu koncentrácie.“

(Jacek Wakar, Onet.pl)

captivating piece filled with empathy that carries out a conscientious and unironic analysis of the motives of our egos, the mechanisms of memory and the role of art in our lives.

Ján Šimko

“He is masterful when it comes to time, tension and minute details. This adaptation of *My Struggle* is about our longing for ‘normalcy’, for ‘real life’ that we look for in more or less disguised fictions. Borczuch bases the production on paradoxes, he presents ‘realism’ and ‘reality’ as an artifice built by a carefully concealed effort.”:

(Witold Mrozek, Gazeta Wyborcza online – Culture)

‘*My Struggle* at TR Warszawa reminds of the marathons of Krystian Lupa, who would induce a strange state of concentration in his audience.’

(Jacek Wakar, Onet.pl)

Michał Borczuch (1979) – poľský divadelný režisér a autor adaptácií. Vyštudoval odbor socha na Akadémii výtvarných umení v Krakove a rézию na Akadémii múzických umení v Krakove, pod vedením francúzskeho režiséra Patricea Chéreaua absolvoval Rolex Mentor's program. Asistoval významnému poľskému režisérom ako Kazimierz Kutz, Sławomir Mrozek, Krystian Lupa. S Pawłem Miśkiewiczom spolupracoval na inscenácii *Nevina*, v ktorej ako herec hostoval na Divadelnej Nitre 2004. Od roku 2005 režíruje hry moderných poľských dramatikov ako aj klasické diela. Medzi jeho úpravy patrí *Leonce a Lena* Georga Büchnera (Teatr Dramatyyczny Varšava, 2007), *Lulu* Franka Wedekinda (Starý Teatr, 2007), *Obraz Dorianu Graya* (TR Warszawa, 2009), *Werther* (Starý Teatr Krakov, 2009), *Hans, Dora a Wolf* (Teatr Polski, 2012), v Düsseldorfer Schauspielhaus naštudoval v r. 2012 inscenáciu *Vojna nemá ženskú tvár*. Na Divadelnej Nitre uviedol v roku 2015 inscenáciu *Apokalypsa* na motívy noviel Oriany Fallaci. V roku 2017 režíroval *Volanie Cthulhu*, dielo inšpirované príbehmi H. P. Lovecrafta (Nowy Teatr).

Jeho inscenácie *Apokalypsa* a *Všetko o mojej matke* získali Veľkú cenu na Divine Comedy festivale v Krakove (2015 a 2016).

Michał Borczuch (1979) is a Polish theatre director and author of adaptations. He graduated in sculpture from the Academy of Fine Arts in Krakow and in directing from the National Academy of Theatre Arts in Krakow, and completed the Rolex Mentor Programme under the guidance of French director Patrice Chéreau. He was assistant to prominent Polish directors such as Kazimierz Kutz, Sławomir Mrozek and Krystian Lupa. He collaborated with Paweł Miśkiewicz on his production of *Innocence*, in which he also made a guest acting appearance at Divadelná Nitra 2004.

Since 2005, he directs works written by modern Polish dramatists, as well as classical plays. He has written adaptations of Georg Büchner's *Leonce and Lena* (Dramatic Theatre in Warsaw, 2007), Frank Wedekind's *Lulu* (Old Theatre in Krakow, 2007), *The Picture of Dorian Gray* (TR Warszawa, 2009), *Werther* (Old Theatre in Krakow, 2009), *Hans, Dora and Wolf* (Polish Theatre in Warsaw, 2012); in 2012, he staged *War's Unwomanly Face* at the Düsseldorfer Schauspielhaus. In 2015, he appeared at Divadelná Nitra with the piece *Apocalypse*, written according to the novels of Oriana Fallaci. In 2017, he directed *The Call of Cthulu* (New Theatre in Warsaw), inspired by the stories of H. P. Lovecraft. His *Apocalypse* and *All About My Mother* have received the Grand Prize at the Divine Comedy Festival in Krakow (2015 and 2016).

LIBANON & NEMECKO / LEBANON & GERMANY

PIESOK V OČIACH / SAND IN THE EYES

29. septembra 2018, 16.00 – 17.05, 21.00 – 22.05, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre – Štúdio Tatra,
bez prestávky, po 2. predstavení diskusia s tvorcami

29 September 2018, 16:00 – 17:05, 21:00 – 22:05, Karol Spišák Old Theatre in Nitra – Studio Tatra,
no intermission, discussion with creators after 2nd performance
jazyk: anglický, slovenské titulky / language: English with Slovak subtitles

rézia / director: **Rabih Mroué**

spolupráca pri výskume / collaboration research: **Andrea Geißler**

titulky / surtitles: **Yvonne Griesel**

asistent / assistant: **Petra Serhal**

špeciálne podávanie / special thanks to: **Maria Magdalena Ludewig, Lina Majdalanie a/and Bilal Khbeiz**
produkované / produced by Haus der Kulturen der Welt, Berlin, ako súčasť projektu 100 rokov súčasnosti /
as part of the project 100 years of present

financované / funded by the Federal Government Commissioner for Culture and the Media in Germany
koprodukcia / co-production with the Hessisches Staatstheater Wiesbaden

Podpora prezentácie na Divadelnej Nitre: **Goetheho inštitút Bratislava**

Presentation at Divadelná Nitra supported by **Goethe Institut Bratislava**

Rabih Mroué, libanonsko-nemecký režisér, herec, performer a zároveň najvýraznejší reprezentant žánru lecture-performance alebo divadelnej prednášky, vo svojom ostatnom diele konfronтуje diváka s prezentáciou vojny a smrti prostredníctvom klamivej mediálnej manipulácie. Metafora piesku v očiach vypovedá o dočasnom zaslepení a nemožnosti vidieť jasne pravdu o forme zabijania a o podobe, akou je zobrazovaná. Rabih Mroué sa dlhodobo venuje práve téme zobrazovania násilia, mechanizmom mučenia a politickej propagandy. Charakteristickým znakom konceptuálnej práce Rabího Mrouého je miešanie fikcie a dokumentu a prepájanie skutočných historických udalostí s vymyslenými historkami, ktoré komplikujú rozpoznanie pravdy aj reality a upozorňujú na postfaktické relativizovanie.

V *Piesku v očiach* Mroué pred divákom demonštruje prostredníctvom dokumentov a postprodukčne vytvorených propagandistických fiktívnych filmových záberov rozdielne formy zabijania, násilia a ich predvádzania. Divák je vystavený závažnej a apelujúcej otázke, ako sa smrť prezentuje v obreze. Sám tvorca v rozhovore pre londýnsky Daily Sabah hovorí, že vojna sa odohráva na zemi, ale tá druhá prebieha v obrazoch. „A v týchto vojnách obe strany vyzerajú rovnako“.

In his work, Lebanese-German director, actor, performer and the most distinctive representative of the lecture-performance genre Rabih Mroué confronts the audience with the representation of war and death through deceptive manipulation of the media. The metaphor of sand in the eyes articulates a temporary blindness and inability clearly to see the truth about the form killing actually takes and the way it is portrayed. Rabih Mroué has long devoted himself to the theme of depictions of violence, the mechanisms of martyrdom and political propaganda. Mroué's conceptual work is characterised by a mixture of fiction and documentary and the connection of actual historical events with made-up stories, which complicates the issue of truth and warns of the dangers of post-factual relativism.

In *Sand in the Eyes*, Mroué draws upon documentary films and post-produced propagandistic fictitious film footage to demonstrate the various forms of killing, violence and their portrayal. The audience is faced with the momentous and pressing question of how death is represented in image. The author himself, in an interview for London Daily Sabah, said that war is made on the ground, but that another war goes on through images. 'And in this war, somehow, both sides look equal.'

Na začiatku nachádza režisér vo svojej poštovej schránke USB kľúč s propagandistickou nahrávkou ISIS, následne sa pozérame na zábery z historického vojnového filmu, aby sme nakoniec boli priamo konfrontovaní s dvoma vedľa seba umiestnenými fotografiami – na jednej je záber z islamskej vojny a na druhej sú zachytené nálety dronov. Prekrúcanie faktov, prestrihy, zneužívanie médiá a obrazu vedie k manipulácii, nepravde a následne zaslepenosti. Rabih Mroué využíva verejne dostupné materiály a kladie vedľa seba dve formy vraždenia. Na jednej strane sú vrahovia ISIS, ktorí svoje obete vraždia a zároveň priamo hľadia do kamery, ktorá ich sníma, na druhej strane sú drony ako naprogramovaný vraždiaci stroj. Ako je možné, že liberálno-demokratická, humanistická spoločnosť je schopná o chotná vôbec akceptovať jednu z týchto foriem? Nie je zabíjanie v akejkoľvek podobe vraždením a stratou života? Prečo rozlišujeme medzi fiktívnymi obrazmi zabíjania vo filmovom trileri a obrazmi skutočného zabíjania? Závažnosť témy, ktorú v tejto divadelnej lekcii nastoluje Rabih Mroué, je alarmujúca. Navýše, ak si sami uvedomíme jej nelahavosť. Tvorca predkladá len obrazy, fotografie, dokumenty... a je na nás, aby sme sa prostredníctvom týchto materiálov priblížili k podstate témy, následne k samotnej odpovedi na položenie otázky a potom k objektívne najdenej pravde.

Dáša Čiripová

„Ako diváci strávite veľa času premýšľaním, ktorý z týchto príbehov je pravdivý či nepravdivý. Na tom však nezáleží. Pretože Mroué chce ukázať, že každá spomienka, každý obraz podlieha okolnostiam, ideológii a skúsenosti. Mroué je spomedzi divadelných režisériov dekonštruktérom.“
(Alexander Jürgs, In der Bilderfalle, Nachkritik, Wiesbaden, 1. november 2017)

“Hranica medzi fikciou a realitou je v Piesku v očiach veľmi vägna, čo je zámer. V súčasnosti je naše vnímanie reality výsledkom postprodukcie a toto vnímanie sa samo reprodukuje cez obrazy, obrázovky a kontá sociálnych médií. Takúto naráciu postprodukcie umelci využívajú na vyrozprávanie príbehov. Mrouého performance sa nezameriava na klišé o teroristických propagandistických videách. Volí si inú cestu, aby o nich hovoril, a zameriava sa na obrazovú vojnu. Porovnáva obrazy násilia a to, ako sme ich schopní vnímať.“
(Cihad Caner, Daily Sabah, 1. december 2017)

At first, the director discovers a USB flash drive with a propaganda video produced by ISIS in his mailbox, afterwards we observe scenes from a historical war movie, only in the end to be confronted directly with two photographs placed side by side – an image of ISIS and a picture of drone strikes. Distorted facts, deliberate cuts, the misuse of image lead to manipulation, untruth and consequently blindness. Rabih Mroué makes use of publicly accessible material and posits two forms of murder side by side. On the one hand, there are murderers from ISIS who slaughter their victims and stare defiantly into the camera – on the other, drones programmed as killing machines. How is it possible that a liberal-democratic, humanistic society is able and willing to accept either of these two forms at all? Is killing in any form whatsoever not murder and loss of life? Why do we distinguish between fictitious images of killing in a thriller movie and images of real murder? The gravity of the topic Rabih Mroué broaches in this lecture is alarming. Even more so if we ourselves realise its urgency. The author only presents images, photographs, documentaries... it is up to us to approach the substance of the issue, then an answer to the questions posed and then objectively discovered truth.

Dáša Čiripová

“As an audience member, one spends a great deal of time thinking about which of these stories is true and which untrue. But that is entirely beside the point. Because Mroué wants to show that every memory, every image is made – through circumstances, through ideology, through experience. Mroué is a deconstructionist among theatre directors.”
(Alexander Jürgs: In der Bilderfalle, Nachkritik, Wiesbaden, 1 November 2017)

„The line between reality and fiction in Sand in the Eyes is quite vague, which is an intentional choice. Today, our sense of reality is post-produced and this sense of reality reproduces itself through images, screens, and social media accounts. The artist uses this post-produced narrative to tell his stories. Mroué’s performance does not focus on the clichés of terrorist propaganda videos. He chooses a different way to talk about them and focuses on the war of images. He compares images of violence and how we perceive them.“
(Cihad Caner, Haunted by Images of Propaganda, Drone Videos, Daily Sabah, 1 December 2017)

ISIS

ISLAMIC STATE OF IRAQ & SHAM

hum maay sa..._g Intern.mp4
Iraqi CH-4 Ar...t Debut.mp4
Kiowa Strike...n Taliban.mp4
Le Sang Du J...t Archiv.mp4
Les Devanc...Internet.mp4
Les Lions De...ng Inte.mp4
mosleini aoa...t Archive.mp4
Opération M...âl Free .mp4
The Most Fe...per UAV.mp4
U.S. Army So...anistan.mp4
WikiLeaks Ira...nalysis.mp4
mp4
أربيفي أصدارات...لدولة العراق mp4
اسقاطه طائرة مرو... - 6... - بوجي mp4
أكثر من 100... امس mp4
الإصرار على... [لقطات ليلات] mp4
الصحاب #تقد#...[ـ واريغ على mp4
الفترة التاسعة...سرير حارسي mp4
تقدير سيارة مقطف... المقابر لون mp4
تصف الملايين... في الموصل mp4
عوشي... [L2] mp4

Rabih Mroué (1967) je divadelný režisér, herec, výtvarník a dramatik. Narodil sa v Bejrúte a v súčasnosti žije v Berlíne. Je predovšetkým divadelník, no venuje sa aj tvorbe videí, inštalácií, fotografií a textov. prispieva do časopisu *The Drama Review / TDR* (New York). Podieľal sa na založení Centra umeenia Bejrút (BAC), v rokoch 2012 – 2015 bol spolu-pracovníkom v Medzinárodnom výskumnom centre Interweaving Performance Cultures/FU/Berlin. Ako režisér pôsobí v Münchner Kammerspiele.

Vo svojich inscenáciách sa zaobrá politickou situáciou v Libanone a často spája každodenný skutočný materiál s fikciou. Mnohé jeho diela boli uvedené v divadlách, na festivaloch a v galériach po celom svete – festivaly *DOCUMENTA* (13) alebo Spielart v Nemecku, Centro de Arte Dos de Mayo v Madride, MoMa v New Yorku, Centre Pompidou v Paríži, galéria SALT v Istanbule. Na Divadelnej Nitre ako aj na Slovensku predstavuje svoju tvorbu po prvý raz.

Rabih Mroué (1967) is a theatre director, actor, visual artist and playwright. He was born in Beirut and currently lives in Berlin. Although primarily a theatre-maker, he also creates videos, installations, photographs and is a contributor for *The Drama Review / TDR* (New York). He was among the founding members of the Beirut Art Center (BAC); in 2012 – 2015, he was fellow at the International Research Centre 'Interweaving Performance Cultures' at the FU Berlin. He is active as a director at the Münchner Kammerspiele.

His work interrogates the political situation in Lebanon and often combines everyday real material with fiction. Many of his works have been presented at theatres, festivals and galleries all around the world – at the *dOCUMENTA* (13) and Spielart festival in Germany, at Centro de Arte Dos de Mayo in Madrid, at MoMa in New York, at the Centre Pompidou in Paris, at SALT Gallery in Istanbul and elsewhere. Mroué is presenting his work at the Divadelná Nitra Festival as well as in Slovakia for the first time.

Tania El Khoury, SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO & LIBANON / UNITED KINGDOM & LEBANON

TAK ĎALEKO, AKO MA POVEDÚ KONČEKY PRSTOV / AS FAR AS MY FINGERTIPS TAKE ME

29. septembra 2018 17.30 – 19.30 & 20.00 – 22.00;

30. septembra 2018 13.30 – 15.30 & 20.30 – 22.30;

1. októbra 2018 13.00 – 15.00 & 15.30 – 17.30;

2. októbra 2018 13.00 – 15.00 & 15.30 – 17.30;

Divadlo Andreja Bagara v Nitre – suterén, predstavenie je pre 1 osobu a trvá približne 15 min., čas si divák vyberá pri kúpe vstupenky v rámci vyznačených dvojhodinových intervalov

29 September 2018 17:30 – 19:30 & 20:00 – 22:00;

30 September 2018 13:30 – 15:30 & 20:30 – 22:30;

1 October 2018 13:00 – 15:00 & 15:30 – 17:30;

2 October 2018 13:00 – 15:00 & 15:30 – 17:30;

Andrej Bagar Theatre in Nitra – basement, 15 min. performance for one person, time slot within 2-hour intervals is chosen upon purchase of tickets

jazyk: arabský, slovenský a anglický / language: Arabic, Slovak and English

rézia / directed by **Tania El Khoury**

hudba / music: **Basel Zaraa** (spev, basa, klávesy / vocals, bass and keyboard), **Emily Churchill Zaraa** (spev / vocals), **Pete Churchill** (hudobná produkcia / music production), **Katie Stevens** (flauta a klarinet / flute and clarinet)

účinkuje / performer: **Basel Zaraa**

Zvuky mora, v pozadí počuť čajky. Predstava, ktorú si väčšina z nás spája s niečím príjemným, romantickým. Väčšina z nás tu, na Západe. Z nás, ktorí sme na „tejto“ strane mora. Lepšej? Vytúženej? Sľubujúcej nádej?

Na začiatku krátkej, ale intenzívnej performance *Tak ďaleko, ako ma povedú končeky prstov* nás Basel Zaraa, hudobník a street artist, Palestínčan, ktorý vyrástol v utečeneckom tábore v Sýrii, vyzve, aby sme prestrčili ruku cez otvor v stene, ktorá nás od neho oddeluje. Na ušiach máme slúchadlá, v ktorých budeme počas niekoľkých minút počuť príbeh – rapovú pieseň, inšpirovanú príbehom Baselovej sestry a jej utečeneckej púte zo Sýrie do Švédska. One-to-one performance, čiže performanciu, ktorá je určená jednému divákovi a účinkuje v nej jeden performer, vymyslela a realizovala spolu s Baselom Zaraom Tania El Khoury, live umelkyňa, ktorej tvorba je zameraná na interaktívne performance a inštalácie s etickým a politickým obsahom a dosahom.

The murmur of the sea, seagulls scream in the background. An image most of us associate with something pleasant, romantic. Most of us here, in the West. Of us who live on ‘this’ side of the sea. Sľubujúcej nádej?

At the beginning of the short but intensive performance *As Far As My Fingertips Take Me*, musician and street artists Basel Zaraa, a Palestinian raised in a refugee camp in Syria, asks us to put our arm through an opening in a wall that separates us from him. We wear a pair of headphones and in the following minutes listen to a story – a rap song inspired by the story of Basel’s sisters and their refugee voyage from Syria to Sweden. Together with Basel Zaraa, this one-to-one performance was conceived by Tania El Khoury, a live artist whose work centres on interactive performances and installations with an ethical and political message and ambit. In her previous work, she has already drawn attention to the issues of migration and Arab uprising, for

Už vo svojich predchádzajúcich prácach upozornila na problém migrácie a Arabského povstania, napr. v performancii *Gardens Speak* (Záhrady hovoria), zvukovej, dokumentárnej inštalácií, v ktorej na princípe orálnej história hovorí o ľuďoch, aktivistoch v sýrskej občianskej vojne, ktorí boli zabité a ich príbuzní ich tajne pochovali v záhradách svojich domov. V *Stories of Refugee* (Príbehy utečencov) zasa spolupracovala s migrantmi z Mníchova, ktorí na videokamery filmovali svoj bežný deň v cudzom meste a krajinе. Obyvatelia Mníchova potom mali možnosť vidieť tieto videozáznamy v centre mesta a konfrontovať sa s pohľadom „iných“ na nich samotných, ale aj so svojím pohľadom na samých seba. V najnovšej site-specific performancii *Sejjah lil Malta* zasa necháva divákov na brehu Malty a na vodných taxikoch z Valletty do Sengley počúvať príbehy z morských muší z Tuniska a rozmýšlať o tom, čo pre koho znamená Stredozemné more. Pre jedných rekreáciu, pre druhých smrteľnú prekážku. Tania El Khoury patrí k najvýznamnejším umeleckým a politickým aktivistkám súčasnosti. Za svoje dielo už bola viackrát ocenená a jej performance a inštalácie videli diváci po celom svete na festivaloch, v galériach aj na uliciach a v rôznych site-specific priestoroch. Je predstaviteľkou silného a dôležitého prúdu umenia, ktoré sa nechce uzatvárať do elitných priestorov súčasného umenia, ale ktoré chce ísť priamo k človeku, na jeho prirodzené miesta a prihovárať sa jeho mysli a srdcu príbehom a formou výnimcočným spôsobom.

V produkcií *Tak ďaleko, ako ma povedú končeky prstov* je okrem silnej výpovede, ktorá nás nútí zamyslieť sa nad vlastnou zodpovednosťou a možnosťami skutočne pomôcť, zaujímať aj forma. Divák, v tomto prípade skôr poslucháč, sa s Baselom Zaraom neuvidí. Bude ho „len“ počúť a prostredníctvom jeho hudby a piesne bude počúvať aj hlas „tých druhých“, ktorí rovnako ako my túzia po relativne pokojnom a ekonomicky a politicky stabilnom živote. A bude cítiť nielen to, že sa Baselova pieseň dotýka jeho duše a srdca, ale aj fyzický dotyk, lebo Basel namaľuje divákovi na ruku atramentom dočasné tetovanie, ktoré ako memento ostane ešte nejaký čas na ruke, aby nám pripomienulo našu zodpovednosť, solidárnosť a vyprovokovalo nás možno k nejakej reálnej pomoci a aktivite. Tania El Khoury nás chce upozorniť aj na to, že po prijatí Dublinských dohôd sú migranti naozaj vystavení vôli úradov a predstaviteľov moci a dostanú sa len tam, kam ich povedú končeky ich prstov. Atramentom nám Basel za bielu stenu zafarbí aj končeky našich prstov. Kam nás povedú tie?

Martina Vannayová

instance in her performance *Gardens Speak*, an interactive sonic documentary installation based on oral histories of activists killed in the early period of the Syrian Uprising and were buried in domestic or public gardens. In *Stories of Refuge*, she collaborated with asylum seekers in Munich, who used video cameras to record a day in their life in the city. The people of Munich then had the opportunity to watch this footage in the centre of town and confront the ‘other’s’ view of them but also their own view of themselves. In the most recent site-specific performance *Sejjah lil Malta* (Call Malta), she has audiences on the Maltese shore and on water taxis from Valletta to Senglea listen to stories out of seashells from Tunisia and reflect on what the Mediterranean means to them personally. To some, the sea is recreation. To others, a death trap.

Tania El Khoury ranks as one of the most prominent artistic and political activists of today. She has received several awards for her work and her performances and installations have been seen by audiences all around the globe at festivals, galleries, on the streets and in various specific sites. She represents a powerful and important artistic movement that does not want to insulate itself in the elite spaces of contemporary art galleries but rather tries to approach the person directly, in his natural habitat and speak to his mind through a story and in an extraordinary form.

Besides being a powerful testimony that impels us to consider our own responsibilities and abilities to provide real support, *As Far As My Fingertips Take Me* is also interesting by virtue of its form. The audience member – or perhaps more accurately, the listener – never gets to see Basel Zaraa. They will ‘only’ hear him and by way of his music listen to the voice of ‘the others’, who crave a relatively peaceful and economically and politically stable life just as we do. And it is not just their souls and hearts that will be touched, but they will be touched physically, because Basel will ink a temporary tattoo onto their forearm, which, like a memento, will for a certain time remind us of our responsibility, solidarity and perhaps spur us to real help and activity. Tania El Khoury also warns us that the ratification of the Dublin Convention in Europe left migrants to the whim of bureaucracy and discrimination whereas people are only able to reach as far as their fingertips take them. Behind the white wall, Basel paints our fingertips. How far will these take us?

Martina Vannayová

„Jeho príbeh sa ma nedotýka len letmo – ako mnohé príbehy a obrazy písané v novinách –, ide hlbšie. Poznačilo ma to. Ešte pári ďalších dní ponesiem príbeh so sebou. Je mojou súčasťou, nedá sa ľahko ignorovať alebo zmyť. Vždy keď si vyhriem rukávy alebo umývam ruky, som konfrontovaná s obrázkami a Zaraaov príbeh mi v hlave znova beží. Nemôžem tomu ujsť.“

(Lyn Gardner, The Guardian)

„Počúvanie hudby a dotyky chápem ako ich vlastný spôsob nesúhlasu, chápem ich rovnako ako formu umenia alebo ako účelnú metódu. Obrovský horor a zmätok sú srdcervúce a ochromujúce; porozumieť sociopolitickým otrasmom je ľahšie, keď ste s príbehom toho druhého spojený srdcom k srdcu.“
(Monica Uszerowicz, Bombmagazine.org)

“His tale doesn't just touch me in a fleeting way – as the many stories and images reported in the newspapers do – it goes further. It marks me. For the next few days I will carry it around with me. It is part of me, not easily ignored or washed away. Every time I roll up my sleeves or wash my hands I am confronted by the images and rerun Zaraa's story in my mind. I can't get away from it.”

(Lyn Gardner, The Guardian)

“I understand listening and touching as their own kind of dissidence, as both art form and intentional practice. Horror and confusion on a mass scale are heartbreakingly, then numbing; it is easier to understand sociopolitical upheaval when you are connected, heart-to-heart, to another story.”
(Monica Uszerowicz, Bombmagazine.org)

Tania El Khoury absolvovala doktorandské štúdium na Royal Holloway, University of London. Zaoberá sa etickým a politickým potenciálom stretnutí umelca s divákom, aj preto tvorí inštalácie a performancie, v ktorých je publikum aktívnym spolupracovníkom. Jej výskum a publikácie sa zameriavajú na politický rozmer interaktívneho živého umenia. Jej práce boli uvedené na piatich kontinentoch v rôznych priestoroch od múzeí až po kabínu lanovky. Je držiteľkou ceny Arches Brick Award 2011 z Glasgow, Total Theatre Award za inováciu z Edinburghu a Ceny Live Art 2017 medzinárodného festivalu ANTI z finskeho Kuopio.

Tania El Khoury je spojená s kolektívom autorov Forest Fringe vo Veľkej Británii a je spoluzákladateľkou skupiny Dictaphone Group v Libanone, výskumného a výkonného kolektívu, ktorý sa zameriava na otázky vzťahu občanov k mestu a na zmenu definovania verejného priestoru. Na Divadelnej Nitre i na Slovensku sa tvorba Tanie El Khoury prezentuje po prvý raz.

Tania El Khoury (1976) completed her doctoral degree at Royal Holloway, University of London. Her work focuses on the ethical and political potential of the encounter between the artist and audience. She creates installations and performances in which the audience member is an active participant. Her research and publications focus on the political potential of interactive live art. Her work has been presented across five continents, in various spaces ranging from museums to cable cars. She is recipient of the Arches Brick Award 2011 (Glasgow), the Total Theatre Innovation Award (Edinburgh), and the ANTI Festival International Live Art Prize 2017 (Kuopio).

Tania El Khoury is associated with the UK-based Forest Fringe artist collective and is a co-founder of Dictaphone Group in Lebanon, a research and performance collective whose aim is to question our relationship to the city and to redefine its public space. Tania El Khoury is presenting her work at the Divadelná Nitra Festival as well as in Slovakia for the first time.

Naivní divadlo Liberec / **Naïve Theatre Liberec**, ČESKÁ REPUBLIKA / CZECH REPUBLIC
Radek Malý, Vít Peřina, Michaela Homolová

ČECHY LEŽIA PRI MORI / BOHEMIA LIES BY THE SEA

(Zatvorte oči... Počujete, ako šumí?) / (Close your eyes... Can you hear it murmur?)

30. september 2018, 16.00 – 16.50, 1. október 2018, 9.00 – 9.50, 11.00 – 11.50, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre – Štúdio Tatra, bez prestávky, po 1. predstavení diskusia s tvorcami
30. September 2018, 16:00 – 16:50, 1. October 2018, 9:00 – 9:50, 11:00 – 11:50, Karol Spišák Old Theatre in Nitra – Studio Tatra, no intermission, discussion with creators after 1st performance
jazyk: český, anglická synopsa k dispozícii / language: Czech, English synopsis available

rézia / directed by Michaela Homolová

výprava / setting: Barbora Jakubková

hudba / music: Filip Homola

účinkujú / cast: Michaela Homolová, Dan Kranich, Filip Homola, Adam Kubišta

Podpora prezentácie na Divadelnej Nitre: Ministerstvo kultúry Českej republiky

Presentation at Divadelná Nitra supported by Ministry of Culture of the Czech Republic

Zavřete oči.

Slyšte, jak šumí?

Nadechněte se té vůně.

Zašeptejte:

Čechy leží u moře.

Close your eyes.

Can you hear it murmur?

Breathe in its smell.

Whisper:

Bohemia lies by the sea.

Táto báseň je základom inscenácie „plnej morškej vody“. Ide o poéziu Radka Malého, jedného z najuznávanejších českých básnikov pre deti. Insenáciu naštudovala režisérka Michaela Homolová, ktorá je v Naivnom divadle Liberec podpísaná pod mnohými úspešnými titulmi pre deti. S jedným z nich, s inscenáciou *O barančekovi*, ktorý spadol z neba, hostovala aj na Divadelnej Nitre 2015.

Za produkciu *Čechy ležia pri mori* získal jej tvorivý tím niekoľko ocenení: napr. Radek Malý, Vít Peřina a Michaela Homolová Cenu Divadelných novín sezóny 2015/2016 v kategórii Bábkové a výtvarné divadlo za autorstvo inscenácie, ďalšie ceny udelila porota Festivalu MATEŘINKA 2017 (za réziu, dramaturgiu, podiel na scenári, výpravu, kolektívny herecký výkon a hudobný a zvukový dizajn), inscenácia získala aj Cenu ERIK za najinšpiratívnejšiu českú bábkovú inscenáciu sezóny 2015/2016.

This poem became the basis for a theatre piece 'filled with seawater'. It is the poetry of Radek Malý, one of the most renowned Czech children's poets. The play was produced by director Michaela Homolová, who stands behind a number of successful children's titles at the Naïve Theatre in Liberec. She brought one of them, *About the Lamb that Fell from the Sky*, to Divadelná Nitra in 2015.

Bohemia Lies by the Sea earned the creative team several awards: Radek Malý, Vít Peřina and Michaela Homolová as the authors of the play received the Theatre News Award for the season 2015/2016 in the category Puppet and Visual Theatre, several awards from the jury at the 2017 MATEŘINKA festival (for direction, dramaturgy, writing collaboration, set design, collective actors' performance, and music and sound design), and the play received the ERIK Award for the most inspiring Czech puppet production in the season 2015/2016.

„Podmorské obrazy vrcholia v práci so slabým svetlom a účelnom zdôrazňovaní nadzemských (alebo skôr podzemských) krás ich jednotlivým osvetlením. Či už sú to medúzy, koraly, chlapec v mušli alebo obria veľryba. Všetky využité princípy – tieňohra, striedavá práca s perspektívou, klasická hra s bábkou alebo priznane papierové ryby – spoločne vytvárajú nezameniteľný a jedinečný divadelný svet pod hladinou mora.“

(Divadlo Plzeň 2016 – Čechy leží u moře, Kritické theatrum, krith.phil.muni.cz, Kateřina Máliková, 28. 9. 2016)

„Autori [...] uvádzajú divákov všetkých vekov a skúseností – inscenácia je určená deťom 6+, ale jej kúzlo spontánne podliehajú aj ich rodičia a starí rodičia, divadelníci i nivediadelníci – do sveta fantázie a mágie podmorského sveta. V šere sály sa vznášajú medúzy, plávajú rybky, preháňajú sa žraloky a lietajú veľryby. Okolo divákov znejú zvuky mora a herci okúzlene šepkajú morskými mytami a príbehmi inšpirované verše Radka Malého. [...] Divák si všetko môže „ohmatať“ či komentovať, čo tí najmenší v Plzni hojne využívali.“

(Čechy leží u moře, Divadelní noviny, 6. 10. 2016)

„Do vody v sklenej nádobe kvapneme trochu modrej farby, nasypeme štipku soli a aha, je tu kúsok mora, v ktorom sa môže hojať papierová loďka. Barbora Kubátová, Tomáš Bělohlávek, Filip Homola a Adam Kubišta sa pred zrakmi divákov sústredene hrajú – s výtvarnými objektmi z papiera, dreva a textilu. A so svetlom a tiežmi: nažľto svietia koraly, medzi ktorými prepláva nádherná modrozelená chobotnica. Naháňa sa tu kŕdeľ zvedavých rybičiek, v diaľke vycerí zuby žralok a až nad hlavy divákov zamieri veľryba, v ktorej útróbach sa na chvíľu usídli jedna z bábok. Žiadne technické zázraky, stačia len štyrikrát dve ruky, aby s tým, čo majú od výtvarníčky Barbory Jakubkovej, vytvorili magický obraz sveta pod vodou a rozprávali útržky príbehov. O dievčinej zrodenej v mušli. O stretnutí na ostrove. O spoločnej plavbe. O čakaní, samote, hľadaní. O krásе na prvý pohľad obyčajných vecí.

Poetická koláž z básní sa môže zdať pre deti náročná, ale to je asi len pohľad dospeláka, ktorý nepatrične používa skôr rozum ako intuíciu. Jednoducho, chce to mať oči, uši a srdce otvorené dokorán – ako tie deti.“

(Lenka Šaldová, Divadelní noviny 29. 3. 2016)

“The submarine images find their strongest expression in the dimmed lighting and a deliberate emphasis of the unearthly (or rather unwaterly) beauty of the objects by illumination: jellyfishes, corals, a boy in a seashell or a giant whale. The employed principles – shadow play, variations of perspective, traditional puppet theatre or simple paper fish cut-outs – together make for a unique and original theatrical world under the sea.”

Plzeň Theatre 2016 – Bohemia Lies by the Sea, Kritické theatrum, krith.phil.muni.cz, Kateřina Máliková, 28 September 2016

“The authors [...] lead their audiences of all shapes and sizes – the play is intended for children from the age of 6, but it exerts a spontaneous charm on both parents and grandparents, theatre-makers and mere theatre-goers – into the fantastical and magical world under the sea. Jellyfishes float, tiny fish swim, sharks dash and whales fly by in the dimmed theatrical hall. Audiences are surrounded by the sound of the sea, and the actors gently whisper the sea-myth-inspired verses of Radek Mladý. [...] The audience can feel around and comment on everything, as the youngest ones in Plzeň did.”

[Bohemia Lies by the Sea, Theatre News, 6 October 2016]

“We put a drop of blue colour in a glass bowl, add a pinch of salt and – lo and behold – a piece of the sea that can rock a paper boat. Barbora Kubátová, Tomáš Bělohlávek, Filip Homola and Adam Kubišta engage in a spell of focused play in front of the audience – with objects made of paper, wood and cloth. And also with light and shadow: corals are lit yellow, and a stunning blue-green octopus swims among them. A school of curious fish chase about, a shark bares his teeth far away and a whale glides above the spectators’ heads, while one of the puppets momentarily settles in its mouth. These are no technical wonders, you only need two hands times four to breathe life into the creations of Barbora Jakubková and fashion a magical underwater world reverberating with fragments of stories: About a girl born in a seashell. About a meeting on an island. About a voyage together. About waiting, solitude, seeking. About the beauty of seemingly ordinary things.

A poetic collage could seem indigestible for such young audiences, but that may as well just be the view of an adult, who unduly uses reason instead of

Michaela Homolová (1972) vyštudovala odbor rézia – dramaturgia na Katedre alternatívneho a bábkového divadla DAMU v Prahe. Od roku 1995 sa podieľa na úspešnej ére Naivního divadla Liberec autorský, herecký a predovšetkým režijné. Má na konte asi 20 rézií, z posledného obdobia napríklad *O barančekovi*, ktorý spadol z neba (na Divadelnej Nitre 2015) alebo *Čechy ležia pri mori*. Svoje skúsenosti s tvorbou pre deti využíva od roku 2009 aj ako pedagogička literárno-dramatického odboru Základnej umeleckej školy Liberec a je vedúcou súborov detí a mládeže, ktorých produkcie patria na celoštátnych prehliadiach detského a mladého divadla k najzaújmavejším v posledných rokoch. Jej inscenácia *Raz u Chelme...* bola s vynikajúcim ohlasom uvedená na Svetovom festivale detského divadla v Stratforde v Kanade. V roku 2012 získala cenu Divadelných novín za inscenáciu *Budulínek*. Za sústavný rozvoj divadla pre deti získala Cenu Národného strediska ASSITEJ 2017.

REpublika 100 REpublic 100

intuition. Simply put: it's enough to have your eyes, ears and heart wide open – just like those children." (Lenka Šaldová, Theatre News, 29 March 2016)

Michaela Homolová (1972) graduated in directing a dramaturgy at the Department of Alternative and Puppet Theatre of DAMU in Prague. Since 1995, she contributes as an author, actor and mainly as director to a successful era of the Naïve Theatre in Liberec. She has directed about 20 productions, such as *About the Lamb that Fell from the Sky* (at Divadelná Nitra 2015) or *Bohemia Lies by the Sea*. She has made use of her experience with children's theatre since 2009 as a teacher of the Literature-Drama class at the Elementary Art School in Liberec and guides children's and youth ensembles, whose productions belong to the most interesting performances at national exhibits of young theatre. Her piece *Once Upon a Time in Chelm...* was presented at the World Festival of Children's Theatre in Stratford, Canada, to excellent acclaim. In 2012, she received the Theatre News Award for her production *Budulínek*. In 2017, she earned the ASSITEJ National Centre Award for systematically developing children's theatre.

NOC / NIGHT

30. septembra 2018, 18.00 – 19.40, Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Veľká sala,
bez prestávky, po predstavení diskusia s tvorcami

30 September 2018, 18:00 – 19:40, Andrej Bagar Theatre in Nitra – Great Hall,
no intermission, discussion with creators after the performance

jazyk: portugalský, slovenský a anglický preklad k dispozícii /
language: Portuguese, Slovak and English translation available
prístupné od 16 rokov / no admissions under 16

rézia / directed by André Braga

tvorba / created by André Braga, Cláudia Figueiredo, Paulo Mota, Ricardo Machado

dramaturgia / dramaturgy: Cláudia Figueiredo

interpretácia / interpretation: André Braga, Paulo Mota, Ricardo Machado

DJ a zvukový dizajn / Dj and sound modelling: André Pires

plastická koncepcia / plastic conception: André Braga, Nuno Brandão, Sandra Neves

svetelný dizajn / light design: Francisco Tavares Teles

svetlá / light: João Abreu

scéna / stage and set up: Nuno Brandão

produkcia / production: Ana Carvalhosa (vedenie / direction), Cláudia Santos

koprodukcia / coproduction: Circolando, Teatro Municipal do Porto, São Luiz Teatro Municipal, Centro Cultural de Ílhavo

tvorivý priestor / creation residence: Centro Cultural Gafanha da Nazaré, Teatro Municipal Campo Alegre

Podpora prezentácie na Divadelnej Nitre: Ministerstvo kultúry Portugalskej republiky a Generálne riaditeľstvo pre kultúru

Presentation at Divadelná Nitra supported by Ministry of Culture of the Portuguese Republic and Direção-Geral das Artes

Portugalského neorealistického básnika Al Berta pri písaní verša „Priepasť je jasná hranica medzi nocou a súmrakom“ pravdepodobne inšpirovala časť knihy Genesis, keď Boh oddelil deň od noci. Zem vsäk bola pustá a prázdna a tma bola nad pripastou. Boh povedal: „Buď svetlo!“ a bolo svetlo. Tak nazval svetlo dňom a tmu nocou. Portugalskí performeri zo zoskupenia Circolando túto tému rozvíjajú a ďalej posúvajú v inscenácii Noc, v rámci svojej tvorby výnimočnej. Noc, tak ako pre Al Berto, aj pre nich symbolizuje čas magických sil, duchov, zázrakov, uvoľnených väšní a zmyslov, no na druhej strane aj démonov, strašidelných udalostí, temnotu ducha a skrytých síl či zločinov.

Trojica outsiderov nabáda divákov, aby boli chvíľu ticho: „Je noc, zabudnite nakrátko na čas, môžeme snívať, predstavovať si.“ Spolu s nimi sledujeme ich nočný život, vonkajší a vnútorný svet, ktorý ich obklopuje a ktorému magická sila noci dáva extrémnu podobu. Niekoľko tvrdý a nelútostný zápas o miesto na svete [nie v spoločnosti – na ľuďu už hrdinovia Noci rezignovali a ona rezignovala na nich, jednoducho, nemajú v nej ani len strechu nad hlavou] sa strieda s láskavým priateľstvom, humo-

In writing the line 'The abyss is this bright line between night and dusk,' Portuguese neorealist poet Al Berto likely drew inspiration from the Biblical narrative in Genesis about God's dividing day from night: And the earth was formless and void, and darkness was upon the abyss. And God said 'Let there be light!', and there was light. So God called the light Day, and darkness He called Night. The Portuguese performers from Circolando company develop and further elaborate this theme in their piece *Night*, unique among their work. Just like for Al Berto, to them night is a symbol of magical forces, ghosts, miracles, unfettered passions and senses but also of demons, terrifying occurrences, darkness of spirit and hidden powers or crimes. A group of three outsiders urges the audience to pause for a brief moment: 'It is night, let us briefly forget time, we can dream, imagine.' We join them in observing their nocturnal life, the outer and inner worlds that surround them and whose form is whipped up to the extreme by the magical power of night. At times a brutal and merciless struggle for a place in the world (not in society – the heroes in *Night* have given up on it and so has it on them,

rom, odľahčenosťou a zmyslom pre dobrodružstvo. Schopnosť užiť si a radovať sa tancom z toho, čo prichádza, premieňa dramatickú a nevyspytateľnú noc na tanečné javisko a cirkusovú hraťosť. Domovom spoločensky „nezaraditeľných“ hrdinov je ulica a tma. Žijú tu bez istôt, jednoducho, zo dňa na deň a s obnaženou, a preto zraniťe nejšou existenciou. Noc je ich komplicom, ale aj protihráčom. Fyzicky intenzívna a náročná tanečno-divadelná performancia *Noc* je v konečnom dôsledku silným poetickým obrazom o človeku a jeho skrytých – vedomých aj nevedomých – vnútorných silách, o človeku, ktorý nie je schopný ani ochotný zaradiť sa do sveta konzumu, pretvárky či povrchných postojov. Dialóg a metafyzická reflexia svetla a tmy je na javisku artikulovaná cez divoký, dynamický a akčný pohyb, cez chaoticky sa meniace obrazy a príbehy nočnej ulice, odohrávajúce sa na surových pneumatikách.

V inscenácii *Noc* súbor Circolando pod vedením dvojice André Braga a Cláudia Figueiredo po desiatich rokoch existencie posúva svoju dovedajšiu poetiku nového cirkusu k fyzickému divadlu. Zaujíma ich človek v jeho duálnej a komplexnej povahе a v realite plnej protikladov. Produkcia *Noc* prináša na javisko poéziu nočnej ulice s divokou energiou a s rovnako dynamickou hudbou DJ André Piresa. Jej jadrom je koncept transdisciplinárnosti – intenzívny dialóg medzi tancom a divadlom, s výraznými vstupmi z iných oblastí tvorby: poézia, výtvarné umenie, hudba, video...

Dáša Čiripová

„V inscenácii *Noc*, silnej, dôležitej a zreteľnej performance, sa rozvíja dialóg a metafyzická reflexia svetla a tmy. [...]“

U Circolanda sa stretávame s estetickým a poetickým obratom, kde scénografia a dôsledná práca so svetlom, vynikajúci hudobný sprievod aj scénická hra ukazujú, že ide o naozaj mimoriadny počin, stojaci na intenzívnej telesnosti a reči tela. Predstavenie *Noc* ohromuje jazykom aj rečou. [...] Naprieč inscenáciou cítiť dramatickú intenzitu, no sú tu aj momenty, ktoré znepokojujú až do krajinosti.“
(Z chaosu k oslobodeniu, Manuel Sesma Sanz, Arteblai, December 2015)

simply put, it does not even offer them a literal shelter) is in turn replaced by amicable friendship, humour, relief and a sense for adventure. The ability to enjoy and celebrate what comes by dance transforms the dramatic and unpredictable night into a dance stage and into circus-like playfulness. The street and night is the home of these socially ‘unclassifiable’ heroes. They live here without certainties, from day to day, with a denuded and therefore more fragile existence. Night is their accomplice but also their opponent.

The physically intensive and demanding dance-theatre performance *Night* is ultimately a powerful poetic image of the human being and its hidden – conscious and unconscious – inner forces, of the human being who is unable and unwilling to join the world of consumerism, pretence and superficial opinions. On stage, the dialogue of and metaphysical reflection on light and darkness is articulated through wild, dynamic and vigorous movement, through chaotically alternating stories and images of the nocturnal street unfolding on raw car tires. Under the guidance of André Braga and Cláudia Figueiredo and after ten years of existence, in *Night*, Circolando move from their previous poetics of new circus to physical theatre. They are interested in the human being in its dual and complex nature nested in a reality filled with contradictions. *Night* brings the poetry of the nocturnal street on stage with wild energy and equally dynamic music by DJ André Pires. At its heart lies the concept of transdisciplinarity – an intense dialogue between dance and theatre, with distinctive contributions from other forms of art: poetry, visual art, music and video.

Dáša Čiripová

“In *Noite*, a powerful performance, significant and of great lucidity, a dialogue and a metaphysical reflection on light and darkness are developed. [...] We are facing an aesthetic and poetic turn of Circolando, however, both the use of scenic materials as the meticulous lighting, the extraordinary musical score and the scene plays show us an extraordinary job, supported by an intense physicality and body language.

Night is a mighty performance both in language as in speech. [...] The dramatic intensity is present all through the work, but there are moments that disturb us to the limit.”

(From chaos to redemption, Manuel Sesma Sanz, Arteblai, December 2015)

André Braga (1973) – režisér, choreograf, scénograf a interpret. Po ukončení štúdia na fakulte Športu a telesnej výchovy na Univerzite v Porte a v Národnej cirkusovej škole Annie Fratellini v Paríži sa začal venovať štúdiu a osobnému tréningu v oblasti tanca, divadla a výtvarného umenia. Spolupracoval s mnohými významnými umelcami, ktorí výrazne ovplyvnili jeho tvorbu – Josef Nadj, Thierry Baë, Peter Gemza, Cécile Loyer a ďalší. V roku 1999 založil s Cláudiou Figueiredo zoskupenie Circolando, ktoré dodnes vedú ako umeleckí riaditelia. Braga ako pedagóg pravidelne vedie workshopy pohybovej a transdisciplinárnej tvorby v Portugalsku aj v zahraničí.

Cláudia Figueiredo (1974) sa v súbore Circolando zaoberá konцепciou a dramaturgiou všetkých inscenácií. Absolvovala odbor sociológia na Filozofickej fakulte Univerzity v Porte a vyštudovala magisterský a doktorandský program sociológie na Univerzite v Coimbre. Ako pedagóg viedla v Akadémii súčasného umenia Kurz umeleckej špecializácie v pouličnom divadle a písaní hier. Po kurze v oblasti výskumu a redakčnej činnosti sa venuje výhradne súboru Circolando, kde po boku André Bragu pôsobí v oblasti projektového managementu a dramaturgie a spoluřízuje väčšinu inscenácií. Tvorba André Bragu a Cláudie Figueiredo sa na Divadelnej Nitre i na Slovensku prezentuje po prvý raz.

André Braga (1973) is a director, choreographer, scenographer and performer. Upon graduating from the Faculty of Sport at the University in Porto and the National Circus Academy Annie Fratellini Paris, he began studies and personal training in the fields of dance, theatre and visual art. He has collaborated with many prominent artists, who have left a pronounced mark on his creative process – Josef Nadj, Thierry Baë, Peter Gemza, Cécile Loyer and others. In 1999, he and Cláudia Figueiredo founded the company Circolando, which they lead to this day as artistic directors. Braga regularly leads workshops on physical and trans-disciplinary creation in Portugal and abroad.

Cláudia Figueiredo (1974) is responsible for the concept and dramaturgy of all of Circolando's productions. She graduated in sociology from the Institute of Philosophy at the University in Porto and holds a master's and doctor's degree in sociology from the University in Coimbra. She tutored a course in street theatre and writing at the Academy of Contemporary Art. After a short period of working as a researcher and editorial coordinator, she now devotes her time exclusively to Circolando, where she is active alongside André Braga as a project manager, dramaturge and co-director of most productions.

André Braga and Cláudia Figueiredo are presenting their work at the Divadelná Nitra Festival as well as in Slovakia for the first time.

Azza Darwish: Can't wait to c u in Beirut :)

LIBANON & NEMECKO / LEBANON & GERMANY

33 OTÁČOK ZA MINÚTU A PÁR SEKÚND / 33 RPM AND A FEW SECONDS

1. októbra 2018, 16.30 – 17.30, 21.15 – 22.15, Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Štúdio,
bez prestávky, po 2. predstavení diskusia s tvorcami

1 October 2018, 16:30 – 17:30, 21:15 – 22:15, Andrej Bagar Theatre in Nitra – Studio,

no intermission, discussion with creators after the 2nd performance

jazyk: anglický, slovenské titulky / language: English with Slovak subtitles

text a rézia / text and direction: **Rabih Mroué & Lina Saneh**

scéna, grafika a animácie / set design, graphics and animation: **Samar Maakaroun**

režisér fotografie / director of photography: **Sarmad Louis**

asistent technickej produkcie / assistant technical production: **Sarmad Louis & Thomas Köppel**

preklad / translation: **Ziad Nawfal**

casting a produkcia / casting and production: **Petra Serhal**

redakcia / editing: **Najib Zeitouni & Sarmad Louis**

koprodukcia s / co-production with the Kampnagel (Hamburg), Steirischer Herbst (Graz) a ďalší / and others

Podpora prezentácie na Divadelnej Nitre: **Goetheho inštitút Bratislava**

Presentation at Divadelná Nitra supported by **Goethe Institut Bratislava**

Performatívna inštalácia *33 otáčok za minútu a pár sekúnd* dokumentuje nečakané zmiznutie a následné samovraždu libanonského ľavicového aktivistu Diyaa Yamouta. Na scéne sa nachádza iba stôl s dvomi stoličkami, počítač, ktorého obrazovka ukazuje jeho profil na Facebooku, televízia, mobilný telefón a záznamník. Počas trvania inštalácie na scénu neprichádzajú žiadni herci. Yamout je neprítomný a zároveň všadeprítomný, pretože ďalej existuje vo virtuálnom posmrtnom živote. Vo svete médií vytvorenom v Yamoutovej izbe prostredníctvom elektronických zariadení sa všetky informácie zdajú významné, avšak žiadna definitívne neodhaľuje skutočnosť o Yamoutovi. Manipulácia reality a zmiznutie pravdy, s ktorými sme ako diváci počas šesťdesiatich minút konfrontovaní, sú v tvorbe libanonskej dvojice Rabih Mroué a Lina Saneh preferovanou témou.

Všetko, čo sa na scéne odohráva, sa javí ako skutočné – pribúdajúce správy na sociálnej sieti, zábery z televízie reflekujúce Yamoutove zmiznutie a napokon aj záznamník plný telefonátov, na ktoré nemal kto odpovedať. V podstate však ide iba o digitálnu reprezentáciu reálneho života, na akú sme dennodenne zvyknutí z prostredia internetu a sociálnych sietí.

The performative installation *33 RPM and a Few Seconds* documents the sudden disappearance and subsequent suicide of Lebanese left-wing activist Diyaa Yamout. The only items present on stage are a table with two chairs, a computer showing his Facebook profile, a TV, a mobile phone and an answering machine. No actors enter the stage in the course of the installation. Yamout is nowhere and simultaneously everywhere, as he continues to exist in a virtual life after death. In the world of media, built in Yamout's room out of electronic devices, every bit of information feels significant yet none reveals the definitive truth about him. Manipulation of reality and the disappearance of truth, which audiences confront during the sixty-minute running time of this performance, are preferred themes for the Lebanese creative duo Rabih Mroué and Lina Saneh.

Everything that plays out on stage seems entirely real – new comments on social media, TV footage reflecting Yamout's disappearance as well as an answering machine filled with messages no one could answer. In fact, what we see is merely the digital representation of real life we are used to from the everyday setting of the internet and social media. Mroué and Saneh portray how modern digital technologies, which on the one hand are capable of

Mroué a Saneh zobrazujú, ako sa moderné digitálne technológie, na jednej strane predstavujúce možnosť verne zachytiť skutočné deje, môžu stať na strane druhej nástrojom manipulácie reality. Odhalujú mechanizmus, pomocou ktorého sa skutočný život stáva v digitálnom svete falzifikátom. V prípade príbehu o zmiznutom Yamoutovi ide v skutočnosti o vymyslený archív udalostí dokumentujúci minulosť, ktorá sa nikdy nestala.

Hlavnými aktérmi tohto diela sa stávame my – diváci ako jediné živé bytosti v uzavretom priestore divadelnej sály a v reálnom čase predstavenia. Ako voyeri vstúpime do informačnej bublinky a z ponukaných fragmentov si každý divák sám pre seba skladá svoj príbeh. Je však na nás, aby sme prijali či odmietli ponúkané pravidlá hry. Precízne vystavané dielo v každom prípade prináša netradičný zážitok. Forma inštalácie bez hercov mení aj pohľad na vnímanie hraníc súčasného divadla. Kým v minulosti boli podobné „neživé“ diela záležitosťou predovšetkým galérijnych priestorov, obrat, ktorý v umení nastal v priebehu minulého storočia, prináša v súčasnosti živých umelcov do galérií a namiesto hercov na divadelných doskách sledujeme technologické výdobytky digitálnej doby. Ale aj tie sa v dokážu vyjadrovať k svetu a spoločnosti, v ktorej žijeme.

Ján Balaj

„Oni sú z Bejrútu to isté, čo je Wooster Group z New Yorku: zmes avantgardnej inovácie, konceptuálnej zložitosti a politickej naliehavosti, a to všetko postavené na zemitom humore.“

(New York Times)

„Scéna pripomína každodennú situáciu za stolom: divák zíza na obrazovku počítača, kde sa aktualizujú správy z Facebooku, na pozadí beží televízor a medzitým zvoní telefón. Táto scéna prekvapivo obsiahla 70 minút z inscenácie bez toho, že by sa na scéne objavil človek. 33 otáčok nie je len dielom o politicizácii a revolúcii v arabskom svete, ale aj reflexiou na medializáciu politiky a medializáciu času a priestoru.“

(Leopold Lippert, nachtkritik.de)

faithfully reproducing real events, can on the other hand become means to manipulate reality. They shed light on the mechanism by which real life is falsified in the digital world. In the case of the story of Yamout's disappearance, what we see is actually a fictitious archive of events documenting a past that never happened.

It is we who become the main characters in this work – we the audience, the only living beings in the closed space of the theatre hall during the real time of the performance. Like voyeurs, we enter the information bubble consisting of the fragments presented on stage and each of us constructs our own story. It is, however, completely up to us to accept or reject the rules of the game. In any event, this meticulously designed piece makes for an original experience.

The form of an installation without actors also changes our perception of the limits of contemporary theatre. Whereas in the past such 'inanimate' works were mostly consigned to the spaces of galleries, the turn that occurred in art in the course of the last century now brings live artists to galleries and the technological tools of the digital era on the theatrical stage. But the latter too can comment on the world and society we live in.

Ján Balaj

“They are to Beirut what the Wooster Group is to New York: a blend of avant-garde innovation, conceptual complexity and political urgency, all grounded in earthy humor.”

(New York Times)

“This setup reminds of the everyday situation by the table: we stare at a computer screen, refreshing the Facebook news feed, the TV runs in the background and the phone rings in between. Despite the absence of an actor over the whole 70-minute running time, the scene is surprisingly gripping. 33 RPM is not merely a work about politicisation and revolution in the Arab world but also a reflection on the medialisation of politics and the medialisation of time and space.”

(Leopold Lippert, nachtkritik.de)

Rabih Mroué (1967), divadelný režisér, herec, výtvarník a dramatik. Narodil sa v Bejrúte, v súčasnosti žije v Berlíne. Je divadelníkom, no venuje sa aj tvorbe videí, inštaláciám, fotografií, prispieva do časopisu *The Drama Review / TDR* (New York). Podieľal sa na založení Centra umenia Bejrút (BAC), v rokoch 2012 – 2015 bol spolupracovníkom v Medzinárodnom výskumnom centre *Interweaving Performance Cultures*/FU/Berlin. Ako režisér pôsobí v Münchner Kammerspiele.

Lina Saneh (Majdalanie) (1966), herečka, režisérka a dramatička. Narodila sa v Bejrúte, žije v Berlíne. V rokoch 2008 až 2013 vyučovala v Haute École d'Art et de Design v Ženeve, v DasArts (Amsterdam, 2012) a v Goethe University (Frankfurt, 2016). Viedla multižánrové projekty, napr. *Bez pohybu* (Tanzquartier – Vienna, 2009), *Vues* (Kunsthalle – Mulhouse, 2015), *Za Bejrútom* (Mousonturm – Frankfurt, 2016) a *Relativne univerzálné* (HAU – Berlin, 2017).

Lina Saneh a Rabih Mroué začali spolupracovať po štúdiu divadelného umenia. Venovali sa dokumentárному divadlu priamo spojenému s ich rodinou krajinou a experimentovali s rôznymi formami divadelnej tvorby. Každý z nich sa zaoberá vlastným výskumom a spoločne sa venujú autentickému dokumentárному skúmaniu, ktoré vo svojich politických produkciách transformujú do fikcie.

Obaja tvorcovia sa na Slovensku predstavia po prvý raz.

Rabih Mroué (1967) is a theatre director, actor, visual artist and playwright. He was born in Beirut and currently lives in Berlin. Although primarily a theatre-maker, he also creates videos, installations, photographs and is a contributor for *The Drama Review / TDR* (New York). He was among the founding members of the Beirut Art Center (BAC); in 2012 – 2015, he was fellow at the International Research Centre 'Interweaving Performance Cultures' at the FU Berlin. He works as a director at the Münchner Kammerspiele.

Lina Saneh (Majdalanie) (1966) is an actor, director and playwright. She was born in Beirut and lives in Berlin. In 2008 – 2013, she taught at University of Art and Design in Geneva, and also at DasArts (Amsterdam, 2012) and at the Goethe University (Frankfurt, 2016). She curated several multi-media projects such as *Motion-less* (Tanzquartier – Vienna, 2009), *Vues* (Kunsthalle – Mulhouse, 2015), *Beyond Beirut* (Mousonturm – Frankfurt, 2016) and *Relatively Universal* (HAU – Berlin, 2017).

Lina Saneh and Rabih Mroué began collaborating after they completed their studies in theatre. Their focus was on documentary theatre directly related to their home country and on experiments with various forms of dramatic art. Each is engaged in their own research, and together they carry out an authentic documentary investigation, which they subsequently transform into fiction in their own political productions.

Both of creators are presented in Slovakia for the first time.

MAĎARSKO / HUNGARY

MAĎARSKÝ AGÁT / HUNGARIAN ACACIA

2. októbra 2018, 17.30 – 18.30, 20.30 – 21.30, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre – Štúdio Tatra,
bez prestávky, po 1. predstavení diskusia s tvorcami

2 October 2018, 17:30 – 18:30, 20:30 – 21:30, Karol Spišák Old Theatre in Nitra – Studio Tatra,
no intermission, discussion with creators after 1st performance

jazyk: maďarský, slovenská a anglické titulky / language: Hungarian with Slovak and English subtitles:

rézia, koncept / direction, concept: **Kristóf Kelemen, Bence György Pálinskás**

hudba / music: **Kristóf Márton**

asistentka rézie / assistant director: **Anita Totobé**

koordinácia hercov / actors' coordination: **Réka Judit Kiss**

konštrukcia scény / set construction: **Dániel Balázsi, Fanni Hegedűs**

svetelný a zvukový technik / light and sound technician: **Mátyás Major**

fotografie / photography: **Krisztina Csányi**

produkčná manažérka / production manager: **Judit Böröcz**

účinkujú / performers: **Angéla Eke, Katalin Homonnai, Kristóf Kelemen,**

Márton Kristóf, Bence György Pálinskás

koprodukcia / co-producers: Trafó House of Contemporary Arts, Workshop Foundation

s podporou / supported by: Trafó House of Contemporary Arts, FÜGE Productions – Independently Together, Workshop Foundation Budapest, Ministry of Human Capacities, National Cultural Fund, Jurányi Incubator House

Podpora prezentácie na Divadelnej Nitre: **Maďarský inštitút v Bratislave**

Presentation at Divadelná Nitra supported by **Hungarian Institute in Bratislava**

V roku 2014 Európska únia predložila návrh nariadenia o prevencii a riadení introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov. V zozname rastlín a živočíchov, ktoré podľa únie predstavujú hrozbu pre biodiverzitu európskeho kontinentu, sa ocitol aj agát biely a norok americký, ktoré sa do Európy dostali zo Severnej Ameriky. Návrh, ktorého cieľom je systematický boj proti nepôvodným druhom na európskom území, napadli viaceré členské štáty, pre ktoré tieto druhy predstavujú významný ekonomický prínos. Zatiaľ čo Dánsko je významným producentom norkových kožušíň, Maďarsko patrí medzi popredných výrobcov a exportérov agátového medu.

Nenáročnosť na pôdne podmienky, rýchly rast a všeestranné využitie agátu sa pričinili o to, že sa pre Maďarov stal jedným z najobľúbenejších stromov a zaberá takmer štvrtinu celkového lesného porastu. Aj napriek možnému negatívному dopadu na životné prostredie je preto agát biely významnou drevinou, okrem iného aj pre mimoriadne trvanlivé drevo. Pre krajinu však nepredstavuje prínos iba pre hospodárstvo, ale už viac ako tristo rokov funguje aj ako zdroj inšpirácií pre maďarských spisovateľov a výtvarníkov. Spolu s agátovým medom je agát

In 2014, the European Union proposed a regulation on the prevention and controlled introduction and dissemination of invasive alien species. The list of flora and fauna, which according to the Union pose a threat to the biodiversity of the European continent, also included the black locust tree (false acacia) and the American mink, both brought to Europe from North America. The proposal, whose objective is systematically to tackle the presence against alien species on European land, was contested by several member states for whom these species represent an important economic commodity. While Denmark is a major producer of mink fur coats, Hungary is among the largest producers and exporters of acacia honey.

Modest demands on the quality of soil, a quick rate of growth as well as its versatility have made the false acacia into one of the most beloved trees in Hungary that now constitutes almost one fourth of the overall forest vegetation. Despite its potentially negative impact on the environment, the false acacia is an important woody plant, partly because of the extraordinary durability of its wood. But it is more than merely an economic asset for the country

biely národným symbolom, zapísaným do zbierky maďarských hodnôt Hungarikum. V kontexte nariadenia Európskej únie sa zároveň stal v Maďarsku predmetom vášnivých diskusí, keď sa do pôvodne ekologickej témy zamiešala politika.

Ako sa môže pôvodne americká rastlina stať národným symbolom v krajinе, kde bola privezená pred niekoľkými storočiami? Táto otázka je východiskom pre vznik inscenácie mladých tvorcov – výtvarníka Benceho György Pálinskása a dramaturga a režiséra Kristófa Kelelena.

Maďarský agát je postfaktické dokumentárne dielo, ktoré nie je typickým príkladom politicko-dokumentárneho divadla. Skupina piatich performerov na čele s Pálinskásom a Kelemenom na začiatku založila hnutie, aby spoločne z agáta bieleho vytvorili symbol otvorennej spoločnosti. Tvorbu inscenácie tak sprevádzali akcie, počas ktorých tvorcovia navštívili emblémové miesta z historie maďarského národa a zanechávali na nich symbol agáta – od národného parku až po historické knihy v knižnici. Videozáznamy týchto groteskných akcií mapujúcich činnosť hnutia sa počas predstavenia premietajú na plátno a tvoria neoddeliteľnú súčasť performance. Členovia hnutia okrem toho na javisku rekonštruirajú podniknuté akcie, citujú politické prejavy, ponúkajú divákom agátový med a pálenku a hrajú aj vlastnú autorskú hymnu na agát biely.

Podstatou ich diela však nie je detailná analýza faktov súvisiacich s európskou smernicou a následne s politickou kauzou, na čele ktorej stojí vrcholný predstaviteľ maďarskej vlády Viktor Orbán. Tvorcovia sa zároveň umne vyhýbajú páatosu; inscenácia srší humorom a iróniou, čím podčiarkujú absurdnosť nacionalistického a populistickej konania predsedu vlády, ktorý situáciu využíva ako prostriedok v boji proti bruselskému diktátu.

V konečnom dôsledku však môžeme dielo skupiny mladých tvorcov vnímať v omnoho širšom kontexte. Je totiž paradoxné, že národným symbolom krajiny, kde silne xenofobny vzťah k rasovým a národnostným menšinám, sa môže stať práve cudzokrajná rastlina. Na príklade agáta bieleho tak inscenátori hovoria o spôsoboch migrácie, inkluzie a izolácie, ktoré napokon súvisia aj so súčasným negatívnym postojom významnej časti spoločnosti voči prijímaniu migrantov z krajín Blízkeho východu.

Ján Balaj

„Ak chcete pochopiť túto inscenáciu, nepotrebuje ziadne špeciálne vedomosti z botaniky; produkcia sa netýka ani ekologických otázok. Jasne však poukazuje na to, ako rôzne ideológie vo svojich argumentoch zneužívajú vedecké fakty (vyňaté z kontextu) a využívajú strom – agát, aby presadili svoje názory alebo odôvodnili svoje osobné záujmy.“ (Kitti Gosztola, Artmagazin)

– for more than three hundred years now, the tree has served as a source of inspiration for Hungarian writers and artists. Along with acacia honey, the false acacia tree is a national symbol recorded in the collection of Hungarian values (Hungarikum). In the context of the European regulation, it also became the topic of heated debate in Hungary when an originally ecological discussion turned political. How can an indigenous American plant become a national symbol in a country where it was imported merely a few centuries ago? This question was the point of departure for artist Bence György Pálinkás and dramaturge and director Kristóf Kelemen.

Hungarian Acacia is a post-factual document that is not a typical example of political-documentary drama. The group of five performers headed by Pálinkás and Kelemen first founded a movement whose aim was to popularise the acacia as a symbol of the open society. The making of this production was accompanied by events at which the authors visited emblematic sites from the history of the Hungarian nation and marked them with an acacia symbol – from a national park to antique volumes in the library. Video recordings of these grotesque events mapping the movement's activities are projected on stage and form an inseparable part of the performance. In addition, the members of the movement reconstruct these events during the performance, quote political speeches, offer acacia honey and Hungarian pálinka to their audiences and perform their own anthem to the acacia.

Their work, however, is not based on a detailed analysis of facts about the European regulation and the ensuing political controversy, spearheaded by the leader of the Hungarian government Viktor Orbán. The creators also prudently avoid pathos; the piece brims with humour and irony, which underlines the absurdity of the nationalist and populist attitude of the Prime Minister, who exploits the situation as a means in his struggle against the dictate of Brussels.

Ultimately, the young authors' work can be seen in a much broader context. It is no less than a paradox that an imported tree can become the national symbol of a country characterised by a burgeoning level of xenophobia against racial and national minorities. By drawing on the example of the false acacia tree, the creators address certain types of migration, inclusion and isolation that are connected with the current negative stance of a large portion of society against accepting migrants from the Middle East.

Ján Balaj

To understand the performance, one doesn't need any special botanical knowledge; the production doesn't take sides in ecological questions either. But it does point out clearly how various

„Žáner inscenácie je vyvážený medzi vydretým zborovým prednesom performerov, poučnou slam poetry a multimedálnej performanciou.“
(Sisso Artner, szinhaz.net)

„.... Maďarský agát, najkrajšia, najvtipnejšia, najpoetickejšia a výstredne politická produkcia na 4. ročníku dunaPart.“
(Esther Slevogt, nachtkritik.de)

ideologies that use scientific facts in their arguments (taken out of context) exploit the black locust tree in order to prove their views or justify their own personal interests.”
(Kitti Gosztola, Artmagazin)

“The genre of the performance is balanced between the labour movement’s choral speaking, educational slam poetry, and multimedia performance.”
(Sisso Artner, szinhaz.net)

“...Hungarian Acacia, the most cunning, wittiest, most poetic and trenchantly political production of the 4th edition of dunaPart.”
(Esther Slevogt, nachtkritik.de)

Bence György Pálinkás (1988) je v súčasnosti študentom doktorandského programu na Maďarskej univerzite výtvarných umení. Spolupracuje na umeleckých projektoch, v rámci verejného vzdelávania viedie experimentálne kurzy, stará sa o chod ateliéru a je prezidentom Nadácie Štúdia mladých umelcov. Posledné expozície: *Špecifické emócie: medzi reprízou a udalosťou*, Liljevalchs Hubb, Švédsko; *Zaslúbené svetlo*, Tartu Valgus Festival, Estónsko; #Bartók, CAFe Budapešť, Ludwigovo múzeum, Maďarsko; *Na hrane*, Tabačka Gallery, Slovensko.

Bence György Pálinkás (1988) is currently a doctoral student at the Hungarian Academy of Fine Arts. He collaborates on various artistic projects, leads experimental public educational courses, runs a studio and serves as President of the Young Artists' Studio Association. His most recent exhibitions include: *The Specific Emotional: Between Repetition and Event*, Liljevalchs Hub, Sweden; *The Promised Light*, Tartu Valgus Festival, Estonia; #Bartók, CAFe Budapest, Ludwig Museum, Hungary; *On the Edge*, Tabačka Gallery, Slovakia.

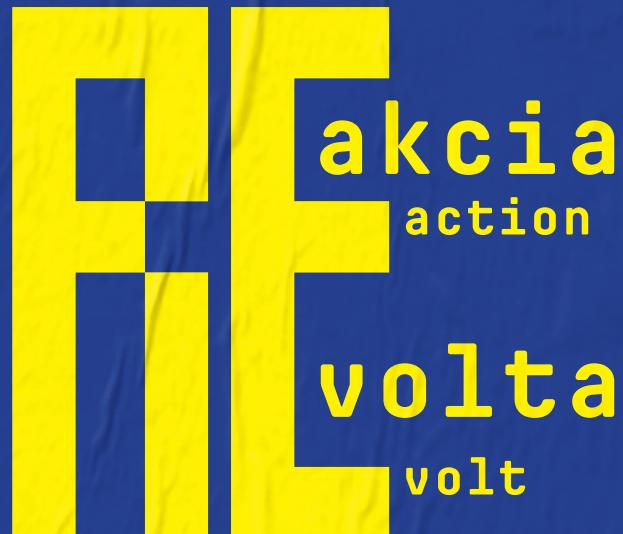

Kristóf Kelemen (1990) je mladý režisér a dramaturg žijúci v Budapešti. Jeho úspešnú dokumentárnu inscenáciu *Kým čítaš tento titul, hovoríme o tebe* prezentovali na viacerých maďarských a zahraničných festivaloch, vrátane festivalu Temps D'Image v Kluži a na TESZT Festivale v Temešvári. Kristóf Kelemen absolvoval štúdium na Vysokej škole divadelných a filmových umení v Budapešti, kde je v súčasnosti doktorandom. Pracuje ako dramaturg v Divadle Radnóti Miklós a vo svojich nezávislých projektoch pôsobí ako režisér.

Kristóf Kelemen (1990) is a young director and dramaturge who lives in Budapest. His successful documentary theatre piece *While You're Reading This Title, We're Talking about You* has been staged at several Hungarian and international festivals, including Temps D'Image in Cluj and the TESZT Festival in Timisoara. Kelemen graduated from the Academy of Drama and Film in Budapest, where he is currently a postgraduate student. He works as a dramaturge at the Radnóti Miklós Theatre and directs his original projects.

Spoločne sa predstavujú na Divadelnej Nitre i na Slovensku po prvý raz.
This is their first joint appearance at Divadelná Nitra and in Slovakia.

www.nitrafest.sk

REkriminácia
REcrimination

REminiscencia
REminiscence

REkonštrukcia
REconstruction

REalita
REality

DIVADELNÁ
NITRA 2018
28. SEPT. – 3. OKT.

Kurátorský výber je vždy selekciami podľa určitých pravidiel. Slovenská sekcia programu Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra má, na rozdiel od praxe iných divadelných festivalov, tú výhodu, že striktne nepodlieha časovým obmedzeniam či špecifickej, úzko zameranej koncepcii. O to väčšimi si môže dovoliť odrážať „iba“ názor a uvažovanie konkrétneho osloveného človeka – v našom prípade skupiny ľudí. Ak totiž boli v minulosti kurátormi slovenskej sekcie programu spravidla jednotlivci či dvojice, tentoraz sa organizátori festivalu rozhodli osloviť platformu s názvom MLOKi, spájajúcu (predovšetkým) mladé divadelné kritičky a kritikov. Spomedzi členov a členiek MLOKov sme sformovali štvorčlenný tím kurátoriek v zložení Zuzana Andrejcová Ferusová, Katarína Cvečková, Lucia Lejková a Martina Mašíarová. Z množstva videných inscenácií sme následne vyselektovali štyri, ktoré podľa nás prinášajú reprezentatívnu vzorku tvorivých tendencií v slovenskom divadle, zapadajú do kontextu tohto ročníka festivalu a zároveň odrážajú aj individuálne esteticko-obsahové preferencie našej štvorce.

Ako sme vyberali, REspektívne nevyberali...

Pri pätarání po ideálnom výbere sme hľadali divadlo nevšedné, divadlo s názorom, také, ktoré prekračuje konvencie, prináša nové témy či nečakané interpretácie dávno známeho. Dlhodobo nás zaujímajú a pritahuju prejavy ako autenticita herca/performera, intermediaálne presahy, druhové aj žánrové prelínanie. Faszinuje nás predovšetkým divadlo, ktoré vytrháva diváka z prítmia anonymného hľadiska. Zaujímajú nás tvorcovia, ktorých uvažovanie sa neohraničuje stenami blackboxu, radi/rady vidíme diela, ktoré sa nedržia strikných pravidiel, alebo také, ktoré sa nedajú (a možno ani nechcú) vtesnať do rigidných mantinelov teoretických kategórií a rámcov. Hoci práve preto inklinujeme skôr k tvorbe nezávislých divadiel, rozhodne neobchádzame ani tie „kamenné“ a usilujeme sa zachytiť každé vybočenie z mantinelov bežného umeleckého štandardu či dokonca podpriemeru, ktorého je v našich divadlách na nás vokus stále priveľa. Na druhej strane nám však od začiatku bolo jasné, že ideál sa – najmä vo štvorici – bez istej miery kompromisu dosiahnuť nedá. Do procesu výberu vstupujú často rôzne, aj pragmatickejšie zretele (priestorové kapacity, časové možnosti tvorcov atď.). Inak to nebolo ani v našom prípade. Štvorica vybraných inscenácií by bola v tej najideálnejšej verzii obohatená ešte o ďalšie dve pozoruhodné a z uplynulej sezóny vytŕčajúce diela – *Eu.Genus//Dobrý.Rod* zoskupenia Med a prach a o inscenáciu *Lúbim ťa a dávaj si pozor* novoznáknutého Divadla NUDE, ktoré sa však do programu tohto ročníka festivalu napokon nepodarilo zaradiť.

A curatorial selection is always a series of choices made according to certain rules. In contrast to the practice of other festivals, the Slovak programme section of the International Theatre Festival Divadelná Nitra has the advantage of not having to abide by certain time restrictions or a specific, narrowly defined concept. All the more so, it can afford to reflect the opinion or way of thinking of one person 'only' – in our case, a group of collaborators. Whereas in the past the Slovak programme section was usually curated by individuals or pairs, this time, the organisers have decided to approach the platform MLOKi, which (mostly) unites young women and men active in the field of theatre criticism. From among the members of MLOKi, we have formed a four-member curatorial team consisting of Zuzana Andrejcová Ferusová, Katarína Cvečková, Lucia Lejková and Martina Mašírová. From the abundance of theatre pieces we have seen, we chose four, which in our view make up a representative sample of creative tendencies current in Slovak theatre, fit with the context of this year's festival theme and also reflect the individual aesthetic and thematic preferences of our group.

How We Chose or Did Not Choose, RERspectively...

In looking for the ideal selection, we sought theatre that was extraordinary, that had an opinion, that broke with conventions, offered new themes or surprising interpretations of the already familiar. We have long been interested and attracted by elements such as actor/performer authenticity, intermedia overlaps, blending of style and genre. Most of all, we are fascinated by theatre that yanks the observer from the anonymous gloom of the audience. We are interested in creators whose way of thinking is not hemmed in by the theatrical blackbox, we like to see works that do not abide by strict rules or cannot be (and perhaps do not want to be) pigeonholed in the rigid confines of theoretical categories and frameworks. Though this makes us more inclined to productions of independent companies, we certainly do not avoid traditional theatres and try to give equal attention to every deviation from ordinary artistic standards or even sub-standards, which our theatres are still all to rife with for our liking. On the other hand, we were aware from the outset that an ideal cannot be reached – especially in a group of four – without a certain degree of compromise. The selection process is often guided by various pragmatic considerations (venue capacities, the creators' schedule, etc.). Our case was no different in this regard. The four selected pieces would in the most ideal case be joined by two more extraordinary works that stood out during the recent season – *Eu.Genus//Good. Lineage* by Honey and Dust Company and *I Love*

Najnovšia inscenácia umeleckého kolektív Med a prach a jedného z jeho emblémových tvorcov Andreja Kalinku je ukážkou otvoreného diela, performatívnu inštaláciou, v ktorej proces tvorby prebieha priamo pred očami diváka. Až antropologický výskum na tému rodu a genetického dedičstva sa pretavil do vtipného a úprimného diela, ktorému potrebný nadhľad priniesli aj zahraniční umelci, spolupracujúci s kolektívom po prvý raz.

Lúbim ťa a dávaj si pozor je dielom zoskupenia NUDE, ktoré vzniklo iba v minulom roku. Jeho režisérky a performerky Lýdia Petrušová a Veronika Malgot patria k najmladšej generácii slovenských divadelníčok a sú známe svojím príklonom k autorskej tvorbe, dôrazom na autenticitu prejavu, rezignáciou na štvrtú stenu a imerznými tendenciami. Často programovo čerpajú z vlastného súkromia – to platí aj pre ich ostatnú inscenáciu, v ktorej sa stretávajú štyri príbehy štyroch matiek v štyroch izbách jedného bytu. V tomto „bytovom“ divadle tím tvorcov buduje dielo z autentických skúseností o materstve a matkách, plné intimných detailov a osobného prežívania.

REzultát

Štvorica vybraných inscenácií ponúka relatívne pestrú cestu divadelnej mapou Slovenska. Od Západu (Debris Company z Bratislav) na Východ (Štátne divadlo Košice), z hlavného mesta na vidieku – a to jedným ľahom (Štúdio 12 z Bratislav + Divadlo Pôtoč z Báťoviec), neopomínajúc nitriansku „špecialitu“ (Teatro Tatro). Osobitosť do programu zaradených divadelných zoskupení a tvorcov však, samozrejme, nevyplýva iba z ich geografického rozmiestnenia. Divadlo Pôtoč, ktoré programovo pôsobí na vidieku, sa venuje divadlu často založenému na terénnom výskume a prináša diela s jednoznačným spoločenským pre-sahom, často doplnené edukačnými aktivitami. Návštevníci nitrianskeho festivalu tvorcov lvetu Ditte Jurčovú a Michala Ditteho poznajú nielen ako iniciátorov v našom divadelnom priestore dosiaľ unikátneho site-specific projektu *Miracles*, ktorý prepájal niekoľko nezávislých subjektov a prezenoval sa v rámci programu Divadelnej Nitry 2017, ale aj ako kurátorov slovenského programu rok predtým. V hlavnom programe festivalu sa Divadlo Pôtoč tentoraz objavuje v spoločnom koprodukčnom projekte s bratislavským Stúdiom 12, ktoré sa zameriava najmä na podporu pôvodnej tvorby a začínajúcich umelcov. Špecifická scéna zastrešená Divadelným ústavom v spolupráci s etablovanými umelcami rovnako systematicky produkuje vlastné diela. Zmienka o projekte *Miracles* nie je náhodná, jeho súčasťou bol aj súbor Debris Company, ktorého tvorba patrí v oblasti slovenského pohybového divadla a súčasného tanca medzi špičku. Doplnením výberu troch činoherálnych inscenácií o titul tohto telesa

You and Take Care by the newly-founded NUDE Theatre, which we were unable to incorporate in this year's festival programme.

The newest production of the artistic collective Honey and Dust (Med a prach) and one of its emblematic authors Andrej Kalinka is an example of an open artwork, a performative installation, in which creation unfolds directly in front of the eyes of the audience. An almost anthropological analysis on the topic of the bloodline and genetic heritage was forged into a humorous and honest work, enriched with a dose of detachment by foreign artists, who have collaborated with the collective for the first time. *I Love You and Take Care* is a work created by NUDE, who were only founded last year. The collective's directors and performers Lýdia Petrušová and Veronika Malgot belong to the youngest generation of Slovak theatre-makers and they are known for their inclination towards authorial theatre, for an emphasis on authentic expression, breaking the fourth wall and immersive tendencies. They often draw creatively from their private lives – this is the case also with their most recent production, involving four stories of four mothers in the four rooms of one flat. In this 'theatre of the apartment', the creative team build a work on authentic experiences of motherhood and mothers, filled with intimate details and personal observation.

The REsult

Our selection of four pieces offers a relatively diverse journey across the theatrical map of Slovakia. From west (Debris Company from Bratislava) to east (State Theatre in Košice), from capital to countryside – in one go, for that matter (Studio 12 from Bratislava + Potôč Theatre from Báťovce), without skipping the 'specialty' from Nitra (Teatro Tatro). The selected works' and creators' uniqueness, of course, does not only rest on their geographic distribution. Potôč Theatre, which is active in the countryside, focuses on theatre often based on field research and stages pieces with a distinctive social aspect, often complemented by educational activities. Audiences at the Nitra festival are already familiar with creators Ivetta Ditte Jurčová and Michal Ditte not merely as the authors of the site-specific project *Miracles*, still unique on our dramatic scene, which joined several independent companies and was part of the programme of Divadelná Nitra 2017, but also as the curators of the Slovak programme section from a year earlier. This time, Potôč Theatre appear in the main programme bringing a project co-produced with Bratislava-based Studio 12, whose primary focus is the support of original work and emerging artists. This peculiar theatre, run under the auspices of the Theatre Institute, likewise systematically produces its own pieces in collaboration with established artists.

sme chceli upriamiť pozornosť na schopnosť režiséra Jozefa Vlka a choreografsky Stanislavy Vlčekovej prepájať tanecné divadlo, často pre časť divákov nekomunikatívne, s pálčivými témami a s filozoficky nasýteným obsahom.

Zástupcov nezávislej scény v našom výbere dopĺňa Teatro Tatro, zoskupenie s nenapodobiteľnou poetikou, ktoré svojím kočovným charakterom dodáva pojmu „nezávislý tvorca“ ďalší rozmer. Jeho členmi sú výrazne herecké osobnosti s primárnymi angažmánmi naprieč inštitucionálnymi aj neinštitucionálnymi divadlami, zjednotené pod vedením principálnej, jedného z najosobitejších slovenských režisériov strednej generácie, Ondreja Spišáka. Po minuloročnom výrazne site-specific diele *Miracles* môžu vďaka tomuto zoskupeniu aj tentoraz diváci okrem divadelného zážitku preniknúť do priestorov, ktoré by inak zrejme nenašťívili.

Slovenskú programová sekcia neobišla ani klasické, tzv. kamenné divadlá, hoci ani v prípade inscenácie zo Štátneho divadla Košice nemožno hovoriť o celkom konvenčnom výbere. Júlia Rázusová, ktorá tu naštudovala inscenáciu *Znovuzjednotenie Kóreí*, patrí k mladej režijnej generácii a je zároveň jednou z najvýraznejších súčasných ženských režisérok na Slovensku. Jej osobitý rukopis sa prejaví bez ohľadu na to, či režíruje v nezávislom alebo kamennom divadle. V programe Divadelnej Nitry sa jej meno objaví po prvýkrát.

RÉsumé

Na slovenskú časť programu sa dá pozrieť z viacerých uhlov. Vybranú štvoricu viac než obsahovo spája určitá formálna príbuznosť, inscenácie charakterizujú výrazné výtvarné a intermediálne koncepty, vo väčšine stavajú na intímnej blízkosti divákov a hercov/performerov... Zároveň tematický oblúk štyroch inscenácií povedie diváka od počiatkov celej existencie (*WOW!*), cez zastávku v novodobých dejinách (*Americký cisár*) až do súčasnosti rozanalizovanej na jej elementárne časti – medziľudské vzťahy (*Znovuzjednotenie Kóreí*), aby mu napokon dal nahliadnuť do apokalyptickej vízie budúcnosti (*Stalker*).

Na výber inscenácií do festivalového programu sme nemali žiadny dokonalý REcept. Tento geografický, formálny a tematický mix však hutne REkapituluje momenty divadelného zadosťučinenia, ktoré sme na dlhej ceste k tomuto výberu pocítili skôr zriedkavo, ale o to intenzívnejšie.

Kulturny spolok MLOKi

MLOKi Culture Society

The reference to *Miracles* is not coincidental, for the project also involved Debris Company, whose creations are among the best of Slovak physical theatre and the contemporary dance scene. By supplementing our selection of three pieces of drama with a work produced by this company, we wished to draw attention to the aptitude of director Jozef Vlk and choreographer Stanislava Vlčeková to combine dance theatre, often reticent to the audience, with burning issues and philosophically substantial content.

The independent scene is further represented in our selection by Teatro Tatro, a company that boasts an imitable poetics, who by their itinerant character invest the term ‘independent creator’ with a new dimension. Its ranks are filled with distinctive acting personae whose main engagements are with institutional and un-institutional theatres alike, under the baton of the principal, one of the most peculiar Slovak directors of the middle generation, Ondrej Spišák. After last year’s distinctively site-specific work *Miracles*, the theatre company allows audiences to penetrate spaces they would have otherwise likely not seen, in addition to offering a powerful theatrical experience.

The Slovak programme section did not circumvent so-called traditional theatres, although the production of the State Theatre Košice can hardly be called a conventional choice. Júlia Rázusová, who staged *The Reunification of the Two Koreas*, belongs to the young generation of directors and is simultaneously one of the most distinctive female directors in Slovakia. Her creative style comes to the fore whether or not she is directing for an independent or traditional theatre. This work is her premiere at Divadelná Nitra.

RÉsumé

The Slovak programme section can be viewed from a variety of angles. The selected four works, more than being connected by subject matter, share a certain formal affinity – the productions are characterised by distinctive visual and inter-medial concepts, they mostly build on the close proximity of audience and actor/performer... The thematic arc of these four works will lead the audience from the dawn of existence (*WOW!*), through a stop in modern history (*The Emperor of America*), up to the present broken down into its most elementary constituents – interpersonal relationships (*The Reunification of the Two Koreas*) – so that it may in the end offer an apocalyptic vision of the future (*Stalker*).

We had no ready-made REcept for a perfect festival selection. However, this geographical, formal and thematic blend is a condensed REcapitulation of the moments of dramatic satisfaction we experienced rather sporadically, but all the more intensely, on our way to this selection.

Štúdio 12, Bratislava & Divadlo Pôtoň, Bátovce, SLOVENSKO

Studio 12, Bratislava & Pôtoň Theatre, Bátovce, SLOVAKIA

Martin Pollack

AMERICKÝ CISÁR / THE EMPEROR OF AMERICA

29. september 2018, 16.00 – 17.15, 21.00 – 22.15, Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Štúdio,
bez prestávky, po 1. predstavení diskusia s tvorcami

29. September 2018, 16:00 – 17:15, 21:00 – 22:15, Andrej Bagar Theatre in Nitra – Studio,

no intermission, discussion with creators after the 1st performance

jazyk: slovenský, 1. predstavenie simultánne tlmočené do angličtiny /

language: Slovak, the 1st performance with simultaneous translation into English

rézia / directed by Iveta Ditte Jurčová

divadelná adaptácia / theatrical adaptation: Michal Ditte

preklad predloh / original translated by Michal Hvorecký

dramaturgia / dramaturgy: Marek Godovič

scéna a kostýmy / set and costume design: Katarína Caková

hudba / music: Ivana Mer & Cristian Estrella

výtvarný concept / visual concept: Iveta Ditte Jurčová, Katarína Caková

realizácia výtvarného konceptu / realisation of visual concept: Katarína Caková

pohybová spolupráca / choreographic collaboration Mária Danadová

produkcia / production: Kristína Rigerová, Veronika Stepanovičová, Michal Ditte, Monika Škojcová

účinkujú / cast: Ľubomír Bukový, Filip Jekkel, Matúš Kvietik, Mária Danadová, Eva Moresová

Migračná kríza je v divadle západných krajín etablovaná téma. Na Slovensku sa do centra umeleckej pozornosti dostáva pomerne pomaly. Štúdio 12 Divadelného ústavu Bratislava v koprodukcii s tvorcami z Divadla Pôtoň Bátovce, ktorí sa programovo zaoberejú spoločenskými a sociálnymi témami i národnou identitou, však našli cestu, ako sa k migrácii vyjadriť. Americký cisár sa vracia do história strednej Európy. Ide po stopách našich predkov, no zároveň viedie živý dialóg so súčasnosťou.

Rakúsky reportér, spisovateľ a prekladateľ Martin Pollack v knihe Americký cisár. Masový útek z Haliče ponúka rýchly spád neutešených obrazov z chudobného multikultúrneho regiónu Halič, ktorý ležal na pomedzí východného Poľska a západnej Ukrajiny. Dokumentárny bestseller ponúka desiatky malých príbehov. Znázorňuje peripetie Poliakov, Ukrajincov, Rusínov a Slovákov; kresťanov aj židov, ktorí na konci 19. storočia emigrovali za prácou do Ameriky. Riskovali zatknutie, úmrtie aj izoláciu v novej krajine len preto, aby pre seba a svojich najbližších zabezpečili základné životné potreby. Tak ako dnešní migranti, aj oni hľadali lepšiu budúkosť, a pritom sa stávali obeťami prevádzáčov a podvodníkov, ekonomickej komodítou, zdrojom bizarných mýtov aj

The refugee crisis is an established theme among theatre-makers in the West. In Slovakia, it is only becoming the object of artistic attention rather slowly. Studio 12 of the Theatre Institute in Bratislava, in co-production with Potôň Theatre from Bátovce, who systematically address social themes as well as questions of national identity, have found a way to address the issue of migration. *The Emperor of America* travels back in the history of central Europe. It follows the steps of our ancestors but also engages in dialogue with the present.

In his book *Emperor of America: The Great Flight from Galicia*, Austrian journalist, author and translator Martin Pollack presents a rapid cadence of bleak images of the poverty-stricken multinational region of Galicia, which lay on the border of eastern Poland and western Ukraine. The documentary bestseller packs dozens of miniature stories. It describes the hardships of Poles, Ukrainians, Rusyns and Slovaks; Christians and Jews alike, who moved to America in search of employment in the late 19th century. They faced the risk of arrest, death and isolation in a new country solely in order to meet their and their dearest's most basic needs. Like the refugees of today, they too sought a better future, and in

námetov pre konšpirácie. A nakoniec, ani vysnívaná Amerika ich nevítala s otvorenou náručou. Autor dramatizácie Michal Ditte z množstva Pollackových príbehov vyberá len pári, ďalej ich domýšľa a dramatizuje tak, aby sa nestali len figúrkami v štatistike, ale aby vytvorili sieť prepojených osudov. Vybrané postavy ako Mendel Beck, Rifke Becková, Mathias Komara a ďalší sú vzorkou, ktorá symbolicky za-stupuje všetkých utláčaných.

Komorná inscenácia umožňuje divákom byť v tesnom spojení s javiskom, ktorému dominuje výrazný scénografický prvok. Podlaha pokrytá suchou zemienou vytvára viacnásobnú metaforu – je neúrodnou pôdou, ktorú musia postavy opustiť, a zároveň novou zemou, v ktorej budú zapúšťať korene. Práve možnosť byť v bezprostrednej blízkosti hercov a herečiek, vydychovať prach sypkej zeminy v tmavom a stiesnenom priestore prehľube atmosféru márnosti, ktorú len kde-to pretne humorný moment či nečakaná irónia. Režijný jazyk Ivety Jurčovej je opäť spleťou rôznych divadelných prístupov. Monologické pasáže striedajú civilné dialógy, prekvapivé expresívne výkony aj divadelné metafore. Aktéri vstupujú do interakcie s rôznymi objektmi v priebehu paralelných akcií. Vzniká využavená synergia činohry, objektového aj výtvarného divadla. Dramaturg Marek Godovič v bulletine píše: „Vytvoriť z reportážnej knihy dokumentárne divadlo by samo osebe bolo len zdvojením zažitého, zdvojením prečítaného. Obraz, ktorý by sa sice podobal originálu, ale bol by to len obraz, kópia, v niečom pokrivená a falošná.“ Tvorcovia z Divadla Pôtoň v Bátovciach preto nekoncipujú *Amerického cisára* ako vernú reprodukcii knihy, a navýše, nepokúšajú sa ani o explicitné podobenstvo o súčasnej migrácii. Nielen fanúšikom Pollackovej reportáže ponúkajú faktograficky a informatívne odmocnený, zato emocionálne umocnený a koncentrovanejší zážitok. Ich inscenácia je odrazom spoločnej stredoeurópskej minulosti, ktorá však dokonale lícuje so súčasnosťou. *Americký cisár* môže byť, bez toho, aby tlačil na paralely, skvelým liekom proti amnézii národov Vyšehradskej skupiny.

Kultúrny spolok MLOKi

„Desiatky malých príbehov sú v knihe rozprskané chaoticky ako kvapky slanej vody po búrke. Ditte vyberá len pári, zlieva ich dokopy a vytvára vlastné more príbehov a individuálnych osudov. Pollackov odosobnený opisný štýl navýše Ditte prekladá do poetickejšieho a zároveň emocionálnejšieho jazyka bližšieho divadlu. [...] Ich *Americký cisár* nie je verou reprodukciou knihy ani násilným podobenstvom o súčasnej migrácii.“

(Milo Juráni, .týždeň, 13. máj 2018)

course of that became prey to smugglers and swindlers, economic commodities, the sources of bizarre myths and the subject of many conspiracy theories. Finally, not even the promised land of America welcomed them with arms wide open. Michal Ditte, the author of this theatrical adaptation, only chose a few stories from the bulk Pollack presents, thinks them through and dramatizes them so they do not become mere figures in a statistic but rather a web of interconnected fates. Selected characters such as Mendel Beck, Rifke Beck, Mathias Komara and others are samples that symbolically represent each and every one of the oppressed.

The intimate production allows audiences to be in close contact with the stage, dominated by a distinctive scenography element. A floor covered with dry soil makes for a multi-layered metaphor – it is the barren land which the characters must leave behind, but it is also the new home where they must take root. Being able to be up close with the actors, to breathe the dust of the loose soil in a dark and confined space deepen an atmosphere of vanity, which is only interrupted here and there by a humorous moment or by unexpected irony. The directorial language of Iveta Ditte Jurčová is again a weave of variegated dramatic methods. Portions of monologue take turns with civil conversations, surprisingly expressive performances and dramatic metaphors. The actors interact with various objects in parallel lines of action. The result is a balanced synergy of drama, visual and object theatre.

Dramaturge Marek Godovič wrote the following in the accompanying brochure: “To make a documentary drama out of a reportage book would be merely to double the experienced, double the read. An image that would, for that matter, resemble the original but would be just that – an image – a copy, in some ways distorted and false.” The creators from Potôň Theatre in Bátovce did not conceive their *Emperor of America* as a faithful reproduction of the book, and they did not even attempt an explicit resemblance with the current migrant crisis. To more than just the fans of Pollack’s reportage, they offer a factually and informatively attenuated, but emotionally all the more forceful and concentrated an experience. Their piece is a reflection of a common Central-European past that perfectly mirrors the present. Without forcing parallels, *The Emperor of America* can serve as an excellent antidote against the Visegrad nations’ collective amnesia.

MLOKi Culture Society

„Mimoriadne svedectvo o odchode Haličanov za prácou do Ameriky na sklonku 19. storočia podané sugestívnym divadelným jazykom a práca so scénografiou priniesli publiku neopakovateľný, takmer hmatateľný zážitok.“

(Slavo Sochor, BBonline.sk, 20. júl 2018)

“In the book, dozens of minute stories are scattered about like droplets of salt water after the storm. Ditte only chooses several, blends them and creates his own sea of stories and individual fates. Ditte also translates Pollack's impersonal descriptive style into a poetic and emotional language more suitable for the theatre. [...] Their *Emperor of America* is neither a faithful reproduction of the book nor a forced parable on the current refugee crisis.”

(Milo Juráni, .týždeň, 13 May 2018)

“An extraordinary testimony about the Galician exodus to America in search of work at the end of the 19th century, rendered in a suggestive theatrical language and with an effective scenography, brought the audience a unique, almost palpable experience.”

(Slavo Sochor, BBonline.sk, 20 July 2018)

Iveta Ditte Jurčová (1968) absolvovala magisterské štúdium (2006) na Vyskej škole múzických umení v Bratislave v odbore divadelná rézia. Ako režisérka spolupracovala s viacerými slovenskými a českými divadelnými scénami. Je autorkou mnohých vzdelávacích projektov v oblasti scénického umenia, v ktorých sa angažovala ako lektorka. Viedla divadelné workshopy pre Asociáciu Divadelná Nitra, Národné osvetové centrum, Divadlo Pôtoň a ďalšie. V roku 2009 realizovala festivalový workshop pod názvom *Nežná* v rámci divadelného festivalu, ktorý prezentuje tvorbu divadiel na Slovensku, Dotyky a spojenia. Jej inscenácie boli súčasťou viacerých významných festivalov na Slovensku aj v zahraničí [Dotyky a spojenia, Medzinárodný festival Divadelná Nitra, Medzinárodný festival Divadlo Plzeň, Divadlo európskych regiónov Hradec Králové, Cairo International Festival for Contemporary & Experimental Theatre]. V súčasnosti je internou režisérkou a umeleckou šéfkou Divadla Pôtoň v Bátovciach, ktoré zároveň slúži ako centrum umenia a kreativity. Divadlo je lídrom antidiskriminačného a protirasistického projektu *Psota na Slovensku*, ktorý voľne navázuje na inscenáciu *Psota* (uvedená na Divadelnej Nitre 2012). V roku 2015 bola spolu s Michalom Ditte kurátorkou výberu slovenských inscenácií do programu Divadelnej Nitry.

Iveta Ditte Jurčová (1968) graduated in theatre directing (2006) from the Academy of Performing Arts in Bratislava. As a director, she has collaborated with several theatre companies in Slovakia and the Czech Republic. She is the author of a number of educational projects in the field of scenic arts, in which she was also active as a lecturer. She led theatre workshops for the Association Divadelná Nitra, the National Culture Centre, Potôň Theatre and elsewhere. In 2009, she organised a workshop titled *Tender* at the festival Dotyky a spojenia (Touches & Connections), a non-competitive exhibit of Slovak theatrical productions. Her work has been staged at several prominent festivals in Slovakia and abroad (Dotyky a spojenia, Divadelná Nitra, DIVADLO International Festival in Plzeň, Theatre of European Regions in Hradec Králové, Cairo International Festival for Contemporary & Experimental Theatre). Currently, she is the director and art director of the Pôtoň Theatre in Bátovce, which serves as a centre of art and creativity. The theatre is the leader of the anti-discrimination and anti-racist project *Poverty in Slovakia*, which freely follows the production of *Poverty* (presented at Divadelná Nitra 2012). In 2015, together with Michal Ditte, she was the curator of the selection of Slovak productions for the Divadelná Nitra programme.

STALKER / STALKER

30. septembra 2018, 21.30 – 23.10, Areál bývalých Zoborských kasární, bez prestávky, zraz divákov pri bráne od Dobinského ulice o 21.00

30 September 2018, 21:30 – 23:10, The Former Zobor Barracks,, no intermission

Audience meet by the entrance from Dobinského ulica at 21:00

jazyk: slovenský a anglické titulky / language: Slovak with English subtitles

podľa románu *Piknik pri ceste* / according to the novel *Roadside Picnic*

autori / authors: Boris a Arkadij Strugackí / Boris & Arkady Strugatsky

scénár a rézia / adapted and directed by Ondrej Spišák

scéna a bábky / set and puppet design: Karel Czech

kostýmy / costumes: Katarína Hollá

technická spolupráca / technical co-operation: Radoslav Šabík

produkcia / production: Jana Suraová, Mana s.r.o. Banská Bystrica

účinkujú / cast: Milan Ondrík, Agáta Spišáková, Zuzana Konečná, Vít Bednárik, Peter Oszlík,

Milan Vojtela, Šimon Spišák, Ondrej Spišák

Návšteva mimozemskej civilizácie na Zemi zanechala na nej niekoľko poznačených miest. Vznikli Zóny, ktoré fungujú vlastným, pre človeka nepochoopiteľným spôsobom. Neexistujú tu fyzikálne zákony ani život v podobe, v akej ho poznáme. Uzavreté, ozbrojenými mužmi strážené oblasti a predmety v nich fascinujú, strاشia aj lákajú zároveň – príťahujú úzkostlivých vedcov i nenažraných kšeňárov. Najlepšie ich však poznajú stalkeri, ktorí tieto tajomné predmety vynášajú a zároveň si viaceré tajomstvá Zóny stále nesú so sebou.

Kultová predloha, ktorá má slávnu filmovú verziu a inšpirovala aj sériu počítačových hier, sci-fi román bratov Strugackých *Piknik pri ceste* (známy aj pod názvom *Stalker*), približuje život na okraji jednej Zóny. Ukazuje svet plný dezilúzie, ktorému kraťuje jeden z najlepších miestnych stalkarov Roderick Shoehardt, prezývaný Ryšavec.

Divadelné zoskupenie Teatro Tatro je dobre známe tým, že vodí svojich divákov po maringotkách, stanoch a exteriéroch. Tvorcovia aj v najnovšej inscenácii v režii Ondreja Spišáka a vo výtvarnom koncepte Karla Czechu stavili na priestor vzdialený tradičnému blackboxu. *Stalkera* vnesli do priestorov bývalých nitrianskych kasární – netradičný divácky zážitok sa začína už pri bráne kasárenského objektu a pokračuje pochodom cez surový exteriér rozbujneného lesíka. Pohyb v útrobách Zóny je, samozrejme, regulovaný a dovolený iba v sprievode eskorty.

Kto v tejto divadelnej zóne hľadá pohodlné sledovanie odťažitej a so súčasnosťou nezlučiteľnej fikcie,

The visit of an alien civilisation left a number of sites across the Earth marked. Thus were born the Zones, which work in their own, to us inexplicable ways. Here, there are neither physical laws nor life as we know it. Quarantined, armed-guarded areas and objects fascinate, frighten and entice at the same time – they attract anxious scientists and greedy profiteers alike. They are best known to the stalkers, who smuggle these mysterious items out and carry the Zone's secrets with them at all times. The cult novel, which inspired a famous film version as well as a series of videogames, the Strugatsky brothers' sci-fi classic *Roadside Picnic* (also known as *Stalker*) paints a portrait of life at the limits of one of the Zones. It reveals a world of disillusionment ruled by one the ablest local stalkers Rednick 'Red' Schuhart.

Teatro Tatro is a company known for being fond of leadings its audiences through caravans, tents and exteriors. In their newest production directed by Ondrej Spišák, whose visual concept was authored by Karel Czech, they rely on a space that is quite distant from the traditional blackbox. They brought their *Stalker* into the spaces of the former Nitra barracks – the unusual experience already starts by the gate to the barracks area and continues with a walk through the raw exterior of an unkempt grove. Moving across the Zone is, of course, regulated and only permitted with the company of an escort. Whoever looks for a comfortable viewing experience of a detached fiction incompatible with the present will likely miss their mark. A visit to the local

zrejme šliapne vedľa. Pobyt v miestnej paralyzovanej spoločnosti, v ktorej sa poriadne nežije ani neumiera, iba hibernuje, je bezútešný a pohlcujúci zároveň. Na konci putovania, navyše, netreba čakať známe žapito, ale o poznanie komornejší vojenský stan. Podmanivá atmosféra Zóny preniká do každej jeho nitky o to väčšmi, že tunajší obyvateľia sú divákom v každej chvíli doslova na dosah. Obidva tábory sa vzájomne uzatvárajú do silne magnetickej divadelnej pasce, ktorej však nechýba humor ako neodmysliteľná súčasť rukopisu Teatru Tatra.

Spišák ako autor scenára a režisér neponúka divadelnú verziu Tarkovského filmu ani mechanický prepis prózy Strugackých, hoci v jej stopáchjasne kráča. Sprostredkúva však osobitý ponor do sveta, v ktorom doterajšie vedomosti ľudstva fatálne stroškotali a zoči-voči nevysvetliteľnému je takmer každý deň testom všetepených imperatiívov či úpravou pravidiel. Do sveta, ktorý na tých, čo sú mu príliš blízko, zanecháva stopy, a v ktorom bojuje o prežitie – existenciálnemu aj reálnemu, dáva zmysel iba čosi také nezmyselné ako láska.

V prípade *Stalkera* tvorcovia mierne redukujú typický, bohatu spektakulárny štýl zoskupenia, aby tak posilnili koncentrovanú atmosféru dobrodružného tajomna, vytvorili ľaživé ozvučie, v ktorom môže každý krok znamenať smrť či ďalšie dočasné víťazstvo. Dominantou je tu predovšetkým autenticita a živelnosť, s akou zohratý ansámel hercov a herečiek (spolu s účinkujúcim režisérom) kreuje panoptikum postáv žijúcich v dotyku so Zónou. Spomedzi nich prirodzene vyčnieva ústredný hrdina a rozprávač Ryšavec v podaní Milana Ondríka, ktorého herecký výkon patrí k tým najpozoruhodnejším z uplynulej sezóny. Príbeh rámcuje Ryšavcova „labutia pieseň“, údajne posledná výprava do Zóny. Počas nej sa vydá za tým najvzácnejším objektom Zóny, získanie ktorého si však vyžaduje nemalú obeť.

Kultúrny spolok MLOKi

„Práve silná atmosféra je tým, čo sa derie na jazyk v snahe zachytiť pári slovami pocit z divadelného *Stalkera*. Divák sa v tomto prípade stáva priamym účastníkom zvláštnej akcie na hrane so zákonom. [...] Herecká koncentrácia (nielen Ondríkova, ale aj jeho kolegov), režijné nápady a efekty, genius loci a typická teatrálnosť Teatru Tatro tak robia zo *Stalkera* divadelné dobrodružstvo, na ktorom zúčastniť sa oplatí.“

(Martina Mašlárová, .týždeň, 13. máj 2018)

paralysed community, where there is properly no living or dying, just hibernation, is hopeless and devouring. At the end of the journey, do not expect the familiar big top but a rather more constricted military tent. The enticing atmosphere of the Zone penetrates its every thread all the more that the local inhabitants are at all times literally within reach of the audience. The two camps close each other off in a powerfully magnetic theatrical trap, which, however, does not lack in humour as an inseparable element of the style of Teatro Tatro. Spišák, as playwright and director, does not offer a theatrical version of Tarkovsky's film or a mechanical rewriting of brothers Strugatskys' prose, although he plainly follows in its footsteps. It offers a unique immersion in a world where humanity's current knowledge has run fatally ashore and, faced with the inexplicable, almost every day is a punishment of forced imperatives or changes of rules. In a world that leaves those who are too close to it marked, and in which the struggle for survival – existential and real – is only invested by purpose by something as senseless as love.

With *Stalker*, the creators slightly tune down the company's typical, richly spectacular style so as to achieve a concentrated atmosphere of thrilling mystery, a suffocating air in which each step can mean death or another momentary victory. The most dominant element here is the authenticity and liveliness with which the perfectly coordinated actors' ensemble (along with the performing director) portray the freak show of characters who live in touch with the Zone. Naturally, the one who stands out most of these is the central character and narrator Red, played by Milan Ondrik, whose performance ranks among the most extraordinary in the recent seasons. The story is framed by Red's 'swan song' – his allegedly final journey to the Zone. On it, he sets off for the most precious object in the Zone, acquiring which, however, requires no small sacrifice.

MLOKi Culture Society

“Powerful atmosphere is what comes to mind when one attempts to describe in a few of words the impression of the theatrical *Stalker*. The audience in this case partake directly in a strange event on the fringe of the law [...] The degree of the actors' concentration (not only Ondrik's, but also his colleagues'), directorial ingenuity and effects, the genius loci and the characteristic theatricality of Teatro Tatro make *Stalker* into a theatrical adventure worth experiencing.”

(Martina Mašlárová, .týždeň, 13 May 2018)

Ondrej Spišák (1964) absolvoval štúdium rézie a dramaturgie na Katedre alternatívneho a bábkového divadla DAMU v Prahe. Intenzívne spolupracoval s mnohými bábkovými i činohernými divadlami na Slovensku (Bábkové divadlo Žilina a Štátne bábkové divadlo), v Českej republike (Divadlo Petra Bezruče v Ostrave, Národné divadlo moravskoslezské, Těšínské divadlo) a v Poľsku (Teatr Lalka vo Varšave, Białostocki Teatr Lalek, Teatr Nowy v Lodži, Teatr Narodowy vo Varšave). V Poľsku sa preslávil tvorbou v bábkových i činoherných dividlách – *Naša trieda*, *Merlin*, *Iná história a Prorok Ilja*. V roku 1990 bol spoluzačladeľom kočovného divadla Teatro Tatro, ktoré dodnes funguje ako voľné združenie režisériov, scénografov a hercov. Od roku 1992 pôsobil ako režisér v dnešnom Starom divadle Karola Spišáka v Nitre, v rokoch 2007 – 2016 bol jeho riaditeľom. Za inscenáciu *Zázračný divadelný automat* získalo Teatro Tatro Zlatú medailu na Kultúrnej olympiáde počas ZOH Vancouver 2010 v Kanade. Produkcia *Majster a Margáreta* získala GRAND PRIX na festivale Spotkania 2015 v Toruni, Cenu Nadácie Tatra banky za umenie v r. 2015 a dve ceny na festivale Nová dráma 2015. Na Medzinárodnom festivale Divadelná Nitra sa inscenácie Ondreja Spišáka s úspechom prezentovali niekoľko ráz.

Ondrej Spišák (1964) graduated in directing and dramaturgy from the Faculty of Alternative and Puppet Theatre – The Academy of Performing Arts in Prague. He collaborated intensively with many puppet theatres and drama companies in Slovakia (Puppet Theatre in Žilina, State Puppet Theatre in Bratislava), the Czech Republic (Petr Bezruč Theatre in Ostrava, National Moravian-Silesian Theatre, Těšín Theatre) and Poland (Puppet Theatre in Warsaw, Białystok Puppet Theatre, New Theatre in Łódź, National Theatre in Warsaw). He gained renown in Poland through his work for puppet as well as traditional theatres – *Our Class*, *Merlin*, *Different History* and *Prophet Ilja*. In 1990, he co-founded the travelling theatre company Teatro Tatro, which is active to this day as a free association of directors, scenographers and actors. From 1992, he worked as a director at what is currently the Karol Spišák Old Theatre in Nitra, in years 2007 – 2016 was its managing director. His production *The Magical Theatre Machine* earned Teatro Tatro the Gold Medal at the Cultural Olympics during the Winter Olympic Games 2010 in Vancouver, Canada. His *Master and Margarita* won the GRAND PRIX at the Spotkania festival 2015 in Toruń, the Tatra Banka Foundation Art Award in 2015 and two awards at the New Drama festival 2015. At the International Theatre Festival Divadelná Nitra, Ondrej Spišák's productions were successfully presented several times.

Štátne divadlo Košice, SLOVENSKO / SLOVAKIA
Joël Pommerat

ZNOVUZJEDNOTENIE KÓREÍ / THE REUNIFICATION OF THE TWO KOREAS

2. októbra 2018, 17.30 – 20.10, Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Štúdio,
s prestávkou, po predstavení diskusia s tvorcami

2 October 2018, 17:30 – 20:10, Andrej Bagar Theatre in Nitra – Studio,
intermission, discussion with creators after the performance

jazyk: slovenský, simultánne tlmočené do angličtiny / language: Slovak, simultaneous translation to English

rézia / directed by Júlia Rázusová

preklad / translation: Elena Flašková

dramaturgia / dramaturgy: Miriam Kičiňová

scéna a kostýmy / set and costume design Markéta Plachá

hudba / music: Marián Lejava

vokály / vocals: Katarína Máliková

účinkujú / cast: Alena Ďuránová, Tatiana Poláková, Andrej Palko, Peter Čižmár, Veronika Husovská,
Braňo Mosný

Na základe názvu *Znovuzjednotenie Kóreí* by divák ľahko mohol nadobudnúť dojem, že ide o inscenáciu so spoločensko-politicou téμou, ktorá sa buď priamo vyjadruje k zložitým vzťahom medzi Severnou a Južnou Kóreou, alebo prinajmenšom komentuje aktuálne politické dianie. Konverzačná hra francúzskeho dramatika Joëla Pommerata sa však primárne zameriava na napätie medzi inými dvoma svetmi – mužským a ženským. Naďasovú a v umení zrejme najčastejšie spracovávanú tému Pommerat navýše zobrazuje celkom osobitým spôsobom cez viac ako tridsať krátkych, ale obratne napišaných briskných dialógov s prekvapivou pointou. „Neoriginalitu“ témy prítom priznáva aj sám autor, keď využíva postavy a motívy z diel Arthura Schnitzlera, Edwarda Albeeho či Ingmara Bergmana. Výber tohto dramatického textu odráža určité progresívne tendencie, ktoré sa v dramaturgii Činohry Štátneho divadla Košice kontinuálne objavujú už zopár sezón. Všetky podobné tituly sú prítom previazané s menom dramaturgičky Miriam Kičiňovej a s režisérmi s výrazným osobitým rukopisom. Do tejto skupiny patrí aj Júlia Rázusová, ktorá v tomto divadle naštudovala už druhý titul – a opäť – ako v prípade diela *Kto sa bojí Virginie Woolfovej* – ide

Based on the title *The Reunification of the Two Koreas*, the audience might have easily thought they were dealing with a piece of social-political drama that either directly addressed the difficult relationship between North and South Korea or at the very least offered some commentary on the current state of politics. However, the conversational play by French playwright Joël Pommerat focuses above all on the conflict between two different worlds – the male and the female. This perennial and artistically perhaps most frequently interrogated theme is approached by Pommerat in a rather distinctive way, by means of more than thirty short albeit skilfully written and terse dialogues with surprising conclusions. The author himself admits to the theme's 'unoriginality' by using characters and motifs he borrows from the works of Arthur Schnitzler, Edward Albee or Ingmar Bergman. The selection of this dramatic text reflects certain progressive tendencies that have gained purchase in the dramaturgy of the State Theatre Kosice over the past couple of seasons. All such titles are connected with the name of dramaturge Miriam Kičiňová and with stylistically distinctive directors. Among these is Júlia Rázusová, who is already

o inscenáciu, ktorá odzrkadľuje večné partnerské boje, upozorňuje na rozdielnosti mužsko-ženských svetov a s tým súvisiace hľadania spôsobu ich zjednotenia. Podprahovo sa však v *Znouzjednotení Kóreí* predsa len objavuje aj istá forma politiky a kritiky aktuálnej spoločnosti. Konflikt mužsko-ženského sveta je len metaforou akéhokoľvek iného konfliktu, ktorého základom sú dve protichodné strany, ich nesúlad, boj o moc či ten najzákladnejší boj – o prežitie.

Rázusovej koncepcia je tentoraz ešte väčšmi než inokedy spätá s výtvarnou stránkou inscenácie, ktorej autorkou je Markéta Plachá. Rázusovej prirodzenú scénickú nápaditosť a hravosť tu Plachá dopĺňa aj o inšpirácie a impulzy z bábkarského prostredia. Scénografia i kostýmy pritom pracujú aj s metaforou prítomnosti v názve Pommeratovej hry. Okrem vojensky ladených kostýmov sú tu v rôznych variáciách prítomné aj farebné spomienkové stuhy pripomínajúce tie, ktoré visia na Moste slobody, jedinom moste spájajúcom obe Kóreje.

Do akéhosi „mierového ringu“ uprostred hracieho priestoru vstupujú stále nové a nové postavy, ktoré rozohrávajú mozaiku množstva banálnych i bizarných, humorých i vážnych situácií tesne pred, po či počas vzťahovej krízy. Šestica hercov, hrajúcich vyše 50 postáv, je pritom dokonale zladená a prostredníctvom špecifickej poetiky Júlie Rázusovej kreuje zakaždým iné, nápadité a divadelne bohaté mizanscény, nad ktorými sa vznáša naivná hravosť a súčasne akási surová bojovnosť. Na scéne pritom funguje dokonalá súhra a kolektívna dynamika, napriek tomu, že štvoricu domáčich hercov Alenu Ďuránovú, Tatianu Polákovú, Andreja Palku a Petru Čízmára tentoraz doplnili aj dvaja hostujúci herci, Veronika Husovská a Braňo Mosný. Do košického hereckého tímu nielenže výborne zapadli, ale medzi svojich kolegov priniesli aj tú správnu dávku groteskného nadhľadu.

Napriek istej skepsé z rozkladu medziľudských vzťahov a možno i spoločenského systému, ktorá z inscenácie miestami presakuje, sa predsa len v diaľke mihá farebná stuha nádeje, na ktorej visí nápis: Za lásku!

Kultúrny spolok MLOKí

„Je hrou, v ktorej 3 herečky stvárujú 28 a 3 herci 24 vtipných, bizarných, tragickejch i sentimentálnych postavičiek vytvárajúcich situácie vzťahov medzi mužmi a ženami, ale i medzi mužmi a mužmi a ženami navzájom. Rýchle prevleky, neustála prítomnosť na scéne i mimo samotného výstupu, prechod z postavy do postavy, ale i dôsledná práca s rekvizitami a symbolmi je presná azda u každého z interpretov.“

(Hana Rodová, devin.rtvs.sk, 27. 2. 2018)

staging here second piece at this theatre, and once again – just as was the case with *Who's Afraid of Virginia Woolf* – it is a drama that portrays the perpetual struggles of partnership, warns of the differences between the male and female worlds and of the search for methods that aim to unite them. Subliminally, however, a certain form of politics and criticism of contemporary society is present in *The Reunification of the Two Koreas*. The conflict of the male-female world can be read as a metaphor for any other conflict that is based on two opposing sides, their discord, struggle for power or even the most basic struggle – the struggle for survival. Rázusová's concept is now more than ever connected with the visual aspect of the production, created by Markéta Plachá. Plachá here complements Rázusová's natural scenic inventiveness and playfulness with inspirations and impulses from puppet theatre. The scenography and costumes also incorporate the metaphor present in the title of Pommerat's play. Besides military-like costumes, the play makes use of different variations on the coloured ribbons that resemble those tied on the Freedom Bridge, the only bridge that connects the two Koreas.

The ‘peace ring’ of sorts that is located at the centre of the stage is entered by new characters again and again, who paint a mosaic of banal and bizarre, humorous and serious situations shortly before, during or after their crisis of relationship. The six actors, who portray more than 50 characters, synchronise perfectly and on the back of the specific poetics of Júlia Rázusová create always different, original and theatrically rich mise-en-scènes, above which hovers an atmosphere of naïve playfulness and simultaneously one of fierce combat. A perfect harmony and collective dynamic are present on stage, although the four in-house actors Alena Ďuránová, Tatiana Poláková, Andrej Palko and Peter Čízmár were joined by two guest actors, Veronika Husovská and Braňo Mosný. They not only brilliantly fit with the team of actors from Košice but also bring the right dose of humorous detachment to their colleagues.

Despite a certain scepticism about the decline of interpersonal relationships and perhaps even of the social system, which seeps through the play at times, somewhere, far away, there flutters a ribbon of hope that says: For love!

MLOKí Culture Society

“It is a play where 3 actresses portray 28 and 3 actors portray 24 funny, bizarre, tragic and sentimental characters involved in situations of relationships of man to woman, but also of man to man and woman to woman. Rapid changes of costume,

„Už rozloženie divákov na dva protistojace bloky tvorí metaforu, ktorá sleduje ústrednú Pommeratovu myšlienku o rozdelení. Diváci na oboch zaplnených tribúnach si takto celý čas môžu pozerať tvárou v tvár, z očí do očí, tak ako to je počas celého predstavenia medzi predstaviteľmi jednotlivých postáv. (...) Priamo pred divákom sa takto odvíja fragmentárny sled situácií, ktoré hroziacu monotónnosť vyvažujú žánrovou pestrostou od grotesknosti cez tragicosť až po absurditu. Zjednocujúcim motívom je ľovečenstvo a vzťahy medzi ľuďmi na sto spôsobov.“

(Matúš Marcinčin, monitoringdivadiel.sk, 29. 5. 2018)

a constant presence on stage even while not performing, transitions from character to character and rigorous work with stage props is precise with perhaps each of the actors.“

(Hana Rodová, devin.rtvs.sk, 27. 2. 2018)

“The very arrangement of the audience into two opposing blocks serves as a metaphor that elaborates on Pommerat's central idea of division. The audience members on both filled stands can always gaze into each other's faces, into each other's eyes, the same way it is between the actors throughout the entire performance. (...) The audience witness a succession of fragmentary situations that balances its looming monotony by a diversity of genres from grotesque to tragic to absurd. The unifying motif is human nature and the hundred different shapes interpersonal relationships take.“

(Matúš Marcinčin, monitoringdivadiel.sk, 29. 5. 2018)

Júlia Rázusová (1982) je absolventkou Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v odbore estetika – slovenský jazyk a literatúra a Vysokej školy múzických umení v Bratislave, odbor divadelná režia a dramaturgia. Už počas štúdia režirovala inscenácie (*Živá mŕtvuľa*, *Viktor alebo Vláda deti*), ktoré boli uvedené na domácich i zahraničných divadelných festivaloch (Česká republika, Rusko, Francúzsko, Portugalsko). V roku 2009 absolvovala odborný študijný pobyt na Rose Bruford College v Londýne zameraný na fyzické divadlo. Po skončení štúdií režirovala vo viacerých slovenských profesionálnych divadlech (Divadlo Astorka Korzo '90, Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Divadlo Alexandra Duchnoviča v Prešove, Slovenské národné divadlo, Divadlo Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene). Od roku 2013 je umeleckou riaditeľkou Prešovského národného divadla (PND), ktoré založila spolu s dramaturgičkou Michaelou Zakučanskou. Tento počin (koncept PND) ocenila slovenská divadelná kritika nomináciou na cenu DOSKY v kategórii Objav sezóny 2014. Júlia Rázusová predstavuje svoju tvorbu na Medzinárodnom festivale Divadelná Nitra po prvý raz.

Júlia Rázusová (1982) graduated from the Faculty of Philosophy at the University of Prešov in aesthetics, Slovak and literature, and from the Academy of Performing Arts in Bratislava in directing and dramaturgy. While still a student, she already directed several productions (*Living Corpse*, *Victor or The Rule of Children*), which were staged at local and foreign theatre festivals (Czech Republic, Russia, France, Portugal). In 2009, she completed a study visit focusing on physical theatre at Rose Bruford College in London. Upon completing her studies, she directed productions at several professional theatres in Slovakia (Theatre Astorka Korzo '90, Andrej Bagar Theatre in Nitra, Alexander Dukhnovich Theatre in Prešov, Slovak National Theatre, Jozef Gregor Tajovský Theatre in Zvolen). Since 2013, she is art director at the Prešov National Theatre (PND), which she co-founded with dramaturge Michaela Zakučanská. Slovak theatre criticism acknowledged the concept of PND by a nomination for the DOSKY Award in the category Discovery of the Season 2014.

Júlia Rázusová is presenting his work at the Divadelná Nitra Festival for the first time.

WOW ! / WOW !

3. októbra 2018, 17.30 – 18.30, Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Štúdio, bez prestávky
3 October 2018, 17:30 – 18:30, Andrej Bagar Theatre in Nitra – Studio, no intermission,
jazyk: slovenský, anglické titulky / language: Slovak with English subtitles

koncept a rézia / concept and directed by Jozef Vlk
choreografia / choreography: Stanislava Vlčeková
dramaturgia / dramaturgy: Dáša Čiripová
hudba / music: Jozef Vlk
scénografia / set design: Jan Ptačin (JaOnMi CreatureS)
kostýmy / costumes: Katarína Holková
audiovizuálne médiá / audiovisual media: Alex Zelina
asistent rézie / assistant director: Braňo Mosný
účinkujú / cast: Peter Cseri, Stanislava Vlčeková

Hoci prepojenie súčasného tanca s obsahovo násýtenou textovou zložkou nie je celkom obvyklé, pre zoskupenie Debris Company sú práve takéto spojenia v posledných rokoch príznačné. Nie je to inak ani v prípade inscenácie *WOW!*, ktorej inšpiráciou a súčasťou sa stalo rovnomenné poetické pásмо slovenského novinára, politológa a scenáristu Eugena Gindla. Mnoho o básni samotnej (vyšla v zbierke *Piknik na lietajúcim koberci*) i o svojom zámere prezrádza autor, keď tvrdí, že ide o „úspornú správu o krátkom pohostinskem vystúpení súboru Homo sapiens sapiens na planéte Zem“. Táto „panoramicá civilizačná groteska“ (ako básen označil recenzent Peter Macsovszky) prostredníctvom bohatých a neraz zložitých, no silno evokačných metafor prináša skeptický a kritický Gindlov pohľad na choroby antropocénu.

Gindlova báseň sa stala výborným východiskovým materiálom pre súbor Debris Company, ktorý inscenáciu *WOW!* vytvoril ako prvú z plánovanej trilógie o stave sveta. Krátko po jej premiére vznikla aj druhá časť trilógie s názvom *Únos Európy*. Hoci sú tieto inscenácie výrazne odlišné, obe prinášajú zamyslenie sa nad krízou civilizácie, v ktorej dnes žijeme, a vytvárajú most medzi minulosťou a súčasnosťou až k črtajúcej sa apokalyptickej budúcnosti. Rekapitulácia dejín a reakcia na aktuálny stav sa začína veľkým treskom v nekončnosti univerza a pokračuje až do závratných diaľav virtuálneho sveta. Tvorcovia priopodobňujú prvopočiatok chaos k dnešnému civilizačnému zmätku, v ktorom človek zničil už takmer všetko, čo malo zmysel a hodnotu, a dostał sa na zásadnú

Although combining contemporary dance with saturated textual content is rather uncommon, such concoctions have been characteristic of Debris Company in the recent years. It is no different with *WOW!*, inspired by a poetic composition of the same name written by Slovak journalist, political scientist and playwright Eugen Gindl. Much is said about the poem (it was published in the collection *A Picnic on a Magic Carpet*) and the intention behind it by the author himself, who called it 'a budget report on the short guest performance of the Homo sapiens sapiens company on planet Earth.' This 'panoramic civilizational slapstick' (as it was called by reviewer Peter Macsovszky) uses rich and often intricate but powerfully evocative metaphors to convey Gindl's sceptical and critical view of the diseases of the Anthropocene.

Gindl's poem was an excellent point of departure for Debris Company, who produced *WOW!* as the first instalment in a planned trilogy on the state of the world. Shortly after its premiere followed the second instalment, titled *The Abduction of Europe*. And even though these productions differ considerably, both present a meditation on the crisis of the civilisation we currently live in and form a bridge between the past, present and towards the looming apocalyptic future. The recapitulation of history and response to the current state of events begins with the Big Bang in the midst of the infinite universe and continues through to the dizzying distance of the virtual world. The authors compare the primordial chaos to the current civilizational disorder, in which the human being has almost

križovatku možných vízí budúceho sveta. Inscenácia nepriamo poukazuje aj na environmentálne a mentálne hranice deštruktívneho pôsobenia homo sapiens sapiens na našej planéte. Svet sa potrebuje recyklovať a reparovať napáchané škody.

Nanajvýš poetickým a zároveň cynickým jazykom vytvára Gindlová báseň obrazy, ktoré inscenátori hlasom herca Braňa Mosného šepkajú do uší diváka. Spolu s nimi mu však servírujú aj bohatý kokteil ďalších podnetov. Na pozadí výrazne vizuálneho zážitku, ktorý prináša videoart Alexa Zelinu, sa slovo a obraz pretavujú do vrstevnatnej retáže asociácií a impulzov. Zmysly sa zároveň opájajú náladotvornou hudbou režiséra Jozefa Vlka, pohybovými kreáciami tanečníkov Stanislavy Vlčekovej a Petra Csériho a v neposlednom rade aj výtvarnou konцепciou svetelného riešenia Jána Ptačína a kostýmov Kataríny Holkovej.

Inscenácia dokonale reprezentuje vyhranenú estetiku Debris Company, v ktorej sa všetky zložky spájajú v synestetickom zážitku, komplexnom a náročnom na divácku pozornosť. Kvality *WOW!* i špecifické postavenie Debris Company v kontexte slovenskej scény súčasného tanca a nového divadla potvrzuje aj Grand Prix festivalu Nová dráma/New Drama 2018, súbor v tomto roku prezentoval inscenáciu aj v New Yorku v USA.

Kutúrny spolok MLOKi

„Celková kompozícia *WOW!* sice podčiarkuje rukopis Debris Company, bohatu využíva hudobnú a obrazovú zložku kombinovanú s presnými precíznymi pohybmi, ale zároveň divákom otvára možnosti istť do hĺbky, k jadru problému. Šepotavý komentár scénu po scéne najprv slovne identifikoval, aby sa neskôr pohybovo, hudobne a vizuálne rozvinul. Ide o teóriu, konspiráciu, záhrávanie sa alebo o reálne nebezpečenstvo, ktoré hrozí civilizácii?“

(Marek Godovič, monitoringdivadiel.sk, 11. 1. 2018)

„*WOW!* by sa dal najjednoduchšie popísť ako mierne meditatívne vyjadrenie úžasu nad krehkosťou, dokonalosťou a jedinečnosťou života. [...] Tradične silnou stránkou inscenácií Debris je výtvarné riešenie a práca s videoartom. [...] *WOW!* je pravdepodobne divácky najvďačnejším dielom od Debris Company.“

(Miro Zwiefelhofer, devin.rtvs.sk, 14. 6. 2018)

managed to destroy everything that had purpose and value and reached a fundamental crossroads about the possible visions of a future world. The piece also indirectly advertises to the environmental and mental limits of the destructive presence of Homo sapiens sapiens on our planet. The world needs to recycle and repair the damage done.

In an eminently poetic and simultaneously cynical language, Gindl's poem creates images that the creators whisper in the ears of the audience through the voice of actor Braňo Mosný. On top of that, they also serve them a rich cocktail of various other stimuli. On the background of a distinctively visual experience, produced by the video art of Alex Zelina, word and image are forged into a layered chain of associations and impulses. The senses also delight in music created by director Jozef Vlk, the choreography of the dance company of Stanislava Vlčeková and Peter Cséri and last but not least also the visual lighting concept authored by Jan Ptačín and the costumes of Katarína Holková.

This piece is a perfect representation of the distinctive aesthetic of Debris Company, blending each element in a synesthetic experience that is complex and exacting of the audience. The qualities of *WOW!* and the specific position of Debris Company in the context of the Slovak contemporary dance and new drama scene are confirmed by the Grand Prix from the festival Nová dráma/New Drama 2018; this year, the company also performed this piece in New York, USA.

MLOKi Culture Society

“The overall composition of *WOW!* underscores the style of Debris Company, makes copious use of the musical and visual element combined with precise movement, but also offers audiences the possibility to go deeper, to the heart of the problem. Scene by scene, the whispered commentary first identifies by word and then unfolds in movement, music and image. Is this a theory, a conspiracy, a frivolous act or a real danger impending on civilisation?”

(Marek Godovič, monitoringdivadiel.sk, 11. 1. 2018)

“*WOW!* could be most readily described as a slightly meditative expression of astonishment at the fragility, perfection and uniqueness of life. [...] The visual concept and work with video art is traditionally a strong aspect of Debris' productions. [...] *WOW!* is likely the most audience-oriented work created by Debris Company.”

(Miro Zwiefelhofer, devin.rtvs.sk, 14. 6. 2018)

Jozef Vlk (1961) – autor, režisér, skladateľ, hudobník, performer a producent. Po založení skupiny fyzického divadla Debris v roku 1991 absolvoval niekoľko hudobno-divadelných štipendií (Graz, Amsterdam, Stuttgart). V Debris Company je autorm hudby a režisérom viac než 25 inscenácií v choreografii Stanislavy Vlčekovej, ktoré boli uvedené v krajinách po celom svete. Jeho spolupráce s významnými umelcami presahovali okrem oblasti súčasného tanca a divadla aj do oblasti hudby, výtvarného umenia, literatúry a filmu. V oblasti hudby bol aktívnym členom viacerých zoskupení, vytvoril hudbu k filmom *Tango s komármia* a *Good Night* a v roku 2014 režíroval tanečný film *Deň*. Je organizátorom mnohých divadelných podujatí (Bázén, Priestor 98, Protéza). Získal cenu DOSKY za najlepšiu scénickú hudbu sezóny (*Cando Hondo – hlboká pieseň o nej...* – 2008 a *Rose/3Balet* – 2012). Za inscenáciu *WOW!* v roku 2018 prevzal cenu Grand Prix Nová Dráma 2018.

Stanislava Vlčeková (1981) je nezávislá choreografička, tanečníčka a tanečná pedagogička, absolventka Konzervatória J. L. Bellu v Banskej Bystrici a Hudobno-tanečnej fakulty VŠMU v Bratislave. Spolupracovala s viacerými významnými domáčimi a zahraničnými choreografiemi, vystupovala vo viacerých krajinách Európy. V Japonsku získala spolu s tanečnou skupinou MY3 významnú cenu Saitama International Dance Contest 2002. Pedagogicky pôsobí na Slovensku i v zahraničí, od roku 2011 vyučuje súčasné tanečné techniky na katedre hereckej tvorby VŠMU. Ako choreografička spolupracuje na rôznych divadelných inscenáciach a medzičasových podujatiach. Pôsobí v súbore Debris Company, pre ktorú vytvorila choreografie *Soliloquy*, *Dolcissime Siréne*, *Ortopoetikum*, *Hexen*, *MONO*, *EPIC*. Spolupracuje s divadlom SkRAT a alternatívnym divadlom elledanse. V roku 2009 získala ocenenie „TAOS: tanečná osobnosť sezóny“ (*Jablonko*, *Hexen*) a III. miesto v súťaži choreografických miniatúr v Belehrade (*Rose*).

Jozef Vlk (1961) is an author, director, composer, musician, performer and producer. After founding Debris, a company focusing on physical theatre, in 1991, he completed several musical-dramatic scholarship programs (Graz, Amsterdam, Stuttgart). For Debris Company, he has directed and authored music in more than 25 productions choreographed by Stanislava Vlčeková, staged all around the world. Besides contemporary dance and theatre, his collaborations with prominent artists have also been in the fields of music, visual art, literature and film. He was active in several musical ensembles, he has composed film scores *The Tango with Mosquitos*, *Good Night* and in 2014 the dance feature film *Day*. He organises many of theatrical events and festivals (*Pool*, *Space 98*, *Prosthesis*). He is a winner of the two DOSKY Awards, for the Best Theatre Music of the Season (*Cando Hondo – a deep song about her...* – 2008 and *Rose/3Balet* – 2012). His production of *WOW!* earned him the Grand Prix at the New Drama Festival in 2018.

Stanislava Vlčeková (1981) is an independent choreographer, dancer and dance pedagogue. She graduated from the J. L. Bella Conservatory in Banská Bystrica and the Music and Dance Faculty of the Academy of Performing Arts in Bratislava. She has collaborated with several important local and international choreographers and performed in a number of European countries. Along with the dance group MY3, she received the Special Prize of the Jury at the Saitama International Dance Contest 2002 in Japan. She is active as a teacher in Slovakia and abroad; since 2011, she has been teaching contemporary dance techniques at the Acting Department of the Academy of Performing Arts. As a choreographer, she collaborates on various theatrical productions and multi-genre events. She is currently active in Debris Company, for whom she choreographed *Soliloquy*, *Dolcissime Siréne*, *Orthopoeticum*, *Hexen*, *MONO*, *EPIC*. She collaborates with Theatre SkRAT and the elledanse Alternative Theatre. In 2009, she received the TAOS Award for the Dance Figure of the Season (*The Apple*, *Hexen*) and third place at the Festival of Choreographic Miniatures in Belgrade (*Rose*).

ĽUDIA, MIESTA A VECI / PEOPLE, PLACES AND THINGS

1. októbra 2018, 18.00 – 20.50, Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Veľká sála,
s prestávkou, po predstavení diskusia s tvorcami

1 October 2018, 18:00 – 20:50, Andrej Bagar Theatre in Nitra – Great Hall,

intermission, discussion with creators after the performance

jazyk: slovenský, anglické titulky / language: Slovak with English subtitles

preklad a rézia / translated and directed by **Marián Amsler**

kostýmy / costumes: **Martin Kotúček**

dramaturgia / dramaturgy: **Marie Špalová**

scéna / set design: **Juraj Kuchárek**

hudba / music: **Ivan Acher**

pohybová spolupráca / choreographic collaboration: **Stanislava Vlčeková**

osoby a obsadenie / characters and cast:

Emma: **Barbora Andrešičová**, Lekárka/Matka / Doctor/Mother: **Eva Pavlíková**, Foster/Otec / Foster/

Father: **Branislav Matuščin**, Mark/Konstantin: **Roman Poláčik**, Paul: **Martin Nahálka**, Meredith: **Lenka**

Barvíkiová, T: **Peter Oszlík**, Laura: **Andrea Sabová**, Shaun: **Martin Šalacha**, Jodi: **Anna Rakovská**

Brilantne napísaná tragikomédia súčasného významného britského autora a režiséra Duncana Macmillana *Ľudia, miesta a veci* ponúka strhujúci príbeh herečky Emmy, ktorá sa ocitne v liečebni pre drogovo závislých a je prinútená priznať si, kým v skutočnosti je. Pre lekárov a terapeutov je Emma tvrdým orieškom a pre Emmu sú drogy stále jediným spôsobom, ako existovať v tejto šialenej dobe. Po všetkom, čo prežila, je najčažšie mať rada samu seba.

Hra, ktorá bola nominovaná na cenu Laurence Oliviera ako najlepšia hra roka, mala svetovú premiéru v londýnskom Národnom divadle v roku 2015 v koprodukcii s Headlong Theatre Company. Inscenácia zožala obrovský úspech a v roku 2016 bola prenesená na londýnsky West End do divadla Wyndham. Následne v roku 2017 bola uvedená v St. Ann's Warehouse v New Yorku. Režisériom londýnskej inscenácie bol Jeremy Herrin a hlavnú rolu brilantne stuárnila herečka Denise Gough, ktorá za ňu získala Cenu Laurence Oliviera za najlepší ženský herecký výkon za rok 2016.

„Naša kultúra inklinuje skôr k idealizovanému pohľadu na závislosť alebo naopak, k jej stigmatizovaniu, vytvára buď moralistické rozprávky, tragicke spovede obetí, alebo skízava do paródie. V každom prípade

A brilliantly written tragicomedy by contemporary British author and director Duncan Macmillan, *People, Places and Things* tells the captivating story Emma, an actress who ends up in rehab and is forced to admit who she really is. For the doctors and therapists, Emma is a tough nut to crack, and for Emma, drugs remain the only way to exist in this mad age. After all she has gone through, the most difficult thing is loving oneself.

The play was nominated for the Laurence Olivier Award for the Best Play of the Year and had its world premiere at the National Theatre in London in 2015, in co-production with Headlong Theatre Company. It reaped remarkable success and was later staged at the Wyndham Theatre at London's West End. In 2017, it was staged at St. Ann's Warehouse in New York. The London production was directed by Jeremy Herrin and the play's main character was masterfully portrayed by actress Denise Gough, whose performance earned her the Laurence Olivier Award for Best Actress in 2016.

‘Our culture tends to glamorise or stigmatise addicts, make them into morality tales or victim narratives or punch-lines, or otherwise ignore the realities of addiction, both for the addict and those around them. I wanted to write about the process

ignoruje realitu problematiky závislostí, a to tak z pohľadu závislých, ako aj z pohľadu ich blízkych. Chcel som napísť o procese liečby, čo sa ako téma príliš často nerieši, prípadne to vzbudzuje diskusiu a kontroverzné postoje. Ja sám som sa pri príprave rešerše k hre často stretával s množstvom prekva-pivých aspektov spojených so štruktúrou podpornej liečby závislostí. Celý proces mi pripadal rozporný – morálne, intelektuálne aj emočne. Túto hru som napísal čiastočne aj preto, aby som sa vyuvoval s týmto rozporom. Zamerá sa na proces liečby bola do veľkej miery tiež umelecká výzva. Proces liečby závislostí totiž popiera lineárnu náraďtivú štruktúru, ktorú od drámy požadujeme – chceme úvod, jadro a na záver katarziu, ktorá nám prinesie jasnéj výpoved' a poučenie. Realita liečby je však iná, je to nikdy sa nekončiaci proces. Je to každodenný boj o život. Bral som to teda ako výzvu pre autora – vytvoriť dramatický tvar bez začiatku, prostriedku a konca, témú nechať nejednoznačnú a napriek tomu predstaviť divákom silný príbeh. Dôležité pre mňa ako autora je, že téma tejto hry sa nekončí len závislosťou, ale smeruje k všeobecnejšej problematike. Aké to je žiť v dnešnej dobe? Ako dokážeme definovať sami seba? Koľko úsilia nás stojí prežiť ďalší deň? Čo pre nás znamená schopnosť začleniť sa do spoločnosti? To sú všetko veľké existenciálne otázky. Chcel som, aby táto hra mala výrazne subjektívnu formu."

(Z rozhovoru s Duncantom Macmillanom, Exeter Northcott Theatre, 17. októbra 2017)

„Podstatné však je, že hra sa nezaoberala iba drogami, liekmi či alkoholom. Vyjadrovala sa k ľažkým životným dilemám súčasného človeka, ku ktorým sa priznávali jednotliví pacienti, vypovedala o kríze osobnosti, vzťahoch (napríklad o vzťahu matky a dcéry), rodine, viere v Boha i u seba, o divadle, lebo Nina bola herečka. (...) Zložitému titulu sa ujal skúsený režisér Marián Amsler. Dôsledne dodržiaval temporytmus hry, striedal polohy, dynamiku i náladu tak, aby sa divák nenudil. (...) Inscenácia pôsobí ľaživo, zaplavuje diváka množstvom myšlienok, otázok a tém – a nekončí sa odchodom z divadla, čo možno pokladať za jej hlavnú devízu.“

(Marta Žilková, 23. január 2018)

„Hra mladého britského dramatika Duncana Macmillana prináša aktuálnu tému [ktorá má aj istý edukatívny charakter], výrazné a vnútorene komplikované postavy a zaujímavé dejové zvraty. Ak sa to spojí s modernou réziou, premysleným efektným a zároveň funkčným scénickým konceptom a kvalitným charakterovým herectvom, divadlo získa titul, ktorý bez problémov vypredá veľkú sálu a možno aj zľahka pošteli chuťové poháriky nejedného kritika. Nech to znie akokoľvek klišéovito, v Nitre to tentoraz skutočne klaplo.“

Katarína Cvečková 11. marec 2018

of recovery which is something which tends to be underrepresented in discussions of addiction also a subject which is fraught with controversy and debate. The more I looked into it the more I struggled with some of the central aspects of the support structures offered for addicts. I found the whole area irreconcilably contradictory, morally, intellectually and emotionally. I wrote the play, in part, as a way of grappling with that contradiction and to find a form for my anxieties and uncertainties on the issue. On a more practical level, there also seemed to me to be a worthwhile challenge in focusing on recovery. It seemed to me that one of the reasons recovery isn't always dealt with accurately in popular culture is that it inherently rejects the kind of narrative structure that drama craves – we want a beginning, middle and end with a cathartic pay-off that provides meaning and a clear message. The reality of recovery is that it's an on-going process with no end. It's a daily struggle for your whole life. That seemed to me to be a provocative challenge as a writer – to create something without a beginning, middle and end which rendered its content inaccurate or exploitative, but which could deliver a satisfying whole story to an audience. One of the appeals of this, as a writer, is that it is not just about what it says about addiction, it goes beyond that. What is it like to be alive now? What is it to negotiate who we are from one moment to another, from one conversation to another. What strategies do we employ to carry on with our day? What is it to find a tribe? These are all huge existentialist questions. I wanted the play to be subjective in its form.'

[Excerpt from an interview with Duncan Macmillan, Exeter Northcott Theatre, 17 October 2017]

'What is important is that the play does not merely deal with drugs, medicine or alcohol. It addresses the difficult dilemmas of the contemporary individual, to which patients admitted, it addresses the crisis of personality, relationships (for instance, the relationship of mother and daughter), family, faith in God and in oneself, and also theatre – Nina is an actress, after all. (...) This complex title was taken charge of by accomplished director Marián Amsler. He carefully followed the play's rhythm and pace, changed positions, dynamics and moods so as not to bore the audience. (...) The play feels heavy, it mires the audience in a flood of thoughts, questions and themes – and does not end with the departure from the theatre hall, which may be considered its main strength.'

[Marta Žilková, 23 January 2018]

'This play by young British playwright Duncan Macmillan broaches a contemporary topic (with a certain educational aspect), offers distinctive and

„Režisér Amsler, ktorý sa programovo venuje inscenovaniu súčasných hier na slovenských a českých javiskách, dokáže priniesť aktuálne témy a tlmočiť ich zrozumiteľným jazykom ozvláštneným skrytou esenciou, ktorou hru interpretuje. [...] Inscenácia *Ludia, miesta a veci* v Divadle Andreja Bagara otvára a analyzuje možnosti cesty späť zo sveta závislosti. Dokáže vzbudiť skryté emócie, k náročnej téme sa vyjadruje s rešpektom a zároveň sa nezahráva s patetizmom či bolestínstvom.“

(Marek Godovič, 26. február 2018)

Marián Amsler (1979), absolvent divadelnej dramaturgie a činohernej režie na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Už jeho študentské inscenácie Čechovových hier *Platonov* a *Ivanov* boli ocenené na medzinárodných divadelných festivaloch vo Varšave, v Prahe a v Brne, za obe získal aj cenu DOSKY v kategórii Objav sezóny. Po skončení štúdia režijne spolupracoval s mnohými slovenskými i českými divadlami. V roku 2005 sa stal spoluzakladateľom nezávislého Divadla Letí v Prahe. Od roku 2008 pôsobil ako interný režisér HaDivadla v Brne a v rokoch 2010 – 2014 bol aj jeho umeleckým šéfom. V období 2015 – 2018 pôsobil ako režisér a umelecký šéf v Divadle Astorka Korzo '90. Pracuje ako odborný asistent na Vysokej škole múzických umení v Bratislave na Katedre režie a dramaturgie. Výber z ocenení: Cena DOSKY za Najlepšiu réžiu v sezóne (*Pohania*, 2012, Činohra SND). Cena Divadelních novín za najlepšiu réžiu sezóny (*Vyhnaní Gerty Schnirch*, 2015, HaDivadlo, Brno), Cena DOSKY za najlepšiu inscenáciu sezóny (*Fanny a Alexander*, 2016, Činohra SND). Ako významná osobnosť slovenskej divadelnej scény bol prostredníctvom svojich režíri viackrát súčasťou programu Divadelnej Nitry: 2002 – Táňa, Táňa (VŠMU); 2003 – *Platonov* (VŠMU); 2012 – *Pohania* (Slovenské národné divadlo). V roku 2012 bol kurátorom výberu slovenských inscenácií do programu Divadelnej Nitry.

internally complex characters and interesting plot twists. When this is coupled with modern direction, a thoughtfully impressive and effective set design and top-notch acting performances, the theatre is left with a title that has no problem selling out the grand hall and perhaps even tickles the palate of many a critic. However clichéd it might sound, things really worked out this time in Nitra.’

(Katarína Cvečková 11 march 2018)

‘Amsler, who is systematic in staging contemporary drama in Slovak and Czech theatres, presents relevant issues and translates them in a comprehensible language strengthened by the hidden essence by which he interprets theatre. [...] *People, Places and Things* at the Andrej Bagar Theatre opens and analyses the possibilities of return from the world of addiction. It arouses hidden emotions, addresses the difficult topic with dignity and yet does not toy with pathos or woe.’

(Marek Godovič, 26 February 2018)

Marián Amsler (1979) graduated in dramaturgy and theatre directing at the Academy of Performing Arts in Bratislava. Already his first student productions of Chekhov's plays *Platonov* and *Ivanov* earned him awards at international theatre festivals in Warsaw, Prague and Brno, as well as the Slovak theatre critics award DOSKY in the category Discovery of the Season. Since completing his studies, he has directed productions for many Slovak and Czech theatres. In 2005, he co-founded the independent Theatre Letí in Prague. From 2008, he was engaged as in-house director at HaDivadlo in Brno, where he was also artistic director from 2010 until 2014. From 2015 to 2018 He was the director and artistic director at the Theatre Astorka Korzo '90. He is an assistant professor at the Department of Directing and Dramaturgy of the Academy of Performing Arts. Some of his awards include: DOSKY theatre critics award for the Best Production of the Season (*Pagans*, 2012, Slovak National Theatre, Drama); Theatre News Award for Best Direction of the Season (*The Expulsion of Gerta Schnirch*, 2015, HaDivadlo Brno); DOSKY theatre critics award for the Best Production of the Season (*Fanny and Alexander*, 2016, Slovak National Theatre, Drama). As a prominent figure of the Slovak dramatic arts scene, he has made several appearances at Divadelná Nitra with his productions: 2002 – *Tanya, Tanya* (Academy of Performing Arts); 2003 – *Platonov* (Academy of Preforming Arts); 2012 – *Pagans* (Slovak National Theatre). In 2012, he curated the productions for the festival's Slovak programme section.

BATACCHIO / BATACCHIO

3. októbra 2018, 19.30 – 20.40, Divadlo Andreja Bagara v Nitre – Veľká sála,
bez prestávky, po predstavení diskusia s tvorcami

3. 10. 2018, 19:30 – 20:40, Andrej Bagar Theatre in Nitra – Great Hall,
no intermission, discussion with creators after the performance

rézia / directed by **Maksim Komaro**

choreografia / choreography: **Ilona Jäntti**

scénografia / set design: **Hynek Dřížhal**

kostýmy a make-up / costumes and make-up: **Kristina Záveská**

hudba / music: **Jan Balcar**

svetelný dizajn / lighting design: **Jan Mičoch**

zvukový dizajn / sound design: **Jan Středa**

rigging, technika / rigging, technician: **Jonáš Tichý**

grafický dizajn / graphic design: **Martin Sršeň**

produkcia / production: **David Ostružár**

producent / producer: **Cirk La Putyka**

účinkujú / cast: **Šárka Bočková, Michal Boltnar, Vojtěch Fülep, Daniel Komarov, Anna Schmidtmajerová, Alexandr Volný, Jiří Weissmann**

Batacchio, resp. bataccio je slovo talianskeho pôvodu (slov. klopadlo, angl. slapstick). Batacchio bol palickevity objekt s duoma drevenými lištami. Pri údere obe polovice do seba narazili, čím vydali silný zvuk, ktorý sa údermi alebo plesknutím opakoval. Pôvodne ide o žágračnú palicku, ktorú používali postavy čerta pri zmene scény na javisku. Používali ju aj harlekíni vo svojich komediálnych úlohách, aby ňou udreli iné postavy.

Palicčka pri plesknutí vydáva zvuk bez toho, aby niekomu ublížila. Je to jeden z najstarších „speciálnych efektov“, ktorý sa používal už začiatkom 16. storočia, ak nie skôr.

„Inscenácia Batacchio sa inšpiruje poetikou starých kočovných divadelných spoločností, ktoré vo svojich predstaveniach voľne spájali všemožné druhy ľudských schopností a výtvarov. Od cirkusových čísel a divadelných a hudobných scénok cez zárazky vtedajších nových technológií až po ukážky anatómických anomálíí zvierat a ľudí.

Batacchio očarúva atmosférou dávnych šou plných magických trikov, ohromujúcej akrobacie a humoru. Na scéne vystupuje sedem akrobatov a hercov v netradičnej kombinácii disciplín nového cirkusu s tými, ktoré sa už na javiskách dôvno neobjavujú.

Autorom a režisérom projektu je Maksim Komaro, fínsky režisér, ktorý so súborom Cirk La Putyka už spolupracoval na inscenáciach *Slapstick Sonata* a *Play*.“

Zdroj: www.laputyka.cz

*The name **slapstick** comes from the batacchio or bataccio. A batacchio was a club-like object with two wooden slats. When hit, the two wooden slats would smash into each other, producing a loud sound that replicated a punch or slap.*

In origin, a magic wand was used by the devil character to change the scenery of the play. It was also used by Harlequin in his comic capacity to hit other characters.

The stick makes a loud noise when clapped, without transferring much force.

One of the earliest ever „special effects“, dating back to at least the 1500s

“Batacchio is inspired by the poetics of old travelling theatre companies, whose performances were a pastiche of all sorts of human skills and creations. From circus acts and dramatic and musical sketches, through the wonders of then cutting-edge technologies to displays of the anatomical anomalies of animals and humans.

Batacchio is bound to charm you with an atmosphere of olden shows, loaded with magic tricks, breath-taking acrobatics and humour. A performance by seven acrobats and actors in an original fusion of contemporary circus with disciplines that have disappeared from the stage long ago.

The project was authored and directed by Maksim Komaro, a Finnish director, who has already collaborated with Cirk La Putyka on *Slapstick Sonata* and *Play*.“

Source: www.laputyka.cz

„Komaro predstavuje svet cirkusu ako kabinet kúzelníka. Jeho scenár je inteligentne previazaný sledom jednotlivých artistických výkonov. Režisér rafinované prepletá momenty artistnej excelencie s okamihmi „kúzelníckymi“, mieša autentické výkony a ilúziu, a to všetko ešte umocňuje humorom. [...] Vizuál je príjemne dekoratívny a nostalgický, a rovnako príjemne ošúchaný. Odnáša nás niekom do heroického času cirkusu. Oným heroickým časom cirkusu myslím útulný výpredajový romantizmus. Je to práve táto atmosféra, za ktorou do cirkusu okrem iného chodíme. Cirkus je totiž umenie, ktoré sa neprebuďlo ešte úplne zo svojho romantického sna, podobne ako sa z neho neprebuďil balet. Napriek všetkým výdobytkom nového cirkusu a jeho nesmiernej prítážlivosti je to aj atmosféra „starého“ cirkusu, ktorá nás stále drží v hrsti. Predminulé romantické storočie je stále ešte obľúbeným útočiskom snenia, aj toho umeleckého. A Komaro štýlom inscenácie *Batacchio* – ošúchanými zamatmi, vintage kostýmami, bábkovitými postavami a romantickými šaržami – túto atmosféru evokuje a ironicky na nej stavia. [...] Tak trochu „vintage“ je aj morálka, atmosféra je tu ľahko mravne kyslastá; musíme rozumieť, že aj to je súčasťou rekreáčného romantizmu.“

(divadelni-noviny.cz, 30. 5. 2017, Nina Vangeli)

„Publikum sa smeje stále viac, ale v zátylku každého mrazí: tu nie sú žiadne digitálne triky, tu rozhoduje postreh a napnuté šľachy.

Než príde záverečné číslo, v ktorom v rýchлом sledze za sebou lietajú vzduchom štyria akrobati, La Putyka ponúkne ešte niekoľko hudobných, kúzelníckych, šteklivých aj celkom „nechutných“ kúskov. Klaun si veľmi sugestívne vytáhuje čosi dlhé z nosa; dlhovlasá speváčka prednesie úchvatný šansón, ktorý chvíľami pripomína spev Edith Piaf, potom Marlene Dietrich a nakoniec staropražskú krčmovú odrhovačku. La Putyka v Edinburghu zožína veľký úspech. [...] „Sú to skvelí akrobati a performeri,“ hovorí James MacKenzie, riaditeľ scény ZOO Southside. „Fascinujú ma tým, ako nedbanivo, slobodne vystupujú. Iní akrobati sa usilujú o precíznosť, ako to v cirkuse vždy bývalo zvykom. Ale artista z La Putyky vystríhne náročné číslo a pritom sa tvári, ako by mal v sebe sedem piv.“

Podľa MacKenzieho je La Putyka v Edinburghu veľmi populárna a býva vždy vypredaná. Preto aj v minulosti získala festivalovú Herald Angel Award.“
(Hospodárske noviny, 11. 8. 2017, Magdalena Čechlovská)

“Komaro presents the world of circus like a magician's cabinet. His script is a cleverly arranged sequence of individual artistic performances. The director skilfully interweaves moments of artistic excellence with ‘magical’ displays, blends authentic performance and illusion, and tops all that with humour. [...] The visual aspect is pleasantly decorative and nostalgic, and equally pleasantly worn down. It carries us somewhere far away into the heroic times of circus – and by that, I mean cosy bargain-basement Romanticism. It is precisely this atmosphere that we, among other things, seek in circus performances. Like ballet, circus is an art form that has not yet awakened from its romantic dream. Despite all of the gimmicks of contemporary circus and its irresistible appeal, it is also the atmosphere of the ‘old’ circus that keeps such a tight grasp on us. The Romanticism of the century before last remains a beloved haven of reverie, also of the artistic kind. And Komaro, with the style of *Batacchio* – ragged velvet, vintage costumes, puppet characters and injections of the romantic – evokes this atmosphere and ironically builds on it. [...] Also somewhat ‘vintage’ is the morality, the atmosphere here is slightly morally tangy; we have to understand that this too is part of recreational Romanticism.”

(divadelni-noviny.cz, 30. 5. 2017, Nina Vangeli)

The audience laugh more and more, but everyone has goose bumps running on the back of their head: there are no digital tricks here, everything is a matter of reflex and tight muscles.

Before the final act, in which four acrobats fling through the air in rapid sequence, La Putyka offers many a musical, magical, titillating and outright ‘disgusting’ feat. The clown pulls something familiarly long out of his nose; a long-haired singer performs a stunning rendering of chanson in the manner of Edith Piaf, then Marlene Dietrich and then and old hackneyed Prague pub song. La Putyka reaped success in Edinburgh. [...] “They are amazing acrobats and performers,” says James MacKenzie, director of ZOO Southside. “I’m fascinated by how careless and free their performances are. Other acrobats try to be precise, like in the old circus. But an artist from La Putyka performs a difficult trick and looks as though he had drunk seven pints of beer.”

MacKenzie says La Putyka is very popular in Edinburgh and always sold-out. For that reason, it has also received the festival Herald Angel Award.“
(Hospodárske noviny, 11. 8. 2017, Magdalena Čechlovská)

„Cirk La Putyka vo svojich posledných produkciách trochu zvážnel – trilógia *Family Roots in Black Black Woods* alebo predchádzajúce *Dolls* neprinášali len prvoplánové pobavenie, ale nutili diváka premýšľať, snažili sa ho určitým spôsobom zasiahať. Vrcholom tohto trendu bol až existenciálny (ale nesmierne pútavý) experiment *Black Black Woods* (pozn. red.: uvedené na Divadelnej Nitre 2017). Terajší *Batacchio* je akýmsi protipôlom predchádzajúcej premiéry. Prýšti z neho hravosť, sprisahanecké požmarkávanie na diváka a predovšetkým radosť z pohybu, ktorú podčiarkuje skvelá hudba Jana Balcaru. Aj tu sa však ku koncu zvážnie a hravé krepčenie vystriedajú ohromujúce akrobatické výkony.“ (kultura.idnes.cz, 20. 5. 2017, Tomáš Šťastka)

“The recent productions by Cirk La Putyka have grown somewhat more solemn – the trilogy *Family Roots in Black Black Woods* or the earlier piece *Dolls* were not merely superficial entertainment but also urged audiences to think, they tried to have a certain effect on them. The climax of this tendency was the almost existential (and enthralling) experiment *Black Black Woods* [presented at Divadelná Nitra 2017]. Now *Batacchio* is a sort of counterbalance to the previous work. It brims with playfulness, conspiratorial winks at the audience and above all with the joy of movement, underlined by Jan Balcar's amazing music. But it too grows more serious toward the end as humorous prancing is replaced with staggering acrobatic performances.” (kultura.idnes.cz, 20. 5. 2017, Tomáš Šťastka)

REpublika 100 REpublic 100

Maksim Komaro, bývalý žonglér, režisér mnohých cirkusových produkcii a jedna z najvýraznejších osobností cirkusového umenia vo Fínsku. Aktívne sa podieľal na rozvíjani súčasnej fínskej cirkusovej scény.

V roku 1996 bol jedným zo zakladateľov prvého medzinárodného zoskupenia súčasného cirkusu vo Fínsku Circo Aereo, kde je dodnes umeleckým riaditeľom. Podieľal sa na založení spoločnosti Cirko Center pre nový cirkus (2002), v ktorej do roku 2012 pôsobil vo funkcií predsedu predstavenstva. Je zakladajúcim členom CircusInfo Fínsko, kde od jeho založenia v r. 2006 do r. 2012 takisto pôsobil ako predseda predstavenstva. Spoluorganizoval Festival nového žonglovia 531 (1999), Cirko Festival (2006) a Cirko Pikkolo (2011 – 2013).

Okrem vlastnej umeleckej činnosti ako cirkusového umelca a režiséra pôsobil po celom svete v rôznych festivalových a edukatívnych aktivitách v oblasti cirkusu, vyučoval vo významných európskych cirkusových školách. V roku 2003 získal ako prvý predstaviteľ cirkusu od fínskej vlády päťročné štipendium. Na Divadelnej Nitre, sa predstavuje po prvý raz.

Maksim Komaro is a former juggler, director of a multitude of circus productions and one of the most distinctive personas of the art of circus in Finland. He took active part in developing the Finnish contemporary circus scene.

In 1996, he was one of the founding members of the first international contemporary circus company in Finland Circo Aereo, where he remains artistic director to this day. He also co-founded Cirko – the Center for New Circus (2002), where he was Chairman of the Board until 2012. He is the founding member of CircusInfo Finland, where he was likewise Chairman of the Board from its founding in 2006 until 2012. He co-founded the 5-3-1 Festival of New and Experimental Juggling (1999), Cirko Festival (2006) and Cirko Pikkolo (2011 – 2013).

Besides his creative activity as a circus artist and director, he also took part in various festival and educational activities in the genre of circus around the world, and taught at prominent European circus schools. In 2003, he was the first circus artist to receive a five-year scholarship from the Finnish government. Komaro is presented at the Divadelná Nitra Festival for the first time.

www.nitrafest.sk

REsocializácia
REsocialisation

REFlexia
Reflection

REinkarnácia
REincarnation

REaktivizácia
REactivation

DIVADELNÁ
NITRA 2018
28. SEPT. – 3. OKT.

V4@THEATRE CRITICS RESIDENCY

V4@Theatre Critics Residency je tvorivá platforma pre divadelných kritikov do 35 rokov z regiónu V4 a vybraných krajín Východného partnerstva. Projekt vznikol v roku 2015 z iniciatívy Asociácie Divadelná Nitra v spolupráci s partnermi zo zúčastnených krajín. V priebehu svojho fungovania sa s podporou Medzinárodného vyšehradského fondu a Fondu na podporu umenia neustále rozrástá v počte účastníkov, zastúpených krajín, ako aj lektorov.

Jeho cieľom je rozvoj kritickej reflexie divadla, sledovanie nových tendencií súčasnej tvorby v oblasti scénického umenia a zároveň zoznamenie sa s analytickými prístupmi, ktoré slúžia na reflexiu neraz špecifických a experimentálnych umeleckých diel. U rámcu rezidenčného pobytu sa skupina vybraných divadelných kritikov aktívne zúčastňuje na Medzinárodom festivale Divadelná Nitra. Navštěvuje predstavenia festivalového programu a priebežne ich analyzuje v rámci stretnutí s lektormi rezidencie. Pobyt účastníkov rezidencie na festivale sa koná pod vedením uznaných zahraničných teatrológov a divadelných kritikov Patricea Pavisa (od 2015) a Thomasa Irmera (2017, 2018), ktorí pôsobia ako facilitátori tohto interkultúrneho dialógu o umení.

Pod vedením svetoznámeho francúzskeho teatrológa Patricea Pavisa budú vybraní účastníci sledovať hlavný program Divadelnej Nitry 2018 a na pravidelných stretnutiach ho analyzovať. Druhý odborný lektor projektu, nemecký divadelný kritik a kurátor Thomas Irmer, sa zúčastní na projekte prostredníctvom svojich prednášok. Projekt *V4@Theatre Critics Residency* však slúži nie len svojej vzdelennejcej funkcií, ale aj ako platforma a priestor pre medzinárodnú kultúrnu výmenu a výmenu informácií o dianí v oblasti scénických umení v regióne strednej a východnej Európy. Úlohou účastníkov je pripraviť si prezentáciu o súčasnej situácii na divadelnej scéne vo svojej krajinе a počas festivalu ju predviesť na verejnom diskusnom fóre.

Kombináciou analytických seminárov reflekujúcich hlavný program festivalu s aktívnou účasťou kritikov na stretnutiach s umelcami poskytuje projekt pôdu pre otvorenú diskusiu, ktorá má ambíciu prekračovať kontext festivalu a dotýkať sa širšieho spoločensko-politickeho rámca.

Aktuálneho, v poradí štvrtého ročníka rezidencie na Divadelnej Nitre sa zúčastní 16 divadelných kritikov z desiatich krajín. Za štvorročné fungovanie projekt eviduje viac ako 45 účastníkov.

Súčasťou aktuálneho ročníka projektu bude aj stretnutie bývalých a aktuálnych účastníkov rezidencie so zástupcami partnerských inštitúcií a ďalšími divadelnými kritikmi, zamerané na networking a nadvádzovanie nových medzinárodných kontaktov. Okrem rozvoja odborných zručností mladých kritikov tak chceme miniprogramom *V4@Networking&Reminiscences* vytvoriť platformu pre budovanie spolupráce medzi

V4@Theatre Critics Residency je a creative platform for theatre critics up to the age of 35 coming from the V4 region and selected countries of the Eastern Partnership. The project was created in 2015 at the initiative of Association Divadelná Nitra, in collaboration with partners from participating countries. Over the course of its existence, it has, with the aid of the *International Visegrad Fund* and the *Slovak Arts Council*, steadily expanded its number of participants, represented countries and mentors.

The project's objective is to foster critical reflection on theatre, keep track of new tendencies in contemporary scenic arts and to introduce analytical methods that serve reflection on often unique and experimental artworks.

The Residency programme allows a group of selected theatre critics to take active part at the International Theatre Festival Divadelná Nitra. The group attends theatrical performances and works out preliminary analyses at meetings with Residency mentors. The members' residency at the festival takes place under the guidance of respected foreign theatrologists and theatre critics Patrice Pavis (since 2015) and Thomas Irmer (2017, 2018), who will facilitate this intercultural dialogue on art.

Under the guidance of world-renowned French theatrologist Patrice Pavis, participants will follow the main programme of Divadelná Nitra 2018 and analyse it at regular meetings. The second expert mentor of the project, German theatre critic and curator Thomas Irmer, will contribute to the project by means of his lectures.

In addition to serving an educational function, the *V4@ Theatre Critics Residency* project is also a platform for international cultural exchange and the exchange of knowledge on current developments in the scenic arts in the regions of Central and Eastern Europe. The participants' task is to prepare a presentation on the current situation in the scenic arts field in their home country and deliver it during the festival at a public discussion forum.

By combining analytical seminars reflecting on the festival's main programme with the critics' active participation at meetings with artists, the project provides ground for open discussion, whose ambition is to surpass the context of the festival and to engage with the wider socio-political framework.

The current fourth edition of the Residency at Divadelná Nitra will be joined by 16 theatre critics from ten different countries. Over its four years of activity, the project has involved more than 45 participants. This year's edition of the project will also feature a meeting of current and former Residency participants with members of partner institutions and other theatre critics, in order to aid networking and forming new international contacts. Besides developing the professional skills of young critics, we intend the mini-programme *V4@Networking&Reminiscences* as a

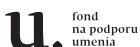
kritikmi, odbornými časopismi a festivalmi v regióne strednej a východnej Európy a stimulovať tak pole divadelnej kritiky.

Účastníci / Participants: Marcin Bogucki (PL), Fruzsina Dézsi (HU), Silvia Dumitracă (RO), Plamen Harmandjiev (BG), Anna Kaluger (UA), Ana Kviniadze (GE), Dana Maxim (MD), Klára Nagy (HU), Diana Pavlačková (SK), Ksenia Reutova (UA), Olga Śmiechowicz (PL), Aleksandra Spilkowska (PL), Tereza Turzíková (CZ), Krisztina Vagdalt (HU), Anastasia Vasilevich (BY), Anna Zelenovskaya (BY)

Hlavný organizátor / Main Organizer:
Asociácia Divadelná Nitra / Divadelná Nitra Association

Projekt podporili / Project supported by

- Visegrad Fund
-

fond
na podporu
umenia
Projekt V4@Theatre Critics Residency z verejných
zdrojov podporil Fond na podporu umenia.
Project V4@Theatre Critics Residency is supported
using public funding by Slovak Art Council

Partneri / Partners:

Institut umění – Divadelní ústav, Česká republika / **Arts and Theatre Institute, Czech Republic**
Divadelný ústav Zbigniewa Raszewského, Poľsko / **Zbigniew Raszewski Theatre Institute, Poland**
Trafó – Dom súčasného umenia, Maďarsko / **Trafó – House of Contemporary Arts, Hungary**
Divadelný ústav, Bratislava, Slovensko / **The Theatre Institute, Bratislava, Slovakia**
Východoeurópska platforma scénických umení, Poľsko / **East European Performing Arts Platform, Poland**
Centrum výtvarných a scénických umení „ART Corporation“, Bielorusko / **Visual and performing arts centre „ART Corporation“, Belarus**
Centrum kultúrnych projektov Azart, Moldavsko / **Center for Cultural Projects Azart, Moldova**

platform that fosters collaborative ties among critics, professional journals and festivals in the region of Central and Eastern Europe, and so stimulates the field of theatre criticism.

Mentors:

Patrice Pavis (France) was Professor of Theatre Studies at the University of Paris (1976 – 2007). He was Professor at the School of Arts at the University of Kent in Canterbury. In 2011 and 2012 he was a visiting professor at the Korea National University of the Arts. He has published a dictionary of theatre and books on semiology, performance analysis, contemporary French dramatists, and contemporary theatre. His most recent book publications are: *La mise en scène contemporaine* (Armand Colin, 2007; English translation: Routledge, 2013) and *Dictionnaire de la performance et du théâtre contemporain* (Armand Colin, 2014; English translation: Routledge, 2016), *L'analyse des spectacles* (3ed.) 2017; *L'analyse des textes contemporains* (Armand Colin, 2017).

Thomas Irmer was editor-in-chief of the monthly journal *Theater der Zeit*, Germany (1998 – 2003) and dramaturgical advisor for the international theatre season *Spielzeiteuropa* at Berliner Festspiele (working, among others, for Robert Lepage, John Jesurun, Peter Brook, William Forsythe, Heiner Goebbels and Frank Castorf) in 2003 – 2006. He organises international lectures and discussions. Currently, he works for various theatrical magazines (staff writer for *Theater der Zeit* and regular contributor to *Didaskalia*, *Színház* and *Shakespeare in Norway*). He has also lectured at the Kennedy-Institut at Freie Universität Berlin from 2003 to 2012. He is a member of several juries of German and international dramatic and theatre competitions and of the ITI Germany

Instytut+teatralny
im. Zbigniewa Raszewskiego

POWERED BY

DIVADELNÝ ÚSTAV
BRATISLAVA
THE THEATRE INSTITUTE

Lektori:

Patrice Pavis, Francúzsko

Patrice Pavis prednášal Divadelné štúdiá na Parížskej univerzite (1976 – 2007). V súčasnosti pôsobí ako profesor na Fakulte umenia na Kentskej univerzite v Canterbury. V rokoch 2011 a 2012 bol profesorom na Kórejskej národnnej univerzite umenia. Je autorom slovníka *Dictionnaire du Théâtre*, 1987 (v slovenskom preklade *Divadelný slovník*, 2004) a viacerých publikácií z oblasti semiotiky a analýzy divadelných predstavení. Vo svojej tvorbe sa venoval aj súčasným francúzskym dramatikom a súčasnému divadlu. Medzi jeho novšie publikácie patria: *La mise en scène contemporaine* (Armand Colin, 2007; anglický preklad: Routledge, 2013) a *Dictionnaire de la performance et du théâtre contemporain* (Armand Colin, 2014; anglický preklad: Routledge, 2016), *L'analyse des spectacles* (3ed.) 2017; *L'analyse des textes contemporains* (Armand Colin, 2017).

Thomas Irmer, Nemecko
Thomas Irmer bol šéfredaktorom mesačníka *Theater der Zeit*, Nemecko (1998 – 2003). V rokoch 2003 – 2006 bol pre festival Berliner Festspiele dramaturgickým poradcom v etape medzinárodného divadla *Spielzeiteuropa* (pracoval okrem iných aj pre Roberta Lepage, Johna Jesuruna, Petra Brooku, Williama Forsytha, Heinera Goebbelsa a Franka Castorfa). Viedie medzinárodné prednášky a diskusie. V súčasnosti pracuje pre rôzne divadelné časopisy (stály redaktor *Theater der Zeit* a pravidelný prispievateľ do *Didaskalie*, *Színház* a *Shakespeare in Norway*). V rokoch 2003 až 2012 prednášal na Kennedyho inštitúte Freie Universität Berlin. Je členom viacerých komisií nemeckých a medzinárodných dramatických a divadelných súťaží a členom ITI Nemecko.

AKO NA DIVADLO 2018

~~AKO NA DIVADLO V NITRE~~

~~O SÚČASNOM DIVADELE~~

~~CESTY ZA DIVADLOM~~

~~ŠTUDIJNÝ POBYT NA~~

~~DIVADELNOM FESTIVALE~~

Porozumenie a citlivosť voči tématam, ktoré **REFlektujú** umelecké diela, sú hlbšie a celistvnejšie v dôsledku aktívnej práce s divákom a v spolupráci s ním. Pozitívne príklady práce s publikom a jeho účinok na vnímanie spoločenských problémov prostredníctvom umenia možno vidieť najmä v krajinách západnej Európy. Napriek dlhodobým aktivitám sú na Slovensku v tejto oblasti medzery, systematická práca s publikom sa aj nadálej odsúva a nepatrí k prirodzenej súčasti **REFlexie** umeleckých diel.

Polemickosť a provokácia, ktoré so sebou prinášajú najmä témy jednotlivých zahraničných inscenácií Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra, si vyžadujú nielen náročného diváka, ale aj zvedavosť a otvorenosť voči inovatívnosti a inakosti. Z tohto dôvodu sa Asociácia Divadelná Nitra už 11 rokov systematicky venuje neformálnemu vzdelávaniu publika.

Ako na divadlo je celoročný projekt neformálneho vzdelávania o divadle a práce s publikom, ktorý funguje od r. 2008. Zameriava sa na študentov stredných a vysokých škôl z rôznych miest Slovenska, ako aj na širokú verejnosť. **Ako na divadlo 2018** pozostáva z troch samostatných častí, ktorých zámerom je osloviť rôzne cieľové skupiny a ponúknúť im široké spektrum aktivít. Počas Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra bude prebiehať pokračovanie prvej časti a druhá časť projektu.

Ako na divadlo – študijný pobyt na divadelnom festivale / Medzinárodnom festivale Divadelná Nitra

AKO NA DIVADLO 2018
~~AKO NA DIVADLO V NITRE~~
~~O SÚČASNOM DIVADELE~~
~~CESTY ZA DIVADLOM~~
~~ŠTUDIJNÝ POBYT NA~~
~~DIVADELNOM FESTIVALE~~

Vybraní študenti z Vysokej školy múzických umení v Bratislave (10) a Akadémie umení v Banskej Bystrici (5) počas šiestich festivalových dní navštívia 10 predstavení hlavného programu festivalu. Súčasťou ich programu budú pravidelné stretnutia s lektormi Jánom Šimkom a Dášou Číripovou – členmi zahraničnej časti Umeleckej rady festivalu, kde sa budú hlbšie zaoberať videnými inscenáciami. Spolu s lektormi budú analyzovať dramatický text a spracovanie inscenácií, diskutovať s tvorcami a hercami počas ranných Artists talks... V priebehu pobytu sa budú stretávať aj s divadelnými teoretikmi, kritikmi a zahraničnými tvorcami, čo umožní prehliobiť ich prehľad o súčasných tendenciach a inscenačných praktikách svetového divadla. Účastníci pobytu absolvujú aj spoločné stretnutia s účastníkmi projektu V4 Residency, ktoré opäť prinesú zaujímavý pohľad na inscenované diela a na ich reflexiu.

Ako na divadlo v Nitre s Medzinárodným festivalom Divadelná Nitra

AKO NA DIVADLO 2018
~~AKO NA DIVADLO V NITRE~~
~~O SÚČASNOM DIVADELE~~
~~CESTY ZA DIVADLOM~~
~~ŠTUDIJNÝ POBYT NA~~
~~DIVADELNOM FESTIVALE~~

Aj počas 27. ročníka festivalu sa budeme paralelne venovať 11. ročníku neformalného vzdelávania. Po jarnej časti, keď sa študenti v rámci projektu zúčastnili na tvorivom procese inscenácie Divadla Andreja Bagara v Nitre *Mechanický pomaranč*, sa diskusie s tvorcami, teoretikmi a tvorivé dielne zamerajú na inscenáciu hlavného programu Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2018 *Maďarský agát*. Okrem analýzy textu sa účastníci budú zaoberať konceptom angažovaného divadla, polemicou na tému osobné vs. politické a otázkami vlastnej angažovanosti. Do akej miery je potrebné **Reagovať** umením na aktuálne politické dianie? Má vôbec opodstatnenie?

Projekt **Ako na divadlo** sa snaží ukázať cesty k pochopeniu divadelného umenia a jeho rôznorodosti v kontexte súčasnej najmä európskej inscenačnej praxe. Jednotlivé aktivity nabádajú účastníkov projektu k uvažovaniu o potrebnosti divadla a umenia vôbec pre rozvoj spoločnosti, inšpirujú a motivujú mladých ľudí, aby skúmali, ako divadelné umenie vplýva na spoločnosť, a odkrývali podnety na zmenu.

A sense and openness for themes REFlected in works of art are made deeper and more wholesome by active work with audiences and in collaboration with them. Positive examples of audience work and its impact on the comprehension of social issues by way of art can be seen especially in Western Europe. Despite long-term efforts, Slovakia falls notably behind in this respect – systematic audience work continues to be side-tracked and is not considered a natural part of Reflection on art.

The polemic and provocative nature of themes presented most of all in foreign productions appearing at the International Theatre Festival Divadelná Nitra are not merely demanding of the audience but also call for curiosity and an openness toward innovation and difference. For this reason, Association Divadelná Nitra has been active in the field of informal audience education for the past 11 years.

How To Understand Theatre is a year-long project of informal education on theatre and audience work, conceived in 2008. Its primary focus is on high school and university students from across Slovakia, as well as the wider public. **How To Understand Theatre 2018** consists of three separate sections, whose purpose is to draw the attention of various target audiences and offer them a wide range of activities. The second part of the first section and the second section will take place at the International Theatre Festival Divadelná Nitra 2018.

How To Understand Theatre – Study Visit at the International Theatre Festival Divadelná Nitra

Selected students from the Academy of Performing Arts in Bratislava (10) and the Academy of Art in Banská Bystrica (5) will attend 10 performances in the main programme over the course of the six days of the festival. They will participate in meetings with mentors Ján Šimko and Dáša Čiripová – the members of the foreign part of the festival's Artistic Board – and address these productions in a deeper manner. Along with the mentors, they will pursue analyses of the dramatic text and production, engage in discussion with creators and actors at morning Artists Talks... In the course of their stay, they will meet theatre scholars, critics and foreign theatre-makers, allowing them to gain a deeper sense of the tendencies and dramatic practices current in world theatre. Visiting students will also attend a joint meeting with the participants of the V4 Residency Project, which will once again offer an interesting perspective on the staged works and their reflection.

How To Understand Theatre in Nitra with the International Theatre Festival Divadelná Nitra

The 27th festival year marks the 11th consecutive year of our activities in audience education. Following the spring section, where students were allowed to see the creative process of the production of *A Clockwork Orange* at the Andrej Bagar Theatre in Nitra, discussions with creators, scholars and workshops will focus on one production from the main programme of the International Theatre Festival Divadelná Nitra 2018, *Hungarian Acacia*. Besides analysing the text, students will also deal with the concept of engaged theatre, the topic of personal vs. political and issues of personal engagement. To what extent should art REact to the current political situation? Is there any good reason why it should do so?

The How To Understand Theatre Project attempts to create ways toward the understanding of theatre and its various forms in the context of contemporary, especially European dramatic practice. Individual activities encourage participants to reflect on the necessity of theatre and art in general for the development of society, inspire and motivate young people to explore the impacts of theatre on society at large and uncover impulses for change.

Lektori projektu Ako na divadlo 2018:

Dáša Čiripová – divadelná teoretička a dramaturgička. Absolvovala odbor Divadelná veda na VŠMU a Latinčina na FF Univerzity Komenského v Bratislave. Pôsobila v Slovenskom filmovom ústavе, v Divadelnom ústave, v Goetheho inštitúte v Bratislave. V súčasnosti pôsobí ako pedagogička na VŠMU a odborná pracovníčka na Ústave filmovej a divadelnej vedy SAV. Štyri roky je členkou Umeleckej rady Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra. V roku 2016 bola kurátorkou slovenského programu festivalu.

Ján Šimko – divadelný teoretik, dramaturg, scenárista a režisér. Vyštudoval divadelnú vedu na VŠMU

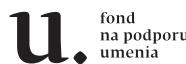
a psychológiu na Univerzite Komenského v Bratislave. V rokoch 2007 – 2009 pôsobil ako umelecký šef Štúdia 12 v Bratislave, v rokoch 2009 – 2014 ako šéfdramaturg Literárno-dramatického centra Slovenského rozhlasu, kde stále ako dramaturg pracuje. Od roku 2004 je členom Umeleckej rady Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra. Ako kurátor spolupracoval na príprave projektov Asociácie Divadelná Nitra *middensity – identify.middle.eu* (2007) a *Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície* (2011 – 2013). V divadelných inscenáciach *Petržalské príbehy* (2007), *Posledná historická úloha mladej generácie* (2009), *Plzeň 1953: Jen pro dnešní den* (2015) a *My sme tu doma* (2017) rozvíja postupy dokumentárneho divadla a práce s orálnymi históriami a autentickými výpovedami.

Mentors of the How To Understand Theatre 2018 Project:

Dáša Čiripová – theatre scholar and dramaturge. Graduated in theatre studies at the Academy of Performing Arts and in Latin at the Philosophical Faculty of the Comenius University in Bratislava. She has worked at the Slovak Film Institute, the Theatre Institute, the Goethe Institute in Bratislava. She is currently active as a lecturer at the Academy of Performing Arts and as senior researcher at the Institute of Film and Theatre Research of the Slovak Academy of Sciences. For the past four years, she has been a member of the Artistic Board of the International Theatre Festival Divadelná Nitra. In 2016, she curated the Slovak programme section.

Ján Šimko – theatre scholar, dramaturge, playwright and director. Graduated in theatre studies at the Academy of Performing Arts and in psychology at the Comenius University in Bratislava. In 2007 – 2009, he was artistic director of Studio 12 in Bratislava; in 2009 – 2014, he was chief dramaturge of the Literature-Drama Centre of the Slovak Radio, where he remains active as a dramaturge. Since 2004, he is a member of the Artistic Board of the International Theatre Festival Divadelná Nitra. As a curator, he collaborated on two projects prepared by Association Divadelná Nitra: *middensity – identify.middle.eu* (2007) and *Parallel Lives – 20th Century Through the Eyes of the Secret Police* (2011 – 2013). In his productions *Petržalka Stories* (2007), *The Final Historic Task of the Young Generation* (2009), *Plzeň 1953: Just For Today* (2015) and *This Is Our Home* (2017), he develops the methods of documentary theatre and works with oral histories and authentic testimonies.

Projekt Ako na divadlo podporili /
How to Understand Project is supported by

fond
na podporu
umenia

Projekt Ako na divadlo z verejných zdrojov podporil
Fond na podporu umenia, hlavný partner projektu.
Project How to Understand Theatre is supported
using public funding by Slovak Art Council, main
partner of the project

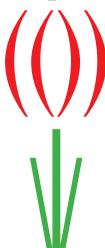

VŠMU
VYSOKÁ
ŠKOLA
MÚZICKÝ
UMĚNÍ

AKADEMIA UMĚNÍ

darujem ti
tulipán

Septembrový tulipán a *empathy* BLACK BOX 2018

Počas Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2018 sa už tradične koná aj **Septembrový tulipán**, dominantné podujatie úspešného celoročného projektu Darujem ti tulipán, ktorý už 12 rokov vďaka umeleckým aktívitám a vedeniu **akad. soch. Eleny Károvej** integruje slabozraké a nevidiaci deti, ale i deti rómske, mentálne postihnuté či v posledných rokoch deti irackých azylantov.

V piatok 28. septembra spája celodenný výtvarný a hudobný workshop na hlavnom dejisku sprievodného programu, na námestí pred Divadlom Andreja Bagara, deti z rôznych škôl a miest. Vo veľkolepom a prajnom priestore Synagógy vytvoria pod vedením Eleny Károvej najprv návrhy pre graffiti, ktoré potom popoludní realizujú na festivalovom námestí. To bude patriť aj ich spoločnej bubnovačke s dlhoročným priateľom tulipánových detí – africkým perkusionistom Thierry Ebamom. „Záver dňa deti strávia na festivalovom divadelnom predstavení a pozvánka projektu Darujem ti tulipán plati aj pre rodičov z Nitry a Iraku na večerný outdoor koncert Blues band Silvie Josifovskej,“ dodáva Elena Kárová. Ani tento rok nechyba na Divadelnej Nitre úspešná akcia projektu Darujem ti tulipán – objekt **empathy BLACK BOX**, ktorý sa na festivale už viac ráz predstavil. Po putovaní nákupnými centrami, námestiami a nedávno s veľkým úspechom aj na letnom festivali Pohoda unikátny interaktívny objekt pre vidiacich o svete nevidiacich aj tentoraz prenesie návštěvníka do úplnej tmy, aby zažil, čo znamená pre nevidiaceho pripraviť si čo i len raňajky alebo vychystať sa do mesta. Zážitok návštěvníka vnímať bez zraku je posilnený aj Pocitovým chodníkom a Záhonom pre nevidiacich.

Spoluorganizátori projektu / *Project Co-organisers:*
ZŠI pre zrakovovo postihnutých v Bratislave,
ZŠ kniežaťa Pribinu, Nitra, OZ Pokoj a Dobro
Elementary Boarding School for the Visually Impaired in Bratislava, Prince Pribina Elementary School in Nitra, 'Pokoj a Dobro' Civic Organisation

The September Tulip and *empathy* BLACK BOX 2018

The International Theatre Festival Divadelná Nitra 2018 will traditionally feature the **September Tulip**, the dominant event of the successful year-round project **A Tulip For You**, which has for the past 12 years organised artistic activities for blind and visually impaired children, Roma children, mentally impaired children and recently also the children of Iraqi asylum seekers, under the guidance of academic sculptor **Elena Kárová**.

On Friday 28 September, children from different schools and cities come together at the main site of the accompanying programme – the square by the Andrej Bagar Theatre – for a day-long arts and music workshop. In the monumental and welcoming space of the Synagogue, Elena Kárová will first guide them in creating their very own graffiti designs, which they will paint at the festival square during the afternoon. There, the children will be joined by their long-time Tulip friend, African percussionist **Thierry Ebam**, for a collective drumming session. “The children will spend the rest of their day at a festival performance, and **A Tulip For You** also invites the children’s parents from Nitra and Iraq to the evening open-air concert of the Blues Band of **Silvia Josifovská**,“ adds **Elena Kárová**.

This year at Divadelná Nitra will not go without another popular event organised by the **A Tulip For You** project – the **empathy BLACK BOX**, which has already made several appearances at the festival. After journeying across shopping malls, squares and recently the Pohoda summer festival to great acclaim, this unique interactive object for the sighted about the world of the blind returns to Nitra to transport audiences into complete darkness, allowing them to experience what it is like for a blind person to perform something as simple as prepare their breakfast or get ready for leaving house. Audiences can also expand on their sightless experience at the ‘Pathway of Sensation’ and the ‘Blind Person’s Garden’.

Projekt *Darujem ti tulipán* podporili /
A Tulip For You is supported by:

H H BRATISLAVA

POLEPSA SK

Plantago media
člen skupiny Zares®

nadácia pontis

OKNA PLUS

Deloitte

GIO

Aj toto je umenie 2018

Interaktívna vizuálna inštalácia, ktorej cieľom je pútačmi so značkou „Aj toto je umenie“ zviditeľniť zabudnuté umelecké diela, sochy a budovy vo verejnem priestore mesta Nitry.

Autori projektu: Asociácia Divadelná Nitra,
Juraj Novák a Richard E. Pročka

Pracovným názvom V. ročníka projektu *Aj toto je umenie* je **RE_publicum**, čo upozorňuje na jednu zo zásadných politických zmien na našom území v 20. storočí, na vznik prvej Československej republiky v roku 1918. V priebehu dvadsaťtich rokov jeho existencie sa Nitra zmenila z provinčného mestiečka na moderné mesto, ktorého výrazný rozvoj naštartoval v prvej dekáde starosta Karol Cobori. Pokus o národný sloh v podobe rondokubizmu postupne vystriedala moderna a funkcionalizmus. V tom období ako prvú postavili na mieste dobytčieho trhu Obchodnú akadémiu, ktorá dala základ pre urbanizmus novej časti Nitry s prvými bytovými domami. Koncepciu Coboriho nového mesta korunoval pomník prvému československému prezidentovi Tomášovi Garrigue Masarykovi pred staršou budovou justičného paláca, po vzniku vojnovej Slovenskej republiky pomník nahradila socha generála Milana Rastislava Štefánika. V tejto štvrti vyrástla aj budova Červeného kríža, pravdepodobne najvýznamnejší prejav funkcionalizmu nielen na území Nitry, ale na Slovensku vôbec. Zároveň je jedinou znáomou dodnes stojacou stavbou jej autora – architekta Františka Lydie Gahuru na území Slovenska. Pútače k tomuto dielu, ako aj k ďalšej architektonickej pamiatke, k budove Pošty, boli osadené už v roku 2014, v roku 2018 prešli **REnováciou**. Jednak bolo potrebné aktualizovať informácie, na strane druhej ide o príkladných reprezentantov architektúry prvej Československej republiky.

V rámci projektu *Aj toto je umenie* pribudnú pre rok 2018 nasledovné **nové pútače**:

1. Pamätník prezidenta T. G. Masaryka, námestie pred justičným palácom
2. Pamätník M. R. Štefánika, námestie pred justičným palácom
3. Obchodná škola a nová štvrt Nitry, Cintorínska, Štúrova a Osvaldova
4. Kostol sv. Michala Archanjela, Na Vŕšku
5. Fontána so sochou *Túžba po uždravení* od J. E. Mészárosa, areál Fakultnej nemocnice

Za ostatných päť rokov Asociácia Divadelná Nitra označila pútačom so symbolom *Aj toto je umenie* tridsaťdva architektonických, urbanistických či umeleckých diel. Jednoduché pútače v tvaru „A“ zložené z drevených paliet a pokryté informačným bannerom od jari až do jesene prinášajú obyvateľom i návštevníkom Nitry informácie o objekte, pred ktorým práve stoja. Projekt *Aj toto je umenie* je pravidelne aktualizovaný a interaktívny – verejnosť môže navrhovať nové objekty na označenie. Je na Slovensku úplne unikátny, a preto ho Asociácia ponúka ako originálny formát aj iným mestám pri REvízii ich kultúrneho dedičstva.

Zoznam diel a fotodokumentácia sa nachádzajú na www.nitrafest.sk v sekcii Projekty.

sobota 29. 9. 2018, 15.00 – 17.30

Svätoplukovo námestie, centrum, pešia zóna
Aj toto je umenie – komentovaná prehliadka po zabudnutých pamiatkach mesta Nitra

Projekt podporila /
Project was supported by:

This Is Art, Too 2018

An interactive visual installation whose purpose is to revive interest in the forgotten artworks, sculptures and buildings in the public space of Nitra by use of the sign 'This Is Art, Too'.

Project authors: Association Divadelná Nitra, Juraj Novák & Richard E. Pročka

The working title of the 5. edition of *This Is Art, Too* is **RE_publicum**, a reference to one of the fundamental political transformations in our region in the 20th century, the founding of the First Czechoslovak Republic in 1918. In the course of its 20-year long existence, Nitra changed from a provincial town to a modern city, whose notable development was jump-started in the earliest decade by Mayor Karol Cobori. The attempt to establish a national style in the spirit of rondo-cubism was gradually replaced by modern and functionalist architecture. The first building designed in this period was the Business Academy, built on the site of the former cattle market, which later served as a basis for the urban development of a new quarter of Nitra and its first apartment blocks. Cobori's conception of the New Town was crowned with a memorial dedicated to the first Czechoslovak president, Tomáš Garrigue Masaryk, raised in front of the old building of the Justice Palace – after the founding of the wartime Slovak Republic, the memorial was replaced by a sculpture of General Milan Rastislav Štefánik. The quarter also features the Red Cross House, likely the most significant piece of functionalist architecture not merely in Nitra but in all of Slovakia. It is also the only known remaining building by its author – architect František Lydie Gahura – in Slovakia. The signs to this work, as well as to another architectural relic – the Post Office – were mounted here already in 2014; in 2018, they underwent **REnovation**: first, the information needed to be updated, and second, these buildings remain exemplary of the architecture of the First Czechoslovak Republic.

As part of *This Is Art, Too*, new signs will be installed at the following sites in 2018:

1. Monument of President T. G. Masaryk,
Square by the Justice Palace
2. Monument of M. R. Štefánik,
Square by the Justice Palace
3. Business Academy and a new district of Nitra,
Cintorínska, Štúrova and Osvaldova
4. Church of Saint Michael the Archangel,
Na Vŕšku
5. Fountain with sculpture titled *Desire for Recovery*
by J. E. Mészáros, University Hospital

In the past five years, Association Divadelná Nitra has used the *This Is Art, Too* logo to mark 32 works of architecture, urban development and art. From spring to fall, simple signs in the shape of an 'A' made of wooden pallets covered with an informational banner provide the people and visitors of Nitra with information on the object they are standing in front of. *This Is Art, Too* is an interactive project that is updated regularly – anyone can suggest new objects for marking. It is entirely unique in Slovakia, which is the Association offers it as an original format to other cities during the **REvision** of their cultural heritage.

A list of marked objects and accompanying images can be found at www.nitrafest.sk under the section Projects.

Saturday 29. 9. 2018, 15.00 – 17.30,
Svätopluk Square, centre, pedestrian zone
This Is Art, Too – a guided tour of the forgotten monuments in Nitra

www.nitrafest.sk

REpublika 100
REpublic 100

REminiscencia
Reminiscence

REcyklácia
REcycling

DIADELNÁ
NITRA 2018
28. SEPT. – 3. OKT.
S

RE AGORA Nitra 2018

Séria verejných diskusií pre školy a pre verejnosť o závažných spoločensko-politických témach, výstavy, workshopy a filmy

Slovensko sa ocitlo v neľahkej situácii politickej krízy, ktorá ovplyvňuje celý sociálny, spoločenský a kultúrny život. Medzinárodný festival Divadelná Nitra sa každoročne aj prostredníctvom svojej hlavnej témy snaží reflektovať aktuálnu spoločensko-politicú situáciu, ktorá sa bezprostredne odraža v tvorbe umeleckých a divadelných diel. Tému tohto ročníka festivalu vyjadruje prepóna RE = NÁVRAT, ZNOVA, OPĀR, ODPOVEĎ, ktorá sa prejaví v programe festivalu aj v jeho sprievodných podujatiach, medzi nimi aj vo verejných diskusiách a podujatiach prezentovaných pod hlavičkou projektu **RE AGORA NITRA 2018**.

Projekt **RE AGORA NITRA 2018** prináša do verejného priestoru dôležité a aktuálne spoločenské témy. Prostredníctvom spektra aktivít pod dohľadom odborníkov z rôznych profesíí z rôznych organizácií sa pokúša pritiahať pozornosť širokej verejnosti k závažným spoločensko-politicým témam, pomenovať problémy a prispieť k diskusii o nich. Jednotlivé aktivity sa navzájom dopĺňajú a ponúkajú tak na pomenované témy rozmanitejší a hlbší pohľad. Zároveň však ponúkajú priestor na konfrontáciu rôznych názorov, čím prispievajú k eliminovaniu rastu xenofóbie, rasizmu a ľahostajnosti.

Prostredníctvom jednotlivých častí programu priniesie festival pohľad na zabudnuté historické udalosti a kultúrne odkazy, o ktorých budú účastníci festivalu uvažovať, poznávať ich, hodnotiť → **REtrospektíva, REminiscencia, REevaluácia**. Bude reagovať na mnohé rozporuplné tendencie, ktoré sa objavujú v našom geopoliticom priestore, napr. rôzne podoby a teórie humanizmu kontra extrémizmus, európska identita, globalizácia vs národná identita, devastácia životného prostredia vs ochrana životného prostredia. → **REakcia, REvolúcia, REcyklácia**. Bude sa snažiť pomenovať hodnoty, ktorých **REštart** je pre našu aj európsku spoločnosť úlohou dňa → **REnesancia**.

AKTIVITY PROJEKTU:

piatok 28. 9. 2018, 9.00 – 12.00,

Krajská knižnica Karola Kmeťka

Živá knižnica na tému **REštart** – rozhovory so „živými knihami“ pre študentov základných a stredných škôl.

spolupráca: Amnesty International

piatok 28. 9. 2018, 16.00 – 17.30, Svätoplukovo námestie – Festivalový stan

Živá knižnica na tému **REakcie spoločnosti** – rozhovory so „živými knihami“. Ako spoločnosť reaguje na inakosť? Sme dostatočne otvorení? Odstráňme vlastné predsudky, spoznajme, čo sa skrýva pod obalom.

spolupráca: Amnesty International, EDUMA, MAREENA

sobota 29. 9. 2018, 15.00 – 16.30

Svätoplukovo námestie – Festivalový stan

REaktivizácia atmosféry Zeme / REsponsibility moderovaná diskusia – diskusia na tému **REakcia na klimatické zmeny** s odborníkom na e-mobilitu **Vladimírom Slugeňom** – Energoland, Slovenské elektrárne

sobota 29. 9. 2018, 16.30 – 18.00, Svätoplukovo námestie – Festivalový stan

Verejná obývačka na tému **REštart spravodlivosti** Ako revolučné udalosti zmenili tvá a myšlenie Slovenska a jeho obyvateľov? Hľadanie prienikov medzi revolúciu '89 a udalosťami po vražde Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej. Bolo občianske aktivizovanie dostačujúce?

koncept a účasť: **Lubomír Morbacher a Martin Slávik** z Living Memory, regionálni zástupcovia z Iniciatívy Za slušné Slovensko

sobota 29. 9. 2018, 18.30 – 20.30

Staré divadlo Kariola Spišáka – Veľká sála

Verejná debata: RE – pohľad späť / nový začiatok Významné osobnosti o zodpovednosti a morálke jednotlivca i spoločnosti v prelomových osmičkových rokoch, ako aj o úlohe médií pri vytváraní obrazu dejín a súčasnosti.

Marián Leško, Martin M. Šimečka, Kateřina Veselovská, moderuje **Rado Sloboda**, hudobný host: Folk&Bass Orchestra
spolupráca: Denník N

utorok 2. 10. 2018, 22.00 – 23.30, Synagóga

.pod lampou: **REaktivizácia občanov (po vražde)**

diskusná relácia časopisu .týždeň

Sme po vražde novinára a jeho snúbenice svedkami reaktivácie verejnosti? Kto dnes reprezentuje slušné Slovensko? Máme po roku 1989 a 1998 tretiu šancu na výraznú zmenu? Čo pre lepšie Slovensko môžeme všetci urobiť?

Peter Zajac, zakladateľ VPN v roku 1989, **Juraj Šeliga**, organizátor mítингov Za slušné Slovensko, **Vladimíra Ledecká**, tím prezidenta Slovenskej republiky, moderuje **Štefan Hríb**

sobota 29. 9. 2018 – streda 3. 10. 2018
Svätoplukovo námestie – Festivalový stan
REtrospektíva REpublika 100 REflexia
prezentácia CZ a SK dokumentárnych aj hraných filmov (*Mečiar, Milda, Môj neznámy vojak, Česká cesta; Cirkus Rwanda, Slnko u sieti, Ucho, Zbehovia a pútnici*)
viac informácií na stranach 74 – 75.

nedeľa 30. 9. 2018, 16.30 – 18.00
Svätoplukovo námestie – Festivalový stan
Verejná obývačka na tému REcyklácia
Ako môže jednotlivec pomôcť ochrane životného prostredia? Aká je potrebná miera jeho osobnej angažovanosti, ak má prispieť k zlepšeniu súčasného stavu? Diskusia zameraná na plynvanie potravinami, koncept zero waste, osobnú angažovanosť.
Hostia: **Ivana Maleš** – Inštitút cirkulárnej ekonomiky, **Richard Ulianko** – Ekofestival Nitra a ďalší.

nedeľa 30. 9. 2018, 14.00 – 17.30
Svätoplukovo námestie
REcyklátor – séria workshopov s recyklovateľnými materiálmi a handmade výrobky.
spolupráca: ArtHouse Poprad, WakiVaki, Pure Love

piatok 28. 9. – streda 3. 10. 2018
Svätoplukovo námestie
REcyklátor – umelecké inštalácie vo verejnom priestore. **Igor Hanečák**

štvrtek 20. 9. – streda 7. 11. 2018, foyer DAB
SHUT UP! Hlas demokracie v ohrození – výstava plagátov dizajnérov z celého sveta, ktoré vznikli ako reakcia na vraždu Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej. Autormi koncepcie sú **Mykola Kovalenko** a **Lenka Slovák Bónová** z agentúry Respect APP. Nitriansku výstavu, na ktorej sa predstaví špeciálne vybraných 40 plagátov z celkovo zaslaných 384 diel z 36 krajín, pripravilo Divadlo Andreja Bagara v Nitre v spolupráci s Medzinárodným festivalom Divadelná Nitra.

A series of public debates for schools and the wider public on important socio-political topics, exhibitions, workshops and films

Slovakia has plunged into a state of difficult political crisis, affecting the whole of public, social and cultural life. Each year, the International Theatre Festival Divadelná Nitra tries to reflect on the current socio-political situation, which is mirrored in artistic and dramatic works, **also by way of its main theme**. This year's festival theme is expressed in the prefix RE = RETURN, AGAIN, RENEW, RESPOND, which will take form in the festival programme as well as in its accompanying events, including public debates on performances organised under the title **RE AGORA NITRA 2018**.

The **RE AGORA NITRA 2018** Project brings important and relevant social topics to the public space in Nitra. Through a range of activities and under the supervision of experts from various organisation, it endeavours to guide the attention of the wider public toward noteworthy socio-political topics, identify problems and contribute to public discussion on them. Its individual activities complement one another and so offer a more variegated and deeper view of the identified issues. At the same time, they offer space for the confrontation of divergent opinions and so counteract the growth of xenophobia, racism and indifference.

In its programme, the festival will offer a view of forgotten historical events and cultural messages, which audiences will come to know, think through, and assess → **REtrospective, REminiscence, REevaluation**. It will react to the various contradictory tendencies that have appeared on our geopolitical scene, such as the various theories and forms of humanism vs extremism, European identity, globalisation vs national identity, devastation of the environment vs environmental protection. → **REaction, REvolution, REcycling**. It will attempt to identify values whose **REstart** is the task for the European society of today → **REnaissance**.

PROJECT ACTIVITIES:

Friday 28. 9. 2018, 9:00 – 12:00

Karol Kmeťko Regional Library

Living Library on the topic **REstart** – conversations with 'living books', for elementary and high school students

In collaboration with: Amnesty International

Friday 28. 9. 2018, 16:00 – 17:30

Svätopluk Square – Festival Tent

Living Library on the topic **Society REacts** – conversations with 'living books'. How does society react to difference? Are we open enough? Discard all prejudices and look at what lies beneath the cover.

In collaboration with: Amnesty International, EDUMA, MAREENA

Saturday 29. 9. 2018, 15.00 – 16.30

Svätopluk Square – Festival Tent

REactivate Earth's Atmosphere / REsponsibility discussion on the topic **REaction to the climate changes** with **Vladimír Slugeň**, expert in e-mobility.

In collaboration with: Energoland, Slovenské elektrárne

Saturday 29. 9. 2018, 16:30 – 18:00

Svätopluk Square – Festival Tent

Public Living Room on the topic **REstart Justice**

How have revolutionary events changed the face and thinking of Slovakia and its people? A search for intersections between the Revolution of '89 and the events that followed the murder of Ján Kuciak and Martina Kušnírová. What the degree citizen activism sufficient?

Concept and speakers: **Lubomír Morbacher** and **Martin Slávik** from Living Memory, guests from the initiative Za slušné Slovensko

Saturday 29. 9. 2018, 18:30 – 20:30

Old Theatre – Great Hall

Public Debate: RE – A Look Back / A New Beginning

Prominent figures address individual and collective responsibility and morality during the critical Years of Eight, as well as the role of media in shaping an image of history and the present

Marián Leško, Martin M. Šimečka, Kateřina Veselovská, the discussion is moderated by **Rado Sloboda**, musical guest: Folk&Bass Orchestra

In collaboration with: Denník N

Sunday 30. 9. 2018, 16:30 – 18:00

Svätopluk Square – Festival Tent

Public Living Room on the topic of **REcycling**

How can an individual contribute to protecting the environment? What degree of personal engagement is needed to improve the current situation? A discussion centred on food wasting, the concept of zero waste, and personal engagement

Guests: **Ivana Maleš** – Institute of Circular Economy, **Richard Ulianko** – Ekofestival Nitra, a.o.

Tuesday 2. 10. 2018, 22.00 – 23.30

Synagogue

.pod lampou: Society **REactivates (after the murder)**

a talk show by .týždeň magazine

Are we witnessing a reactivation of society in response to the murder of a journalist and his fiancé? Who represents decent Slovakia nowadays? After 1989 and 1998, do we have a third chance at a fundamental change? What can we personally do for a better Slovakia?

Peter Zajac, founding member of the Public Against Violence movement in 1989, **Juraj Šeliga**, organiser of the meetings „For a Decent Slovakia“, **Vladimíra Ledecká**, team of the President of the Slovak Republic, the discussion is moderated by **Štefan Hrib**

Saturday 29. 9. 2018 – Wednesday 3. 10. 2018

Svätopluk Square – Festival Tent

REtrospective, REpublic 100, REflection

presentation of Czech and Slovak documentary and feature films (*The Lust for Power, Milda, My Unknown Soldier, The Czech Way; Circus Rwanda; The Sun in a Net, The Ear, Deserters and Pilgrims*) For more information, see p. 74 – 75.

Sunday 30. 9. 2018, 14:00 – 17:30

Svätopluk Square

REcycler – a series of workshops with recyclable materials and handmade products.

In collaboration with: ArtHouse Poprad, WakiVaki, Pure Love

Friday 28. 9. – Wednesday 3. 10. 2018

Svätopluk Square

REcycler – art installations in the public space. **Igor Hanečák**

Thursday 20. 9. – Wednesday 7. 11. 2018

Andrej Bagar Theatre – foyer

SHUT UP! Voice of Democracy in Danger – an exhibition of posters created by designers from around the world in reaction to the murder of Ján Kuciak and Martina Kušnírová. The concept was authored by **Mykola Kovalenko** and **Lenka Slovák Bónová** from the Respect APP Agency. The exhibition in Nitra, which will feature a selection of 40 posters out of all 384 works from 36 countries, was prepared by the Andrej Bagar Theatre in collaboration with the International Theatre Festival Divadelná Nitra.

Projekt podporili / Project is supported by

Na projekte spolupracovali / Project collaboration:

FILMY FILMS REpublika 100 REpublic 100

sobota / Saturday 29. 9. 2018, 13.00 – 14.30

Námestie – Festivalový stan / Square – Festival tent:

MEČIAR / THE LUST FOR POWER

Slovensko, Česká republika / Slovakia, Czech Republic, 2017, 89', anglické titulky / English subtitles

rézia / directed by Tereza Nvotová

V novodobých slovenských dejinách len ľažko nájdeme postavu, ktorá by bola pre spoločenský a politický život zásadnejšia, než bol Vladimír Mečiar. Režisérka Tereza Nvotová k nemu pristupuje z viacerých uhlov. Jedným je rozhovor, ktorý s ním uskutočnila tvárou v tvár, druhým je Mečiarovo prerozprávanie dejín Slovenska na pozadí dejín jeho rodiny, a napokon sú tu archívne zábery Mečiarových verejných vystúpení v médiach. Sprevádzaný leteckými zábermi súčasnej slovenskej krajiny si jej film kladie otázku, čo Mečiar znamenal pre jej generáciu, pre vtedajšiu spoločnosť a pre Slovensko ako také.

In recent Slovak history, one hardly finds a figure more significant for social and political life than Vladimír Mečiar. Director Tereza Nvotová approaches him from several directions. One is an interview she made with him personally, another is his retelling of Slovak history against the backdrop of the history of his family, and finally there are archival recordings of Mečiar's public appearances in the media. Accompanied by aerial images of the Slovak landscape as it appears today, her film poses the question of what Mečiar meant for her generation, for society at the time, and for Slovakia in general.

neděla / Sunday 30. 9. 2018, 13.00 – 15.00

Námestie – Festivalový stan / Square – Festival tent:

MILDA / MILDA

Česká republika / Czech Republic, 2017, 75', anglické titulky / English subtitles

rézia / directed by Pavel Křemen

Film Milda je ojedinelou príležitosťou nazrieť nielen do mentality bývalého najmocnejšieho muža Československa Miloša Jakeša, ale ponúka aj unikátny pohľad do zákulisia najvyšších poschodi komunistickej politiky. Dokument prináša sled situácií, rozhovorov, konfliktov a konfrontácií. Na jednej strane je Jakeš dogmatický komunista, na strane druhej osamelý a starý muž so skromným spôsobom života a zdvořilým vystupovaním. Jakeš tak vo filme vystupuje ako ideologickej fanatik, súčasne však pôsobí aj ako nejaký milý, ale svojrázny Milda od susedov. Z tejto kombinácie potom vzniká napínavá podoba politického zla s ľudskou tvárou.

Milda is more than a unique cinematic glimpse into the mind of Czechoslovakia's former most powerful man Miloš Jakeš, but it also offers a look behind the scenes

of the highest levels of the communist politburo. The documentary covers a series of situations, interviews, conflicts and confrontations. On the one hand, Jakeš is a dogmatic communist, but on the other he is a lonesome old man with a humble way of life and a polite demeanour. The film portrays him as both an ideological fanatic as well as some sort of adorable oddball from next door. This combination brings out an intriguing form political evil with a human face.

Pondelok / Monday 1. 10. 2018, 14.00 – 20.00, Svätoplukovo námestie – Festivalový stan / Svätopluk Square – Festival tent, spolupráca / in collaboration with: Kinoklub Tatra

FILMOVÉ PÁSMO / FILM SECTION

výber slovenských a českých hraných filmov zo 60. a 70. rokov / a selection of Slovak and Czech feature film from the 1960s and 1970s;

Silné generačné výpovede autorov i hrdinov rôznych vekových kategórií sú filmovým odrazom doby, ktorá v dejinách československej kinematografie bola symbolom najslobodnejšej tvorby. Všetky tri tituly stretol začiatkom 70. rokov rovnaký osud – „trezor“, čiže zákaz akéhokoľvek verejného uvádzania. Uhrovo Slnko v sieti po niekoľkých rokoch premietaná v kinách, Kachynovo Ucho ešte pred oficiálnou premiérou a Jakubiskovi Zbehovia a pútnici po niekoľkých verejnych projekciách. Filmy sú zároveň svedectvom generačnej spriaznenosti literátov i filmárov.

14.00 *Slnko v sieti*

(rézia Štefan Uher, Československo, 1962, 90')

16.00 *Ucho*

(rézia Karel Kachyna, Československo, 1970, 91')

18.00 *Zbehovia a pútnici*

(rézia Juraj Jakubisko, Československo, 1969, 100')

REtrospektíva ; REpublika 100 ; REflexia

The powerful testimonies of authors and heroes of various age were no less than cinematic reflections of a period that came to be known as the freest in the history of Czechoslovak cinematography. All three titles met with the same fate during the 1970s – the so-called ‘trezor’ (vault), a ban on all forms of public screening. Uher's *Sun in a Net* after several years of screenings at movie theatres, Kachyna's *Ear* even prior to the official premiere, and Jakubisko's *Deserters and Nomads* following several public projections. The films also testify to a generational affinity among authors and filmmakers.

14:00 *The Sun in a Net*

(director Štefan Uher, Czechoslovakia, 1962, 90')

16:00 *The Ear*

(director Karel Kachyna, Czechoslovakia, 1970, 91')

18:00 *Deserters and Nomads*

(director Juraj Jakubisko, Czechoslovakia, 1969, 100')

REtrospective ; REpublika 100 ; REflexion

74

pondelok / Monday 1. 10. 2018, 21.00 – 22.30
Námestie – Festivalový stan / Square – Festival tent:

CIRKUS RWANDA / CIRCUS RWANDA

slávnostrné prvé uvedenie filmu na Slovensku, diskusia s tvorcami / ceremony first run of the film in Slovakia, discussion with the creators

Česká republika, Slovensko / Czech Republic, Slovakia, 2018, 80', anglické titulky / English subtitles

rézia / directed by Michal Varga

Rosta Novák, principál úspešného cirkusového súboru Cirk La Putyka, súhlasí so spoločným projektom s akrobatmi z Rwandy. Elisé Niyonsenga viedie skupinu akrobátov zloženú zväčša zo sirot a na kúsku pláže pri jazere Kivu sa snaží uplatniť moderný cirkus v krajine, kde stále rezonuje tragická minulosť a ktorá sa musí spoľiehať na zahraničnú pomoc. Pre Eliseého a jeho skupinu je spolupráca s úspešným európskym súborom nádejou na lepšiu budúcnosť. Pre Rostu to je výzva, návrat ku koreňom a vystúpenie zo svojej európskej komfortnej zóny. V Rwande aj v Prahe však naráža na odlišný prístup Rwandánov k práci, komunikácii aj k vnímaniu času. Podara sa Rostovi preklenúť rozdiely v autentickom predstavení alebo zostane pri africkom gýči a stereotypoch? A čo po takom kultúrnom strete ostane?

Rosta Novák, the principal of the circus group Cirk La Putyka, agrees to make a joint show with acrobats from Rwanda. Elisé Niyonsenga leads a group of acrobats, mostly genocide orphans, and on the shores of lake Kivu tries to establish contemporary circus in a country that still resonates with a tragic history and relies on foreign aid. For Elisé and his group, collaborating with a European ensemble holds the promise of a better future. For Rosta, it is a return to the roots and a stepping out of his European comfort zone. However, in both Rwanda and Prague, he is faced with the Rwandans' divergent attitude to work, communication and time. Will Rosta succeed in bridging the differences in an authentic show or will he fall into African kitsch and stereotypes? And what is the aftermath of this clash of cultures?

utorok / Tuesday 2. 10. 2018, 13.00 – 15.30
Námestie – Festivalový stan / Square – Festival tent:

MÔJ NEZNÁMY VOJAK / MY UNKNOWN SOLDIER

Česká republika, Slovensko, Lotyšsko / Czech Republic, Slovakia, Latvia, 2018, 79', anglické titulky / English subtitles, diskusia s tvorcami / discussion with the creators

rézia / directed by Anna Kryvenko

Aké to je stať sa okupantom bez toho, že by ste to mali v úmysle? S pomocou známych, ale aj dosiaľ nikdy nezverejnených archívov z celej Európy i Ruska film rozpráva rodinný príbeh režisérky Ánny Kryvenko o tom,

ako vysoká politika ničí životy obyčajných ľudí. Len pred niekoľkými rokmi totiž režisérka objavila rodinné tajomstvo svojho prastrýca, ktorý ako sovietsky vojak z Ukrajiny okupoval Československo v roku 1968. Pri pátraní po osude svojho prastrýca sa autorka dotýka tém ako je fragmentácia osobnej i národnej pamäti, dedičná vina, interpretácia história, mediálne manipulácie, vzťah k dnešnému Rusku, ale aj vzťah Čechov a Slovákov k cudzincom, teda tém práve v súčasnej dobe aktuálnych.

What is it like to become an occupier without you having any intention to do so? With the aid of known as well as never-before published archives from all across Europe and Russia, the film tells the family story of director Anna Kryvenko about how high politics can decimate the lives of ordinary people. Merely a few years ago, the director discovered the long-held family secret of her great-uncle, who was among the troops that occupied Czechoslovakia in 1968. In tracing the fate of her relative, the author touches upon themes such as the fragmentation of personal and national memory, inherited guilt, interpretations of history, media manipulation, her relationship to contemporary Russia, but also the relationship of Czechs and Slovaks to immigrants – that is, themes especially relevant today.

streda / Wednesday 3. 10. 2018, 13.00 – 15.30

Námestie – Festivalový stan / Square – Festival tent:

ČESKÁ CESTA / THE CZECH WAY

Česká republika / Czech Republic, 2017, 110', anglické titulky / English subtitles

rézia / directed by Martin Kohout

Dokumentárna esej popisuje príbeh československej ekonomickej transformácie 90. rokov, najmä známej metódy kupónovej privatizácie, ktorá bola jadrom i akýmsi vývesným štítom tohto procesu. Ekonomická transformácia sa odohrala v období, keď sa zakladala nová česká a slovenská štátosť, a na jednej strane bola prezentovaná ako klúč k prerodu totalitné riaďenej spoločnosti do spoločnosti demokratickej, na strane druhej ju verejnosť chápala ako proces nového prerodzenia majetku – od štátu k ľuďom.

This cinematic essay describes the course of the Czechoslovak economic transformation in the 1990s, especially the well-known method of voucher privatisation, both core and emblem of this process. The transformation took place while the separate Czech and Slovak states were established: one the one hand, it was presented as key to converting the totalitarian régime into a democracy, but on the other, the public perceived it as merely a new form of wealth redistribution – from state to private individuals.

Projekt podporila / Project supported by:

 Nadácia ESET

SPRIEVODNÝ PROGRAM / ACCOMPANYING PROGRAMME

PIATOK FRIDAY 28. 9. 2018

NEDEĽA SUNDAY 30. 9. 2018

14.00 – 18.00, Kupecká ul.

Kníkupecká – nepretržitá poézia a próza na ulici /
Kníkupecká – poetry and prose on the street
Antikvariát s Libressom, Literárno-dramatický odbor ZUŠ J. Rosinského / **Antique Store Libressom, Literature-Drama class of the J. Rosinský Art Elementary**

14.30 – 15.30, Svätoplukovo námestie – Festivalový stan / **Svätopluk Square – Festival tent**

Výber filmov celoštátej postupovej súťaže a prehliadky amatérskej filmovej tvorby Cineama
Film selection from the state-wide competition and amateur film exhibit Cineama,
Krajské osvetové stredisko / **Regional Education Centre**

17.30 – 18.00, Svätoplukovo námestie /
Svätopluk Square – Festival tent

Otvorenie festivalu /
Festival Opening. Nexa Patchi

20.00 – 23.00 Svätoplukovo námestie – Festivalový stan / **Svätopluk Square – Festival tent – DJ**

SOBOTA SATURDAY 29. 9. 2018

12.00 – 17.00

Svätoplukovo námestie / **Svätopluk Square empathy BLACK BOX** – interaktívny objekt pre vidiacich o nevidiacich / – **interactive object for the sighted and blind**

15.00 – 17.00, trasa: Divadlo Andreja Bagara, centrum, pešia zóna / **route: Andrej Bagar Theatre, centre, pedestrian zone**

Aj toto je umenie / This Is Art, Too komentovaná prehliadka po zabudnutých pamiatkach mesta Nitra s kulturológom **Jurajom Novákom / guided tour of the forgotten monuments of Nitra with culturologist Juraj Novák**

12.00 – 17.00

Svätoplukovo námestie / **Svätopluk Square empathy BLACK BOX** – interaktívny objekt pre vidiacich o nevidiacich / **interactive object for the sighted and blind**

15.00 – 17.00, sídlisko Chrenová I / **Chrenová I Housing Estate**, Nábrežie mládeže

Piknik pri Rukách /
Picnic by the Hands

Komunitný piknik pri plastike **Ruky**, slávnostné vyvrcholenie spoločného projektu Základnej umeleckej školy Jozefa Rosinského v Nitre a Mesta Nitry, ktorý sa venuje záchrane troch sôch Tibora Bartfaya, **Medený kvet, Sírená a Pocta hudbe/Ruky**, a ich návratu do verejného priestoru ako súčasti kultúrneho dedičstva Nitry.

Community picnic by the sculpture Hands, ceremonial ending of a joint project of the Jozef Rosinský Art Elementary in Nitra and the City of Nitra, whose aim is the protection of three sculptures created by Tibor Bartfay, Copper Flower, Siren and A Tribute to Music/Hands, and their return to the public space as part of the cultural heritage of Nitra.

16.00 – 16.45, trasa: Svätoplukovo námestie – Staré divadlo – Svätoplukovo námestie / **route: Svätopluk Square – Old theatre – Svätopluk Square**

Festivalová cyklojazda /
Festival Bike Ride

Iniciatíva Rozbicyklujme Nitru /
Let's Pedal, Nitra! Initiative

19.45 – 20.30, Svätoplukovo námestie – Festivalový stan / **Svätopluk Square – Festival tent**

Výber filmov celoštátej postupovej súťaže a prehliadky amatérskej filmovej tvorby Cineama, KOS / **Film selection** from the state-wide competition and amateur film exhibit Cineama, **Regional Education Centre**

PONDELOK MONDAY 1. 10. 2018

14.00 – 20.00, Svätoplukovo námestie – Festiválový stan / Svatopluk Square – Festival tent
Filmové pásмо / Film section – výber slovenských a českých hranič filmov zo 60. a 70. rokov / a selection of Slovak and Czech feature film from the 1960s and 1970s; spolupráca / in collaboration with: Kinoklub Tatra **REtrospektíva ; REpublika 100 ; REflexia / REtrospective ; Republic 100 ; REflection** viac informácií pozri na strane 74 – 75 / for more information, see p. 74 – 75

21.00 – 22.30, Svätoplukovo námestie – Festiválový stan / Svatopluk Square – Festival tent
Cirkus Rwanda / Circus Rwanda

– slávostné prvé uvedenie filmu na Slovensku, diskusia s tvorcami / – film screening, ceremonial Slovak premiere, discussion with creators

rézia / director: Michal Varga
viac informácií pozri na strane 75 / for more information, see p. 75

Počas festivalu, foyer Divadla Andreja Bagara / Throughout the festival, Andrej Bagar Theatre – foyer

Resources – prezentácia a predaj kníh súvisiacich s programom festivalu / presentation and sale of books related to the festival programme

(K.O. Knausgård, M. Pollack, R. Malý, E. Gindl)

Festival deťom / Festival for Children

PIATOK FRIDAY 28. 9. 2018

Krajské osvetové stredisko v Nitre /
Regional Education Centre in Nitra

9.00 – 12.00

REkvizita, REkonštrukcia, REalita / REquise, REconstruction, REality

divadelné predstavenia, tvorivé dielne pre deti, Výstava na motúze / theatre performances, children's workshops, Exhibition on the Line

10.00 – 10.30

Detský súbor Diera do svetra, Jelenec / Children's Ensemble Diera do svetra, Jelenec

Cesta za slobodou / The Road to Freedom

podľa knihy Sybille Berg Ozaj, a už som ti rozprávala / according to the novel *Did I Ever Tell You...* by Sybille Berg

80. roky očami tínedžerov Maxa a Anny na útek / The Eighties through the eyes of runaway teenagers Max and Anna

11.00 – 11.25

Detský súbor Za všetky drobné, Galanta / Children's Ensemble Za všetky drobné, Galanta **Jurko**

neobvyčajný príbeh Juraja Jánošíka / The amazing story of Juraj Jánošík

9.00 – 17.00, Svätoplukovo námestie a Synagóga / Svatopluk Square and Synagogue

Darujem ti tulipán / A Tulip For You

celodenný výtvarný a hudobný workshop pre zrakovo postihnuté deti, deti irackých azylantov a vidiace deti / an all-day art and music workshop for visually impaired children, the children of Iraqi asylum seekers and sighted children

autor a vedenie / author and mentor: Elena Kárová

SOBOTA SATURDAY 29. 9. 2018

REart s Krajským osvetovým stre- diskom v Nitre / REart with the Re- gional Education Centre in Nitra

14.30 – 18.00

Svätoplukovo námestie – Zóna radosti /

Svätopluk Square – Zone of Joy

REtro remeslá – ukážky ľudových remesiel /

REtro Crafts – presentation of folk crafts

Výstava na motúze – výstava divadelnej
fotografie, úspešné inscenácie amatérskej diva-
delnej tvorby, interaktívne fotenie s rekvizitou /

Exhibition on the Line – an exhibition of
theatre photography, successful amateur the-
atre productions, interactive photographs with
stage props

15.00 – 15.25

Detský divadelný súbor MoDRÉ TRaKy, Vráble /
Children's Theatre Ensemble MoDRÉ TRaKy, Vráble

Obrazy zo života hrachu /
Pictures from the Life of Peas

17.00 – 17.25

Detský súbor Diera do svetra, Jelenec /
Children's Ensemble Diera do svetra, Jelenec

Na tvoj obraz / In Your Image

15.00 – 17.30

Svätoplukovo námestie / Svätopluk Square

REvitalizácia gajdošstva /

REvitalise Piping

workshopy, prezentácia tradičných nástrojov,
hudobné ukážky / workshops, presentation of
traditional instruments, musical demonstrations

autor a prezentácia / author and presentation:
Drahoš Daloš

78

SOBOTA SATURDAY 29. 9. 2018

NEDEĽA SUNDAY 30. 9. 2018

+

v oboch dňoch / both days 14.00 – 18.00

Svätoplukovo námestie – Zóna radosti /

Svätopluk Square – Zone of Joy

Waxwing Theatre + ART Prometheus, Česká repub-
lika / Waxwing Theatre + ART Prometheus, Czech
Republic

Bábkovisko / Puppetorium

Bábka + ihrisko = Bábkovisko. Bábkové ihrisko. Po
česky Loutkoviště. Päť originálnych konštrukcií
pre bábkové divadlo s rôznymi kulisami a zosta-
vou bábok určených do verejného priestoru na
hra a rozvíjanie fantázie celej rodiny. Priopomienka
barokovej tradícii bábkových divadiel, nová forma
interakcie a priestor pre zábavu. Otvorená hra pre
všetky deti s fantáziou aj rodičov bez nej.

Five original puppet theatre sets with a kit of
sceneries and a range of puppets installed in the
public space, to be played with and to expand the
imagination of the whole family. A reminder of the
Baroque tradition of puppet theatres, a new form
of interaction and a space for entertainment. An
open game for all children with fantasy and all
parents without.

autor konceptu / concept author: Táňa Švehlová
scéna / set: Peter Gaffney a Zuzana Smolová

bábky / puppets: Zuzana Smolová

účinkujú / cast: Zuzana Smolová, Peter Gaffney

REpublika 100 / REpublic 100

sobota / Saturday 14.30 – 15.15, 15.30 – 16.30

nedele / Sunday 14.30 – 15.15

Kníkupectvo a Antikvariát Pod Vŕškom /

Bookshop and Antique Bookstore „Pod Vŕškom“

Čítanie pre najmenších /

Readings for children

NEDEĽA SUNDAY 30. 9. 2018

Rodinné popoludnie / Family Afternoon

15.00 – 18.00, Svätoplukovo námestie –
Zóna radostí / *Svätopluk Square – Zone of Joy*
MC Klokanček, Penam – Hry a koláče /
Games and Cakes

15.00 – 16.00, 17.00 – 18.00, Svätopluk Square
Divadlo / *Theatre Haliganda*

Rozprávkový automat / Fairytale Machine

Absolútne interakcia s publikom a improvizácia v štýle commedia dell arte. Automat na rozprávky s množstvom rekvízít, kostýmov a bláznej interakcie s deťmi. Každá rozprávka má asi 20 minút. *Absolute audience interaction and improvisation in the manner of commedia dell arte. A Fairy Tale Machine with lots of props, costumes and crazy interaction with children. Each story is about 20 minutes long.*
autor, rézia / author, director: Roman Sorger
scéna / set: Ľudmila Benková, Silvia Sorgerová
kostýmy / costumes: Silvia Sorgerová, Roman Sorger
hudba / music:
Haliganda, Robo Zajac, Ivan Fleischer
účinkujú / cast:
Roman Sorger, Ivan Fleischer, Ema Rybárová,
Tomáš Tkáč, Jana Bartošová, Robert Zajac

16.00 – 16.50
Svätoplukovo námestie / *Svätopluk Square*
Nové divadlo / *New Theatre*

Hans Christian Andersen

Cisárove nové šaty / The Emperor's New Clothes

Baroková crazy komédia pre ľudí od 3 do 100 rokov na motívy svetoznámych príbehov Hansa Christiana Andersena *Cisárove nové šaty* a *Dieučatko so žápkami*. *A crazy Baroque comedy for audiences aged 3 to 100, inspired by Hans Christian Andersen's world-famous stories The Emperor's New Clothes and The Little Match Girl.*

dramatizácia / adaptation: Šimon Spišák
a kolektív / and collective
rézia / director: Šimon Spišák
dramaturgia / dramaturgy: Veronika Gabčíková
scéna, kostýmy / set and costumes: Karel Czech
autor veršovaných textov / author of rhymed text:
Miloš Kusenda
účinkujú / cast: Agáta Spišáková, Lucia Korená,
Andrea Ballayová, Miloš Kusenda

PONDELOK MONDAY 1. 10. 2018

9.00 – 9.50, 11.00 – 11.50, Staré divadlo – Štúdio Tatra / *Old Theatre – Studio Tatra*

Naivní divadlo Liberec, Česká republika /
Naive Theatre Liberec, Czech Republic

Čechy ležia pri mori /

Bohemia Lies by the Sea

pre viac info pozri na str. 19 – 21 /
for more information, see p. 19 – 21

REpublika 100 / REpublic 100

UTOROK TUESDAY 2. 10. 2018

10.00 – 11.20, Staré divadlo – Veľká sála /
Old Theatre – Great Hall

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre /
Karol Spišák Old Theatre in Nitra

Martina Montelius

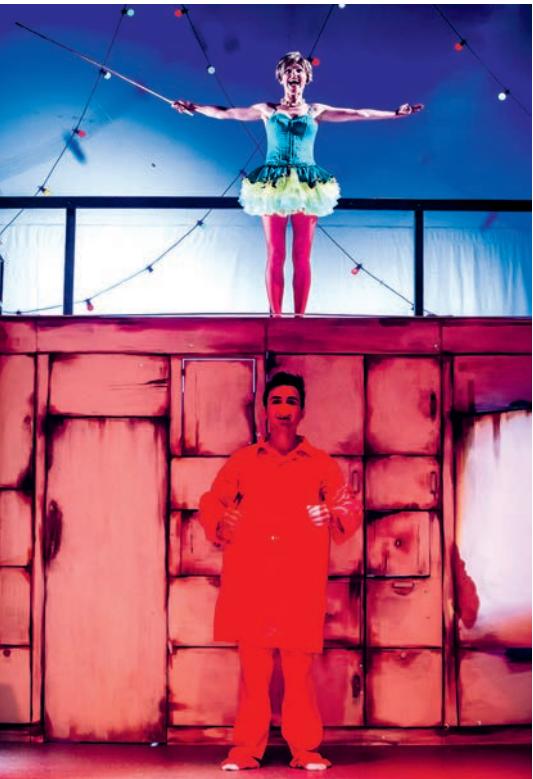
Sám a Esmeralda / Alone and Esmeralda

Kvalitná textová predloha švédskej spisovateľky a dramatičky, plná poézie bez sentimentu a okorenenej láskavým i absurdným humorom, sa pod vedením hostujúcej českej režisérky a jej tímu premenila na jednu z najlepších inscenácií Starého divadla za posledné roky. Nápadité a výrazne estetizujúce scénické riešenie, dynamická hudobná zložka a prekvapujúco nové polohy účinkujúcich hercov vytvorili umelecky aj myšlienkovu silné dielo vhodné nielen pre deti, ale aj pre dospelých, ktoré prináša zaujímavé odkazy a posolstvo o nevyhnutnosti prekračovať hranice všednosti a hľadať porozumenie medzi generáciami.

Under the guide of a Czech guest director and her team, the excellent novel by a Swedish author and playwright, filled with poetry devoid of sentiment and spiced with loving and absurd humour, became one of the best productions by the Old Theatre in the recent years. An inventive and distinctively aesthetic set design, dynamic musical accompaniment and the actors' surprisingly novel performances make for an artful and thoughtful piece for children and adults alike that carries an interesting message about the necessity of overcoming the limits of the ordinary and the search for understanding among generations.

réžia / director: Linda Keprtová
preklad / translation: Lucia Åbergh
dramaturgia / dramaturgy: Petra Babulícová
hudba / music: Miloš ORSON Štědroň
pohybová spolupráca / choreography:
Magdaléna Čaprdová
scéna / set: Michal Syrový
kostýmy / costumes: Tomáš Kypta
účinkujú / cast: Miroslav Bakura, Henrieta Kolláriková, Ol'ga Schrameková, Martin Kusenda

RÉpublika 100 / REpublic 100

Nitrianska BIELA NOC / The Nitra WHITE NIGHT

SOBOTA / SATURDAY 29. 9. 208, 18.00 – 24.00

18.00 – 24.00, Nitrianska galéria, Ponitrianske múzeum, Synagóga v Nitre / Nitra Gallery, Nitra Museum, Synagogue in Nitra
nočná prehliadka výstav a výstavných priestorov / night tours of exhibitions and exhibition venues

OTVORENIE NITRIANSKEJ BIELEJ NOCI / OPENING OF THE NITRA WHITE NIGHT

18.00 – 18.15, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre /
Karol Spišák Old Theatre in Nitra

Folk&Bass Orchestra

Hudobné zoskupenie pôsobiace od r. 2013, ktoré v tomto roku vydáva debutový album. Ich tvorba sa nesie v znamení vtipných kombinácií folklórnych motívov, výrazného zvuku gájd a elektroniky. Navonok zoskupenie reprezentujú muzikanti Juraj Dufek, Mišo „Veslo“ Veselský, Rado a Šimon Brunovskí a štúdirový producent Robo Sedílek.

A musical ensemble formed in 2013, who are releasing their debut album this year and whose works playfully combines folk motifs with the distinctive sound of bagpipes and electronic effects. The group is represented by musicians Juraj Dufek, Mišo 'Veslo' Veselský, Rado and Šimon Brunovský, as well as studio producer Robo Sedílek.

19.00 – 19.45, trasa: Staré divadlo – pešia zóna – Svätoplukovo námestie / route: Old Theatre – Pedestrian Zone – Svätopluk Square

Balónouý sprievod / Balloon Parade

Po niekoľkoročnej prestávke sa do programu festivalu vracia oblúbený pochod detí a rodičov so svietielkami, tentoraz v podobe Balónového sprievodu (predtým Lampiónový sprievod).

After a several-year hiatus, the festival once again features the popular children and parents light parade, this time around, a Balloon Parade (previously the Lantern Parade).

20.00 – 21.00,

Svätoplukovo námestie / Svätopluk Square

LA3NO CUBANO, koncert, ukončenie balónového sprievodu / concert, end of Balloon Parade

Koncert multižánrovej slovenskej kapely, ktorá vytvára svojskú interpretáciu rozmanitých rytmov –

africké, arabské, cigánske, balkánske, drum&base či funky. Počas Nitrianskej bielej noci prináša dobre namiešaný worldmusic koktejl so sviežou príchuťou slovenského folklóru.

A concert by a Slovak multi-genre band, who create their own unique interpretations of all sorts of world rhythms – African, Arabic, Gypsy, Balkan, drum&bass or funky. To the Nitra White Night, they bring a well-prepared world music cocktail with a fresh smack of Slovak folklore.

21.30 – 23.30

Svätoplukovo námestie – Festivalový stan /
Svätopluk Square – Festival Tent

DJ

MLADÉ DIVADLO YOUNG THEATRE

20.00 – 21.45, Synagóga / Synagogue

Súkromné konzervatórium v Nitre /
Private Conservatory in Nitra

Nič / Nothing

22.30 – 23.30, Synagóga / Synagogue

DS Slúchadlo pri ZUŠ J. Rosinského v Nitre / Drama Ensemble Slúchadlo of the J. Rosinský Art Elementary in Nitra

*Deti zo stanice ZOO /
We Children from Bahnhof ZOO*

informácie o oboch podujatiach pozri na strane 81 /
For more information, see p. 81

VÝSTAVY EXHIBITIONS

NITRIANSKA GALÉRIA / NITRA GALLERY

Veronika Bromová Šrek

kurátorka / curator: Ľudmila Kasaj Poláčková

18.30 – 19.15, komentovaná prehliadka výstavy /
guided tour

Kým nás... nerozdelení / Till... Do Us Part

autori / authors: Martina Chudá, Peter Lančarič
kurátor / curator: Peter Molarík

Ján Kekeli

kurátorka / curator: Mária Janušová

Der Ausnahmezustand

autorky / authors: Aylin Leclaire (DE), Palina Vetter (DE), Jana Zatvárnícká
kurátorka / curator: Miroslava Urbanová

PONITRIANSKE MÚZEUM NITRA MUSEUM

*Svet pod mojimi štetcami /
The World Under My Brush*
autorka / author: Beata Kabičková –Vinceová

Znovuobjavený archív mesta Nitry / Rediscovered Archives of the City of Nitra

Výstava pri príležitosti 770. výročia udelenia kráľovských výsad mestu Nitra a Dňa európskeho kultúrneho dedičstva / An exhibition commemorating 770 years since the award of town privileges to Nitra and the Days of European Cultural Heritage

*Nitriansko v zrkadle dejín; Život v lesných a vodných biotopoch;
Skuosty dávnovekého Slovenska*

– stále expozície

The Nitra Region in the Mirror of History; Life in Forest and Aquatic Habitats; The Treasures of Prehistoric Slovakia – permanent exhibitions

SYNAGÓGA SYNAGOGUE

Nitra u období vzniku Československej republiky / Nitra at the Founding of the Czechoslovak Republic

Výstava dokumentov Štátneho archívu v Nitre /
An exhibition of documents from the State Archive in Nitra

Stále expozície / Permanent exhibitions:

História a tradícia Židov v Nitre /

The History and Traditions of Jews in Nitra

Shraga Weil: GRAFIKA / Shraga Weil: GRAPHICS

Nitrianske pohľady Aleny Bugárovej / Alena Bugárová

– Views of Nitra

MLADÉ DIVADLO / YOUNG THEATRE

SOBOTA SATURDAY 29. 9. 2018

SYNAGÓGA / SYNAGOGUE

20.00 – 21.45

Súkromné konzervatórium v Nitre /
Private Conservatory in Nitra

Nič / Nothing

dramatizácia novely súčasnej dánskej autorky Janne Teller *Nothing / an adaptation the novel Nothing by contemporary Danish author Janne Teller* Strhujúci príbeh o tom, čo pre dnešných mladých ľudí znamená pojem „zmysel života“ a aká krehká je hranica medzi priateľstvom a krutosťou... Ako jedno kruté slovo dokáže spustiť lavínu bezcitnosti aj u ostatných. Ako sú naše činy RE-akciu na skutky či slová ostatných okolo nás... Ale aj o tom, ako sme ochotní predať náš zmysel života za peniaze, a tak poprieť všetku obetu, ktorú sme priniesli, aby sme dokázali, že život má zmysel.

A riveting story about the significance of ‘the meaning of life’ to current young people and the fragile boundary between friendship and cruelty. About how one cruel world can trigger and avalanche of cold-heartedness from others. About how our acts are in fact RE-actions to the deeds and words of those around us... But also about how much we are willing to trade the meaning of our lives for money, and so deny all the sacrifices we had brought to prove that our lives have a meaning at all.

preklad, dramatizácia, dramaturgia a rézia / translation, adaptation, dramaturgy and direction: Peter

Oszlík a študenti IV. B Súkromného konzervatória v Nitre / and students from Class IV. B at the Private Conservatory in Nitra

účinkujú / cast: Nancy Batistová, Dalibor Buranda, Karol Filo, Zuzana Gulvášová, Andrea Klaučová, Ján Kováčik, Hana Launerová, Eva Prípadová, Júlia Vidrnáková, Mária Zaujecová

22.30 – 23.30

DS Slúchadlo pri ZUŠ J. Rosinského v Nitre /
Drama Ensemble Slúchadlo of the J. Rosinský Art Elementary in Nitra

Deti zo stanice ZOO / We Children from Bahnhof ZOO

na motívy autobiografického románu Christiane F. My, deti zo stanice ZOO / according to the autobiographical novel by Christiane F. We Children from Bahnhof ZOO

Vďaka tomuto románu sa v 70. rokoch stala z drogovéj problematiky celospoločenská téma. Inscenácia nemá cieľ vystríhať deti iba pred heróinom a inými drogami, ale aj pred sebectvom, zadubenosťou, sebaklamom a inými prejavmi hlúposti a zlomyseľnosti.

In the 1970s, this novel made the issue of drug abuse into a society-wide topic. The play's aim is not merely to warn children of the dangers of heroin and other drugs, but also of egoism, small-mindedness, self-deception and all other forms of stupidity and malice.

rézia, scenár, choreografia / director, script, choreography: Šimon Spišák

dramaturgia, scéna, kostýmy / dramaturgy, set, costumes: kolektív / collective DS Slúchadlo

hudba / music: DJ Cvečková

texty piesní / lyrics: kolektív / collective DS Slúchadlo, David Bowie

účinkujú / cast: Kika Šimková, Martina Kertészová, Lucia Šingliarová, Natália Částová, Adela Dukátová, Dominika Kuchynková, Alícia Cvečková, Veronika Verešová, Viktoriá Anna Lesayová

SYNAGÓGA / SYNAGOGUE

19.00 – 20.00

DS HOP – HOP z Ostrova, Česká republika / Drama Ensemble HOP – HOP from Ostrov, Czech Republic

Bež, chlapče, bež / Run, Boy, Run

na motívy diela Uriho Orleva Nechcem, aby ste maľovali, to je na nič / based on the novel *Run, Boy, Run* by Uri Orlev

Skutočný príbeh chlapca, ktorý uteká zo židovského ghettá počas druhej svetovej vojny. Na svojej púti sa stretáva s pomocou, ale aj zradou a pre svoju záchrannu sa zriecka aj vieroveryznania. Je pre priateľa človeka do akéhokoľvek spoločenstva také dôležité, v čo alebo v koho verí? Viera nás spája či rozdeľuje? Sme schopní pomôcť človeku v nádizi, aj keď medzi nás nepatriť? Na tieto otázky sa snaží inscenácia odpovedať prostredníctvom životného príbehu Yorama Fridmana.

A true story of a boy fleeing the Jewish ghetto during World War II. On the journey, he meets both help and betrayal, and even renounces his religion in order to survive. Is the object of someone's faith so important for our accepting them in society? Does faith connect or divide? Are we able to help a human being in need even if they are not one of us? The play tries to answer these questions through the life story of Yoram Fridman.

rézia, scenár / director, script: Irena Konývková
hudba / music: Vlastislav Mareš

účinkujú / cast: Lucie Ratajčáková, Vít Bauchner, Jan Roháč, Karolína Joo, Jana Ďuržová, Tadeáš Novák, Hedvika Navrátilová, Sára Horčičková, Sára Weithalerová, Antonín Valenta, Irena Konývková

REpublika 100 / REpublic 100

20.30 – 21.30

Slovenské divadlo v Londýne, Veľká Británia / Slovak Theatre in London, United Kingdom

Mami, čo si chcela? / Mum, What Did You Want?

Dokumentárna „verbatim“ hra o pasažierkach, ktoré cestujú do Veľkej Británie za svojimi vnúčatami. Autorské predstavenie Slovenského divadla v Londýne výstížne zachytáva duševné rozpoloženie moderných starých mám.

A documentary ‘verbatim’ play about passengers travelling to England to meet their grandchildren. This original production by the Slovak Theatre in

London accurately captures the modern grandmother’s frame of mind.

autor, scenár, hudba, texty piesní / author, script, music, lyrics: Juliana Sersenová

rézia / directors: Jana Klimová, Juliana Sersenová

choreografia / choreography: Jana Klimová

kostýmy / costumes: Andrea Madleňáková

účinkujú / cast: Simona Vrabcová, Jana Jenčová,

Jazmína Jablončíková / Barbora Trubačová,

Monika Šimková, Lukáš Božik

22.00 – 22.40

DS Divadelní Panteri pri ZUŠ Rosinského v Nitre / Drama Ensemble Theatre Panthers of the Rosinský Art Elementary in Nitra

Na krídlach / On wings

na motívy knihy Ireny Brežnej *Na slepačích krídlach / based on the novel The Best of All Worlds (On Chicken's Wings)* by Irena Brežná

Ocitáme sa v 50. rokoch prekvitajúceho budovania socializmu, propagandistických hesiel a kolektívnej ilúzie šťastia. Deti na dvore si hovoria svoje tajomstvá veľmi opatrne, lebo tušia, že hranica medzi pravdou a ľžou je tenká. A zistujú, že v každej rodine iná...

We are plunged into the 1950s, a period of blooming socialism, political slogans and collective illusions of happiness. In the yard, kids share their secrets with caution, because they feel that the boundary between truth and lie is very thin. And, as they discover, it is different in each family...

úprava, preklad / adaptation, translation:

Jana Cviková

rézia, dramaturgia, scenár / direction, dramaturgy, set: Marica Šišková

scéna, kostýmy / set, costumes: kolektív / collective

choreografia / choreography: Veronika Synčáková

hudba / music: Bez ladu a skladu

texty piesní / lyrics: Michal Kaščák

účinkujú / cast: Veronika Synčáková, Hanka Rothmeierová, Hannah Gilan, Alžbetka Pisoňová, Adela Barantalová, Sany Szabová, Simona Bojdová, Šimon Vereš, Emanuel Kukučka

www.nitrafest.sk

špekt
spect

aktivizácia
activation

REkonštrukcia
REconstruction

REprezentácia
REpresentation

REvitalizácia
REvitalisation

REgenerácia
REgeneration

DIVADELNÁ
NITRA 2018
28. SEPT. – 3. OKT.

FESTIVAL A PROJEKTY ADN PODPORILI
FESTIVAL AND PROJECTS BY ADN SUPPORTED BY

u. fond
na podporu
umenia

Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2018 z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, hlavný partner projektu.

Projekty Asociácie Divadelná Nitra z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

International Theatre Festival Divadelná Nitra 2018 is supported using public funding by Slovak Art Council, main partner of the project. Projects of Association Divadelná Nitra are supported using public funding by Slovak Arts Council.

NITRIANSKY
SAMOSPRÁVNY
KRAJ

- Visegrad Fund

• •

**PREZENTÁCIU TR WARSZAWA NA MEDZINÁRODNOM FESTIVALE
DIVADELNÁ NITRA PODPORILI / THE PRESENTATION OF
TR WARSZAWA AT THE INTERNATIONAL THEATRE FESTIVAL
DIVADELNÁ NITRA IS SUPPORTED BY:**

The Adam Mickiewicz Institute is a national cultural institute, whose mission is to build and communicate the cultural dimension of the Poland brand through active participation in international cultural exchange. All of the Institute's projects carry its flagship brand, culture.pl.

The Institute's culture.pl portal offers a daily information service covering key events related to Polish culture around the world: In addition to information on events organized in Poland and abroad, the portal features numerous artist profiles, reviews, essays, descriptive articles and information about cultural institutions. The site is available in three languages: Polish, English and Russian.

V4 LEGAL, s.r.o.

Presentation of theatres from Central Europe as part of the project CENTRAL EUROPE CREATIVE RE-SOURCES at the International Festival Divadelná Nitra 2018 is supported by the Central European Foundation (CEF)

FESTIVAL PODPORILI / FESTIVAL SUPPORTED BY

HLAVNÍ MEDIÁLNI PARTNER / MAIN MEDIA PARTNERS

RÁDIO DEVÍN
RÁDIO_FM

MEDIÁLNI PARTNERI / MEDIA PARTNERS

PARTNERI / PARTNERS

RENAULT
Passion for life

TT-CAR

GRANDEN

PERI

**SLOVENSKÉ
ELEKTRÁRNE**

tuli

Deloitte.

UNIVERSITA
KONSTANTINA
FILOZOFA
V NITRE

Ars musica

Každý pracovný deň

10.00

Exkluzívne koncerty zo sveta

Pondelok

19.00

Operné Rádio Devín

Sobota

19.00

rtv:
ROZHĽAS A TELEVÍZIA
SLOVENSKA

• RÁDIO DEVÍN

N
KNIŽNÁ
EDÍCIA
DENNIKA

„Matejov príbeh
o fyzických útrapách
najrýchlejsieho chodca na
svete, o jeho víťazstvách
a prehrách na dráhe
aj v živote, o trauume
z obvinenia, že bol
nepoctivý, je strhujúci od
začiatku do konca.“

Martin M. Šimečka

komentátor
Denníka N, spisovateľ

Kúpite na martinus.sk alebo obchod.dennikn.sk

kόρα

všetko o divadle

V prípade zájmu
o predplatné kontaktujte
prospero@theatre.sk.

.týždeň

.pod lampou naživo

O tom, že treba diskutovať, netreba diskutovať

Nový diel relácie **.pod lampou** každý týždeň
na www.tyzden.sk/podlampou alebo naživo
v **.klube pod lampou** na Partizánskej 2.
Program na www.klubpodlampou.sk

FESTIVAL PRIPRAVILI / FESTIVAL PREPARED BY

ŠTÁB FESTIVALU / FESTIVAL STAFF

vedenie štábu, riaditeľka / **festival staff leading, director:** **Darina Kárová**

zástupkyňa riaditeľky, zahraničné vzťahy, koordinácia Umeleckej rady, produkcia hlavného programu, projekt EU DNA, projekt BeSpectACTive / **deputy director, international relations artistic board coordination, main programme production, EU DNA project, BeSpectACTive project:** **Anna Šimončičová**

vedenie sekretariátu / **office manager:** **Ivana Pirschelová**

partneri a spoluorganizátori, manažment sprievodného programu a projektov Ako na divadlo a Aj toto je umenie, spolupráca s dobrovoľníkmi počas roka / **partners and co-organisers, management of accompanying programme and projects How to Understand Theatre and This Is Art, Too, co-operation with volunteers during the year:** **Lucia Valková**

koncepcia a realizácia projektu Darujem ti tulipán / **concept and realisation of the project A Tulip for You:** **Elena Kárová**

projekt V4@Theatre Critics Residency / **V4@Theatre Critics Residency project:** **Ján Balaj**

PR manažér / **PR manager:** **Marek Suchitra**

mediálni partneri / **media partners:** **Zuzana Kizáková**

ekonomika a doprava / **economist and transport:** **Dana Spišáková**

redakcia tlačovín a webovej stránky / **editing of printed matters and web site:** **Lujza Bakošová**

asistentka redakcie / **assistant to the editorial office:** **Mária Bakošová**

vstupenky / **tickets:** **Stanislava Vargová**

marketing, V.I.P a hostia / **marketing, V.I.P. and guests:** **Tereza Bosmanová**

ubytovanie / **accommodation:** **Soňa Tóthová**

technická správa IT a sietí / **IT management:** **Slavomír Rezník**

koordinátor dobrovoľníkov / **volunteers coordinator:** **Kristián Šeffer**

technický koordinátor pre zahraničný program / **coordinator for technology in a foreign programme:** **Tomáš Morávek**

asistentka produkcie hlavného programu / **assistant to the main programme production:**

Veronika Neumannová

produkty / **products:** **Lucia Richterová**

SPOLUPRÁCA / CO-OPERATION

filmový program / **film programme:** **Walter Nagy, Richard Kováčik**

koncepcia projektu Kníhkupecká / **conception of the project Kníhkupecká:** **Madla a Igor Rjabininovci, Marica Šíšková**

produkcia Festivalového stanu: **Peter Demeš, Peter Toman**

technická podpora a zabezpečenie pri sprievodnom programe: **CS-stavby**

výstava / **exhibition:** **SHUT UP!: Slavka Civáňová**

PROPAGÁCIA / PROMOTION

grafický dizajn, dizajn web stránky a layout propagačných materiálov a veľkoplošnej reklamy DN 2018 / **graphic design, webdesign and layout of promotion materials and large size advertisement of DN 2018:**

Tomáš Vicen

animácia spotu: **Marek Jasaň**

zvuková mixáž: **Michal Horváth**

zvučka DN / **theme music of DN:** **Peter Ďudó Dudák**

hlas v rozhlasovom a TV spote / **voice at the radio and TV spot:** **Alžbeta Dvoranová, Andrej Remeník, Miroslava Grožáková, Gabriel Fusko, Igor Schlosser**

fotodokumentácia predstavení / **photodocumentation of performances:** **Ctibor Bachratý**

reportážne foto / **reporting photos:** **Henrich Mišovič**

propagačné videozostrihy a videodenník / **promotional video cuts and videodairy:** **Daniel Dluhý, Dorota Vlnová**
interiérová a exteriérová propagácia / **interior and exterior promotion:** **Igor Hanečák**

TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE / TECHNICAL SUPPORT

techniku Divadla Andreja Bagara v Nitre vedie / **technicians of the Andrej Bagar Theatre in Nitra headed by:** **Ján Surovka**

techniku Starého divadla Karola Spišáka v Nitre vedie / technicians of the Karol Spišák Old Theatre in

Nitra headed by **Ján Buch**

svetlá a iné technické zabezpečenie / light system and another technical support: **WD lux**

ozvučenie a iné technické zabezpečenie / sound system and another technical support: **SEVOsound**

FOTOGRAFIE INSCENÁCIÍ / PRODUCTIONS' PHOTOS

Môj boj / **My Struggle** – Krzysztof Bielinski

Piesok v očiach / **Sand in the Eyes** – Joachim Dette

Americký cisár / **The Emperor of America** – Radovan Dranga

Čechy ležia pri mori / **Bohemia Lies by the Sea** – Josef Ptáček

Noc / **Night** – Jose Caldeira

Stalker / **Stalker** – Vojtěch Brtnický, Collavino

Ľudia, miesta a veci / **People, Places and Things** – Ľuboš Kotlár

Znovuzjednenie Kóreí / **The Reunification of the Two Koreas** – Ján Štovka

Maďarský agát / **Hungarian Acacia** – Krisztina Csányi, Barna Orsolya

WOW! / **WOW!** – Katarína Križanovičová

Batachio / **Batachio** – Jan Hromádko

Tak ďaleko, ako ma povedú končeky prstov / **As Far As My Fingertips Take Me** – Ibrahim Fakhri, Tania El Khoury

33 otáčok za minútu a pári sekúnd / **33 RPM and a Few Seconds** – Sarmad Louis

PREKLADY TEXTOV HIER / TRANSLATIONS OF PLAYS

... do slovenského jazyka / ... to Slovak Language

Môj boj / **My Struggle** – Martína Filinová

Piesok v očiach / **Sand in the Eyes** – Lujza Bakošová

(z českého prekladu / from Czech version by Simona Vičárová)

33 otáčok za minútu a pári sekúnd / **33 RPM and a Few Seconds** – Dária Fojtíková Fehérová

Noc / **Night** – Ivan Lacko (s použitím prekladu / with using of translation by Olena Bormashenko)

Maďarský agát / **Hungarian Acacia** – Gertrud Mária Korpíč

Čechy ležia pri mori / **Bohemia Lies by the Sea** – Ivan Lacko

Tak ďaleko, ako ma povedú končeky prstov / **As Far As My Fingertips Take Me** – Ivan Lacko

Znovuzjednenie Kóreí / **The Reunification of the Two Koreas** – Elena Flašková

... do anglického jazyka / ... to English Language

Môj boj / **My Struggle** – Aleksandra Sobczak

Piesok v očiach / **Sand in the Eyes** – Ziad Nawfal

Maďarský agát / **Hungarian Acacia** – Miklós Zsámboki

Stalker – Ivan Lacko (s použitím prekladu / with using translation by Olena Bormashenko)

WOW! – Martin Solotruk

TLMOČENIE / INTERPRETING

pracovné podujatia a diskusie / working events and discussions: Lucia Faltínová, Tatiana Hičárová

príprava titulkov / **surtitles preparation: Lubomír Šiška**

hlas Basela v predstavení Tak ďaleko, ako ma povedú končeky prstov / **voice of Basel in the performance**

As Far As My Fingertips Take Me – Igor Schlosser

ĎALEJ SPOLUPRACOVALI / FURTHER CO-OPERATION

Kristóf Asztalos, Ludwig Bagin, Jana Barančíková, Anna Beranová, Branislav Besedič, Olha Bohuslavská, Dagmar Boj dová, Zuzana Bosmanová, Peter Brat, Daria Bučová, Nina Bystrická, Ondrej Dedeček, Thierry Ebam, Katarína Figula Dudáková, Alojz Homola, Olga Hoštáková, Katarína Hudcová, Pavol Jakubčin, Lukáš Jozefík, Jarmila Juhászová, Daniela Koscelníkóvá, Mária Kurucová, Viktória Lesayová, Alexander Maco, Jakub Mihalčiak, Jena Opoldusová, Jozef Palaky, Martin Piršel, Ivana Poliaková, Oliver Rehák, Ľubica Roháriková, Peter Slamečka, Roman Streuselberger, Mária Šimončičová, Daniel Tesař, Martin Toldy, Zuzana Trtolová, Lucia Vadelová, Jan Valter, Martin Vymazal, Juraj Vavrovič, Tatiana Zajacová, Marek Zaťko, Monika Žilková a / and

Mestská polícia, Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Nitre, Nitrianska organizácia cestovného ruchu, Nitrianske dobrovoľnícke centrum, Nitrianske komunálne služby, s.r.o., OZ Vagus

DOBROVOĽNÍCI FESTIVALU – ŠTUDENTI ŠKÔL / FESTIVAL VOLUNTEERS – STUDENTS OF SCHOOLS
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Vysoká škola múzických umení, Bratislava a iné vysoké a stredné školy / Constantine the Philosopher University in Nitra, Slovak University of Agriculture in Nitra, Academy of Music and Drama in Bratislava and other universities and high schools

ŠPECIÁLNE POĎAKOVANIE / SPECIAL THANKS

Vilma Anýžová, Zuzana Beniačová, Andrea Beranová, Štefan Černický, Jozef Dvonč, Vladislava Fekete, Radoslav Figula, Lukáš Fila, Miklós Forgács, Jacek Gajewski, Ján Greššo, Vladimír Gubiš, Peter Himič, Silvia Hroncová, Anna Jablonowska-Holy, František Kadlecík, Joanna Klass, Miroslav Lacko, Nadežda Lindovská, Monika Olech, Helena Psotová, Peter Slamečka, Marián Solčanský, Zsuzsanna Szabó, Tereza Šafránková, Soňa Šimková, Tomáš Špánik, Svetlana Waradzinová, Dominika Zaťková a / **and** Anna Kosil Galas, Anna Strzałkowska, Shoghakat Galstyan, Alexandra Danilevich, Rusanda Curca

**PROGRAMOVÝ KATALÓG MEDZINÁRODNÉHO FESTIVALU DIVADELNÁ NITRA
2018 / PROGRAMME CATALOGUE OF THE DIVADELNÁ NITRA INTERNATIONAL
THEATRE FESTIVAL 2018**

vydala / **publisher:** Asociácia Divadelná Nitra / Association Divadelná Nitra

zodpovedná redaktorka / **supervising editor:** Darina Kárová, riaditeľka festivalu / **director of the festival**
zostavenie a redakcia / **compiled and edited:** Lujza Bakošová

autori textov o inscenáciách hlavného programu / **authors of the texts about the productions of the main programme:** Martina Vannayová, Ján Šimko, Dáša Číripová, Ján Balaj, Kultúrny spolok MLOKi, MLOKi Culture Society

ďalšie texty / **other texts:**

Darina Kárová, Lucia Valková, Ján Balaj, Elena Kárová, Lujza Bakošová, Mária Bakošová

preklad / **translation:** Benjamín Žiak

grafická úprava / **graphic design:** Tomáš Vicen

tlač / **print:** ADC MEDIA a.s.

vydané / **published:** September 2018

ISBN 978-80-971279-6-1